

ДОКЛАД

Оценка за степента на въздействие

на:

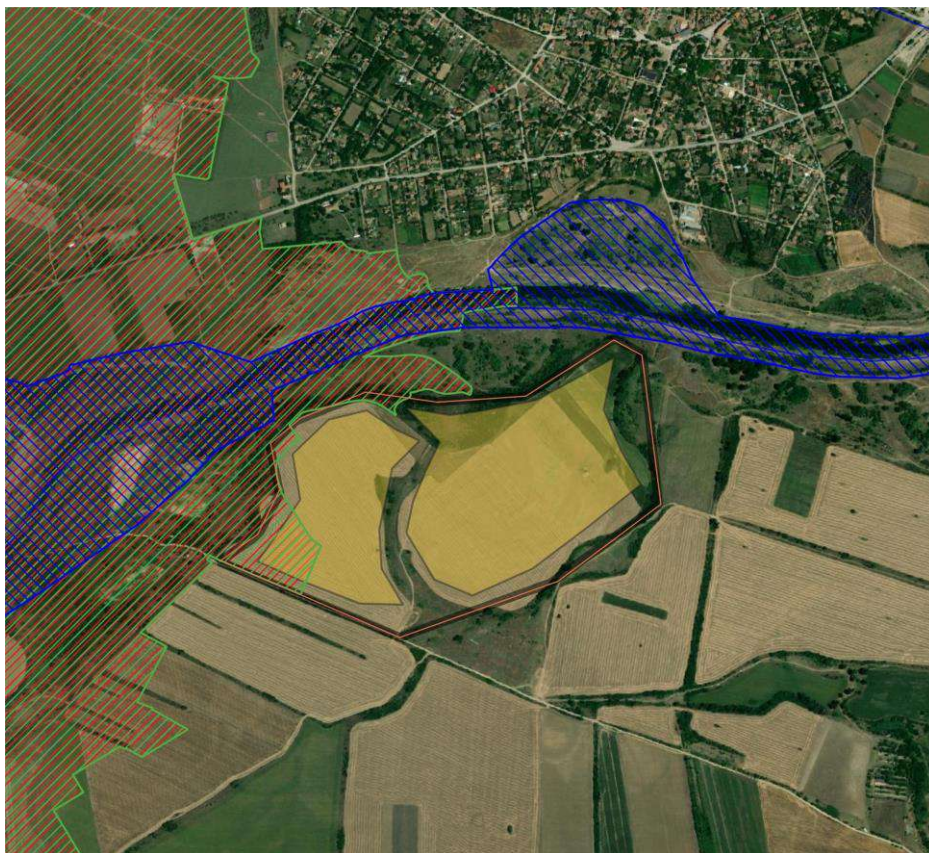
ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

**ЗА „ДОБИВ НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ – ПЯСЪК И ЧАКЪЛ,
ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ПО ЧЛ.2, АЛ.1, Т.5 ОТ ЗАКОНА ЗА
ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА, ОТ НАХОДИЩЕ „ДАНЕВАТА
ВОДЕНИЦА“,**

**В ЗЕМЛИЩЕТО НС С. СОФРОНИЕВО, ОБЩ. МИЗИЯ, ОБЛ. ВРАЦА
върху**

защитени зони:

**BG0002009 "Златията" и
BG0000614 "Река Огоста"**

Май, 2024 година

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: **БУЛМЕКС ЕООД**

ИЗПЪЛНИТЕЛ: **МММ ЕООД**

**ИНВЕСТИЦИОННО
НАМЕРЕНИЕ:**

ИП за „Добив на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от ЗПБ, от находище „Даневата воденица“, в землището на с. Софрониево, общ. Мизия, обл. Враца

Доклад

за съвместимостта и оценка на степента на въздействие на планове, програми и проекти/инвестиционни предложения върху защитени зони

(Съгласно Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони в сила от 11.09.2007 г., Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., ДВ бр.73 от 11.09.2007 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.106 от 15 Декември 2021 г.)

ИГОТВИЛИ:

Михаил Антонов Михайлов

(пр. местообитания, жив. видове, вкл. птици)

Веселин Митрев Вълчанов

(пр. местообитания, жив. видове, вкл. птици)

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД Е РАЗРАБОТЕН ЗА ПОЛЗВАНЕ В РАМКИТЕ НА ОТКРИТА ЗА ОБЩЕСТВЕН ДОСТЪП ПРОЦЕДУРА И МОЖЕ ДА БЪДЕ КОПИРАН ИЛИ ЦИТИРАН БЕЗ ЗНАНИЕТО НА АВТОРИТЕ. ПРИ ЦИТИРАНЕ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПОСОЧВАНЕ НА ИЗТОЧНИКА НА ИНФОРМАЦИЯТА.

СЪДЪРЖАНИЕ

1	АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	7
1.1	ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА ЗА СЪВМЕСТИМОСТ.....	7
1.2	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.	8
1.3	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.	8
1.4	ОСНОВАНИЕ НА ИП ЗА ДОБИВ В НАХ. „ДАНЕВАТА ВОДЕНИЦА“, ОБЩИ ДАННИ ЗА ОБХВАТА.	8
1.5	МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА НАХОДИЩЕ „ДАНЕВАТА ВОДЕНИЦА“, ДАННИ ЗА РАЙОНА И ПО-ВАЖНИТЕ КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.	11
1.6	ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ.	16
1.6.1	Основни характеристики на идейния проект. Необходима площ за реализация на добива, площ на запасите и концесионна площ, утвърдени запаси и ресурси, по-важни данни за полезното изкопаемо.....	16
1.6.2	Основни характеристики на идейния проект. Данни за необходимите площадки и вътрешна инфраструктура за обслужване на добива на полезното изкопаемо.....	18
1.6.3	Необходимост от допълнителна инфраструктура.....	19
1.6.4	Описание на основните технически параметри включително необходими водни количества, водоснабдяване, наличие на отпадъчни води и др.	21
1.6.5	Етапи на реализация на дейностите в ИП, основни процеси.....	22
1.6.6	Вид и количество на необходимите природни ресурси, суровини и материали.	26
1.6.6.1	Необходими природни ресурси.....	26
1.6.6.2	Необходими суровини и материали.....	27
1.6.7	Други дейности свързани с намерението.....	28
1.6.8	Вид и количества на очакваните отпадъци и емисии (замърсяване на въздух, води и почви, шум, вибрации, лъчения-светлинни, топлинни, радиация и др.) при реализация на ИП. Начин на третиране.....	28
2	ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ИП/ППП, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.	34
2.1	ИП/ППП в ЗЗ BG0000614 „РЕКА ОГОСТА“, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ В ЗОНАТА.	35
2.2	ИП/ППП в ЗЗ BG 0002009 „ЗЛАТИЯТА“, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ В ЗОНАТА.	40
3	ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ИП/ППП БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ	

**ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИ
ЕЛЕМЕНТИ. 49**

**4 ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ
И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО
И ТЯХНОТО ОТЧИТАНЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И
ПРОЕКТ/ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. 57**

4.1 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG 0000614 „РЕКА ОГОСТА“..... 57

4.1.1 ИДЕНТИФИКАЦИЯ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗОНАТА. 57

4.1.2 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА..... 58

4.1.3 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ. 59

4.1.4 ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ. 59

4.1.5 ЗАБРАНИТЕЛЕН И ОГРАНИЧИТЕЛЕН РЕЖИМ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА. 65

4.1.6 ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА. 67

4.2 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG 0002009 „ЗЛАТИЯТА“..... 68

4.2.1 ИДЕНТИФИКАЦИЯ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗОНАТА. 68

4.2.2 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА..... 69

4.2.3 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ. 70

4.2.4 ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ. 70

4.2.5 ЗАБРАНИТЕЛЕН РЕЖИМ. 77

**4.3 ОПИСАНИЕ НА РАЙОНА И ТЕРИТОРИЯТА НА ИП - ФЛОРИСТИЧНИ И
ФАУНИСТИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИРОДНАТА СРЕДА. 77**

4.3.1 ГЕОБОТАНИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА
РЕГИСТРИРАНИТЕ РАСТИТЕЛНИ СЪОБЩЕСТВА В ОБХВАТА МУ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ,
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧИЕТО ИЛИ ОТСЪСТВИЕТО НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ
ОТ ПРИЛ. I на Дир. 92/43/ЕИО В ПЕРИМЕТЪРА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ. 77

4.3.1.1 ХАРАКТЕРИСТИКА ПО ЛИТЕРАТУРНИ ДАННИ..... 77

4.3.1.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ДРУГИ НАЛИЧНИ ДАННИ – „ГИС СЛОЕВЕ“ ПО ПРОЕКТ
„КАРТИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИ
МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ - ФАЗА Г“ (2013), ТАКСАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ДР. (В
Т.Ч. СЛОЙ ПЗП НА МЗХГ, КАДАСТЪР)..... 79

4.3.1.3 ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ ЗА ЦЕЛИТЕ НА НАСТОЯЩАТА
РАЗРАБОТКА..... 80

4.3.2 ФАУНА. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА
ЖИВОТИНСКИТЕ ВИДОВЕ В ОБХВАТА МУ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧИЕТО
ИЛИ ОТСЪСТВИЕТО НА ВИДОВЕ ОТ ПРИЛ. II на Дир. 92/43/ЕИО И ПРИЛ. I на Дир.
2009/147/ЕО 81

**5 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА
ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ. 84**

**5.1 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА НАМЕРЕНИЕТО ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ
ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ, ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ,
СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ. 86**

5.1.1	Очаквани влияния и степен на въздействие върху местообитанията предмет на опазване в ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.....	86
5.1.2	Очаквани влияния и степен на въздействие върху видовете предмет на опазване в ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“ и ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“.....	94
5.1.2.1	Очаквани влияния и степен на въздействие върху безгръбначните животни предмет на опазване в ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.....	94
5.1.2.2	Очаквани влияния и степен на въздействие върху ихтиофауната предмет на опазване в ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.....	97
5.1.2.3	Очаквани влияния и степен на въздействие върху херпетофауната предмет на опазване в ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.....	101
5.1.2.4	Очаквани влияния и степен на въздействие върху бозайниците предмет на опазване в ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.....	108
5.1.2.5	Очаквани влияния и степен на въздействие върху птиците предмет на опазване в ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“.....	113
5.1.2.5.1	Очаквани влияния и степен на въздействие върху птиците включени в предмета на опазване на ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“ по чл.6, ал.1, т.3 от ЗБР.....	114
5.1.2.5.2	Очаквани влияния и степен на въздействие върху птиците включени в предмета на опазване на ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“ по чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР.....	164
5.2	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИП ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ С ОГЛЕД НА ТЯХНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.), КАКТО ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА, ТАКА И ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	182
5.2.1	Преки въздействия.....	182
5.2.1.1	Унищожаване (загуба) на местообитания.....	182
5.2.1.2	Фрагментация на местообитания.....	183
5.2.1.3	Смъртност на индивиди (унищожаване на видове).....	183
5.2.1.4	Безпокойство на животински видове - прогонване на индивиди от ЗЗ.....	184
5.2.1.5	Промяна на видовия състав.....	186
5.2.2	Непреки въздействия.....	186
5.2.2.1	Въздействие върху качеството на местообитания в ЗЗ вследствие химически промени.....	186
5.2.2.2	Въздействие върху качеството на местообитания в ЗЗ вследствие на хидроложки и хидрогеоложки промени и нарушаване на водния баланс в района.....	187
5.2.2.3	Въздействие върху качеството на местообитания в ЗЗ вследствие замърсяване на водите.....	187
5.2.2.4	Въздействие върху качеството на местообитания в ЗЗ вследствие на геоложки промени.....	187
5.2.2.5	Въздействие върху качеството на местообитания в ЗЗ вследствие на депониране на откритка и генериране на отпадъци.....	188
5.2.2.6	Повишена опасност от пожари.....	188

5.2.2.7	ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА СЪСЕДНИ МЕСТООБИТАНИЯ В ЗЗ ВСЛЕДСТВИЕ НАВЛИЗАНЕ НА ЧУЖДИ И ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ ПРИ РЕКУЛТИВАЦИЯ.....	188
5.2.2.8	ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА МЕСТООБИТАНИЯ В ЗЗ ВСЛЕДСТВИЕ НА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И АВАРИИ.....	189
5.3	ОБОБЩЕНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“ И ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА НАТУРА 2000, С ОГЛЕД ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ ВЪРХУ ТЯХ.....	190
5.3.1	ОБОБЩЕНИЕ НА ВЪЗМОЖНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ BG0000614 „РЕКА ОГОСТА“.....	190
5.3.2	ОБОБЩЕНИЕ НА ВЪЗМОЖНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ BG0002009 „ЗЛАТИЯТА“.....	190
6	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИП ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СТЕПЕНТА ИМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ В РЕЗУЛТАТ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.....	192
6.1	Оценка на възможните мерки и дейности за предотвратяване, смекчаване и възможно възстановяване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху консервационно значимите групи организми и местообитания, предмет на опазване в ЗЗ „Река Огоста“ и ЗЗ „Златията“.....	192
6.2	Предложени компенсирани мерки по чл. 34 на ЗБР.....	200
7	РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА.....	200
7.1	Алтернативи по местоположение на находището.....	200
7.2	Алтернативи по местоположение на предвижданите площадки/работни площи в обхвата на находището/проектната концесионна площ.....	201
7.3	Технологични алтернативи.....	202
7.4	Нулева алтернатива.....	203
8	КАРТЕН МАТЕРИАЛ С МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ НА ИП СПРЯМО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.....	204
9	ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22.....	204
10	НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТОВА И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34 ЗБР - КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9 Е, ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА	

ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА, ПРОГРАМАТА И ПРОЕКТА ИЛИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, И ЧЕ НЕ Е НАЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ..... 204

11 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПЕРИОД НА ПОЛЕВИ ПРОУЧВАНИЯ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ..... 204

11.1 Използвани нормативни актове, литература и източници на информация... 205

11.2 Използвани методики, ръководства и методи на изследване. 207

12 ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3..... 208

13 ПРИЛОЖЕНИЯ. 208

1 АНОТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

1.1 ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА ЗА СЪВМЕСТИМОСТ.

Оценката за степента на въздействие върху 33 ВГ0000614 „Река Огоста“ и 33 ВГ0002009 „Златията“ от дейностите заложи в ИП за „Добив на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от ЗПБ, от находище „Данева воденица“, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца, е изготвена на основание писмо с Изх. № ОВОС-ЕО-410-7 от 30.11.2023 г. на РИОСВ - Враца (Приложение 1.1 към доклада) и в съответствие с изискванията на:

- Закон за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91/2002г., посл. изм. изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023 г.);
- Закона за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77/2002 г., посл. изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023 г.);
- Изискванията на Директива 2009/147/ЕО (за опазване на дивите птици) и Директива 92/43/ЕИО (за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.106 от 15 Декември 2021 г. **наричана по-долу Наредба за ОС.**
- Оценка на планове и проекти във връзка със защитени зони по „Натура 2000“ – методическо ръководство на ЕК за прилагане на член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, Брюксел, 28.9.2021 г.; С(2021) 6913 final.
- Специфични и подробни цели за опазване за двете защитени зони одобрени от НСБР на 28.04.2022;
- Ръководство на ЕК за добив на инертни материали и Натура 2000 предназначено за съобразяване на добивните дейности с изискванията на Натура 2000, 2010 (GUIDANCE DOCUMENT - “Non-energy mineral extraction and Natura 200”, July, 2010);

Отчетена е връзката между чл. 6 (3) на Директива 92/43/ЕИО изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата, като цяло от една страна и чл. 2 (2) на Директивата посочващ, че мерките предприети по тази директива следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятният природозащитен статус на видовете и местообитанията. При оценка на въздействията, по отношение на количествените параметри - площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на видове за референтни стойности са взети предвид стойностите при научното описание на зоните и данните в актуалните стандартни формуляри с данни (СФД), но не и преди ратифициране на договора за присъединяване към ЕС (м. Април 2005).

При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус да се изисква възстановяване, такива трайно увредени площи без реални възможности за

възстановяване не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива случаи са например вече изградени и експлоатирани инфраструктури, дългогодишно обработвани селскостопански площи и т.н. По отношение на параметрите за качество и състояние на местообитанията (параметри в рамките на критериите „структура и функции“), референтните стойности на параметрите се прилагат и спрямо вече съществуващи съоръжения и изработки.

1.2 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ.

- **Наименование:** „БУЛМЕКС“ ЕООД
- **ЕИК:** 106619220;
- **Седалище и адрес:** с. Бутан, ул. ”Петър Панчевски”№15, област Враца, община Козлодуй;
- **Управител:** Лидия Лучкова Наумова;
- **Лице за контакти:** Калоян Наумов;
- **Телефон:** +359/896718080; **E-mail:** bulmekseood@abv.bg;

1.3 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

- **Наименование:** „МММ” ЕООД
- **ЕИК:** 831649546;
- **Седалище и адрес:** гр. София, ж.к „Зона Б19“, ул. „Зайчар: №163А, ателие 12;
Управител: Антон Михайлов ;
- **Лице за контакти:** Михаил Михайлов;
- **Телефон:** +359 878 987 580, **E-mail:** mmmltdsofia@gmail.com,
mmigelan@gmail.com;

1.4 ОСНОВАНИЕ НА ИП ЗА ДОБИВ В НАХ. „ДАНЕВАТА ВОДЕНИЦА“, ОБЩИ ДАННИ ЗА ОБХВАТА.

„Булмекс” ЕООД е титуляр на разрешение № 479 от 27 април 2018 г. на Министъра на енергетиката за проучване на строителни материали обнародвано в ДВ, брой 41/2018 (*Приложение 1.2.1.*) и страна по Договор с Министъра на енергетиката от 28.06.2018 г. за проучване на строителни материали - подземни богатства по чл. 2, ал.1, т.5 от ЗПБ в площ „Даневата воденица“ (*Приложение 1.2.2.*), разположена в землището на с. Софрониево, община Мизия, област Враца. Предоставената за проучване площ обхваща 0.71 (нула цяло седемдесет и един) кв.км съгласно разрешението, като нейните граници в него са определени с координати на 13 гранични точки, които са представени в долната *Таблица 1.1*, а на **Фигура 1.1** след нея е представена схема с контура на площта. Впоследствие на основание разрешението и договора са проведени съответните геоложки проучвания, които са обобщени в геоложки доклад.

Таблица № 1.1.

Координати на площ за проучване „Даневата воденица“ КС 1970, зона К-3 и КС БГС2005 кадастрални				
№	Север (1970 КЗ)	Изток (1970 КЗ)	Север (2005 К)	Изток (2005 К)
1	4744516,2	8540227,4	4834845,9	357546,4
2	4744599,9	8540340,4	4834926,5	357661,6
3	4744728,3	8540400,2	4835053,2	357724,9
4	4744866,8	8540364,2	4835192,6	357692,7
5	4744948,1	8540437,8	4835271,9	357768,5
6	4745039,6	8540636,6	4835357,9	357969,8
7	4745026,3	8540861,6	4835338,5	358194,4
8	4745053,6	8541122,8	4835358,6	358456,2
9	4745239,9	8541382,8	4835537,8	358721,2
10	4745197,3	8541470,7	4835492,8	358808,0
11	4744746,6	8541539,7	4835040,3	358864,6
12	4744497,9	8541227,5	4834800,2	358545,7
13	4744313,1	8540780,1	4834627,7	358093,4

Фиг.1.1

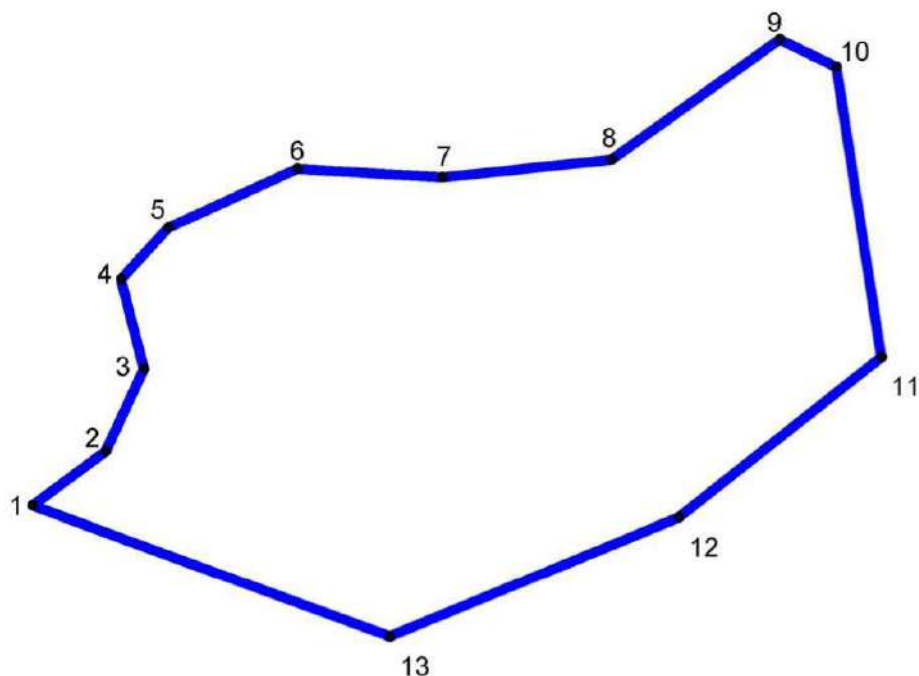
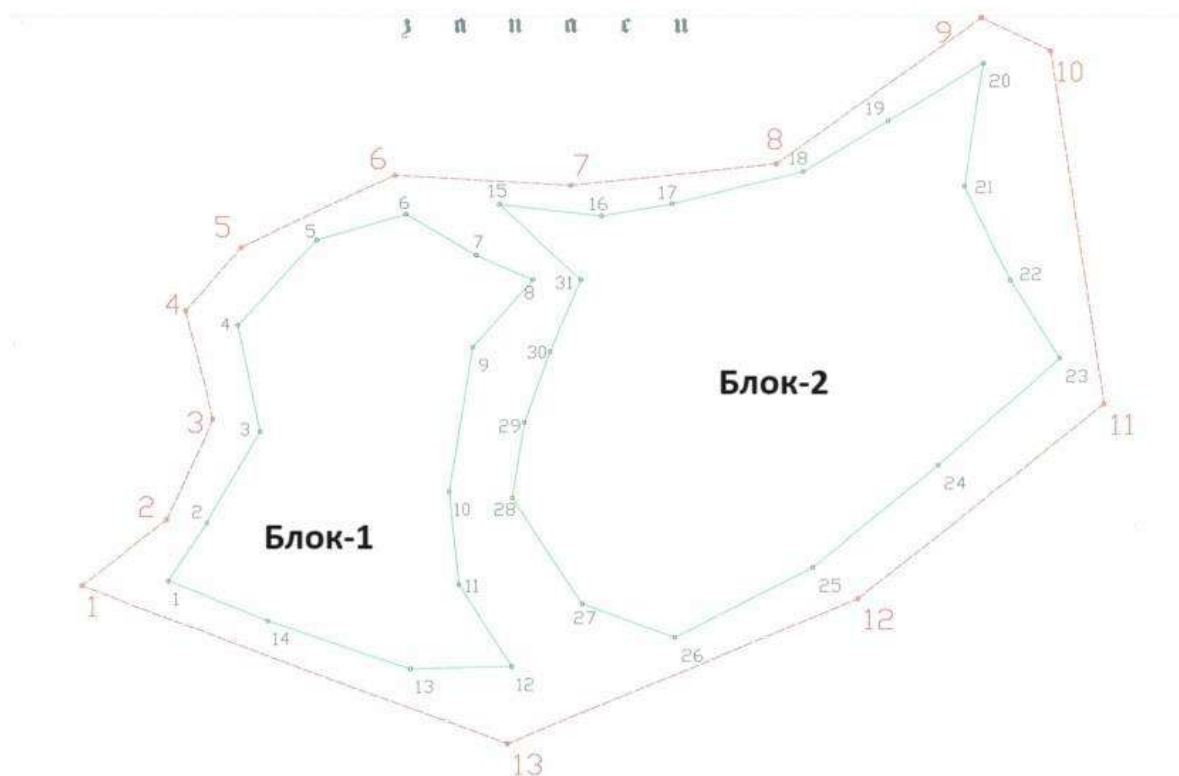

Схема на площ „Даневата воденица“ с показани ъгловите точки от контура

Инвестиционно намерение за добив на строителни материали – пясък и чакъл е **ново**, резултат от проведените геолого-проучвателни работи в площ „Данева воденица“, които са обобщени в Доклад за резултатите от извършените геоложки проучвания в площ „Даневата воденица“, разположена в землището на село Софрониево, община Мизия, област Враца, на строителни материали чакъли и пясъци, с изчисление на запаси в находището по количество и състояние към 12.06.2019 г. Докладът е приет с Протокол № НБ- 7/15.08.2019 г. на Специализирана експертна комисия (СЕК) към Министерство на енергетиката. С доклада в находището са определени два блока с доказани запаси-111 (МС, 1998) от полезно изкопаемо, подлежащо на изземване, съответно Блок- I и Блок-2 (ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.), за които са изчислени площ, обем на откривката и обем на полезното изкопаемо, посредством метода на ограничителните повърхнини, на което е обърнато повече внимание по-надолу в анотацията на ИП.

ERROR! R

EFERENCE SOURCE NOT FOUND.

Форма и положение на отделените в находище „ Даневата воденица “ блокове с доказани запаси от полезно изкопаемо.

Координатен регистър на точките от контура на двата блока в обхвата на проучвателната площ (респ. и концесионна) на нах. „Даневата воденица“ (КС 1970, зона К-3 и КС БГС2005 кадастрални), както и схема на техния външен контур са представени като отделно Приложение 1.4 към ДОСВ. Съгласно приложената схема площта на

първия блок възлиза на 159 468 м² (159,5 дка), а на втория на 295 987 м² (296 дка). Цялата проектна концесионна площ, в чийто обхват влизат двата блока, съгласно предоставената схема на точките от контура възлиза на 709 946 м² (710 дка) – вж. Приложение 1.5 към ДОСВ. Тези площи са взети като основополагащи за нуждите на настоящата оценка.

Докладът за оценка на степента на въздействие върху целите и предмета на опазване на ЗЗ с код BG0000614 и ЗЗ с код BG0002009 взема предвид също всички дейности и потенциални въздействия върху компонентите на околната среда свързани с разработването и добива на полезни изкопаеми в находище „Даневата воденица“ и се изготвя като отделно приложение към Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за „Добив на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица“, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца“, което е изискано с вече посоченото по-горе писмо с Изх. № ОВОС-ЕО-410-7 от 30.11.2023 г. на РИОСВ-Враца. Процедурата се провежда също във връзка със писмо на Министерството на енергетиката № Е-26-Б-342 от 21.11.2019 г. до РИОСВ-Враца:

- т.2 - приет с Протокол № НБ-7/15.08.2019 г. **Геоложки доклад**, който обобщава резултатите от извършените геолого-проучвателни дейности по Разрешение № 479 от 27.04.2018 г с изчислени запаси от строителни материали - чакъли и пясъци в находище „Даневата воденица“,
- т.3 - по чл. 21, ал. 7, т. 2 на ЗПБ, Удостоверение за търговско откритие следва да бъде изготвено и предоставено, както и протоколът на СЕК да бъде утвърден, след представяне от „Булмекс“ ЕООД на **влязло в сила положително решение по оценка на въздействието върху околната среда** на инвестиционното предложение за добив на подземните богатства, издадено по реда на ЗООС.

1.5 МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА НАХОДИЩЕ „ДАНЕВАТА ВОДЕНИЦА“, ДАННИ ЗА РАЙОНА И ПО-ВАЖНИТЕ КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

Площта за проучване се намира върху широка тераса на десния бряг в долното течение на река Огоста. Разполага се в землището на с. Софрониево, община Мизия, област Враца. Най-близката част от контура отстои на около 0,5 км южно от с. Бутан (на отсрещния бряг на реката) и 1,5 км запад-северозападно от с. Софрониево. Попада върху картни листове К-3-35 в М 1:100000, К-3-35-А-в в М 1:25000 и К-3-35-(81) и К-3-35-(87) в М 1:5000.

Инфраструктурата в района е сравнително добре развита - разстоянието от площта до базата на фирма „Булмекс“, предвидена за преработка на добитата суровина е около 7 км, от които около 2 км са добре подържани черни пътища, а останалите около 5 км са асфалтирани и са по пътя свързващ селата Софрониево и Бутан. Недалече от площта преминават и два второкласни пътя - П-11 Видин-Никопол свързващ всички крайдунавски градове в северозападна и централна северна България и П-15 Враца-Мизия, свързващ района с останалата част от страната. Площта обхваща общо 0,71 кв. км с координати в система 1970 г. на граничните точки, посочени вече в *Таблица № 1* по-

горе. Долу на **Фигура 1.2** са отразени местоположението и някои от основните топографски характеристики в района с площта.

Тук терасата на р. Огоста е широка над 2 км. Преобладава обработваемата територия засята с едногодишни култури, изключение правят следите от стари меандри на реката, които оформят негативни форми, някои незасегнати от стопанска дейност, докато други са преоформени в напоителни канали, които в момента са неподдържани. Площ „Даневата воденица“ обхваща основно обработваеми територии, като през средата ѝ преминава именно такъв стар канал.

Югозападната част на площта следва границите на черен път със следи от трошенокаменна настилка, а северозападната и северната граници са по следи от извършван преди 89-та година добив.

Фиг.1.3

Релефът в региона е типичен за Дунавската хълмиста равнина - предимно равнинен до слабо хълмист. Надморската височина варира от 25 м до 186 м. В близост до площта преминава р. Огоста, недалече и р. Скът. Надморската височина на площта се е около 40 м.

В геоморфоложко отношение в района се разпознават две заливни тераси - ниска и висока заливна тераса на река Огоста и още три стъпаловидни заравнености над тях - вероятно стари речни тераси в хълмовете на изток от площта. **Самата площ обхваща няколко стари речни меандъра, които след корекция на речното корито са се превърнали в старици. Материалите в нея са формирани при меандрирането, като пълнеж на стари русла - старици.**

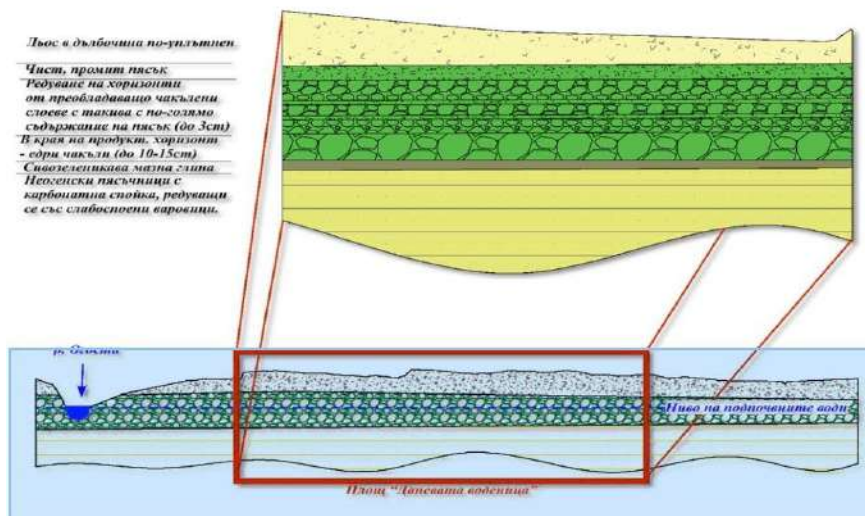
В геоложко отношение в района на находището се наблюдават кватернерни отложения, разположени върху слабо споени скали с неогенска възраст. Става дума за отложения съставени от сравнително едноразмерни дребни до 3 см чакъли и пясъци с различен литоложки състав. В геоложката карта (Филипов и др., 1993) цялата изследвана площ е дадена като покрити с алувиални отложения, но по време на картировка за изготвянето на геоложкия доклад и проучване е установено, че най-горният слой следва да се причисли към еолично-алувиално-делувиалните отложения характерни за по-високите тераси на реката. **На дебелина от 0,5 до около 2,5 м на терена са установени льосовидни глини до льос покриващи речните наслаги, най-горната част на които (около 50 см) към настоящия момент се разоравя и обработва и е примесена с хумус.** В този льосов интервал на отделни хоризонти се редуват чист льос (сух и сипкав) с льосовидни глини, чието високо съдържание на глини навярно е с алувиален произход. В отделни части всред льосовите наслаги се срещат и слоеве и лещи с дебелина до 10 см от чакъли и пясъци. Те са отложени в следствие на заливане на речната тераса и показват, че льоса е претърпял известно преместване спрямо първичното му място и обстановка на отлагане. В някои от изработките е установено наличието на „пепелив“ интервал в основата на льоса изграден от много ситен речен пясък примесен с еолични отложения. **Под льоса се разполагат същинските алувиални отложения, представляващи търговски интерес.** Те са изградени от чакъли и пясъци с различен литоложки състав като генерално могат да се опишат в следната конфигурация:

- *Първи интервал* - пясъци, добре сортирани с едрина до 0,3 мм със средна дебелина на интервала от около 30-40 см;
- *Втори интервал* с редуване на отделни хоризонти на чакъли и гравелити с преобладаващ размер под 3 см с дебелина от порядъка 3,5-4 м;
- *Трети интервал* - той е в основата на отложенията, които могат да бъдат разгледани като полезно изкопаемо. Характеризира се с почти пълното отсъствие на пясъчна фракция и наличие на чакъли с размери достигащи до 10-12 см. *Интервала на по-едрите чакъли е дебел средно около 1,5 м*, но от него, като полезно изкопаемо могат да се ползват първите 80 до 100 см, понеже в основата чакълите са примесени с глини, които правят невъзможно пресяването;
- *Четвърти интервал* - под сравнително едрите чакъли в дъното, примесени с кафеникава глина, с рязка граница се разполагат сивозеленикави мазни глини с дебелина до 25-30 (рядко 40) см;
- *Пети интервал* - най долният доказан интервал е на Неогенски слабо споени пясъчници богати на карбонат;

В Приложение 2.1 и Приложение 2.2 към доклада са представени топографска и геоложка карта на района с находище „Данева воденица“.

Схематичен разрез на установените по време на проучването литоложки разновидности и тяхното пространствено разпространение е представен на следващата **Фигура 1.3.**

Фиг. 1.3

Разрез на установените литоложки разновидности и тяхното пространствено разпространение в находище „Даневата воденица“

Суловината подлежаща на добиване е формирана чрез преотлагане на разнородни по вид и размер късове събрани от теченията на р. Огоста и нейните притоци над проучения участък, която е и основната водна артерия в района. Водосборната област на реката е 3200 км² и има среден годишен отток 25,40 м³/сек. Големият водосбор предполага и големи колебания в оттока като максимумите са през периода март-май, като главният максимум настъпва през месец май - 49,6 м³/сек. Този късно-пролетен максимум се обяснява със значителната допълнителна приточност от районите на Стара планина и Предбалкана, нарастването на пролетните валежи и благоприятните условия за снеготопенето. През летните и есенните месеци стойностите на оттока спадат независимо от най-високите за годината валежни количества. Минималните стойности в разпределението на средномесечния отток се наблюдават през октомври (7,0 м³/сек) и се задържат устойчиво ниски през есенния период (5-15 м³/сек). Явлението е обусловено от намаления хидроложки ефект на валежите в условията на високи температури на въздуха и от изчерпването на подземните водни запаси в приповърхностния слой.

В сезонното разпределение на оттока максималните му стойности са през пролетния сезон, който заедно със зимния формира от 70 до 80% от годишния отток. Съотношението на обемите на зимния и пролетния отток показва, че режимът на реките има континентален характер.

В землището на с. Бутан подпочвените води залягат на дълбочина 1-8 м. В обхвата на речната тераса на река Огоста, където е разположена площта нивото на подпочвените води е динамично и се изменя съгласно нивото на реката. При речно ниво на р. Огоста 36,2 м към дата 28.09.2018 г. и кота на равнинния терен в обхвата на находището средно от 40 м, в повечето проучвателни геоложки изработки е отчетено ниво на подпочвените води - 3,5-4,5 м. За това освен речното ниво принос има и глината от четвъртия описан интервал.

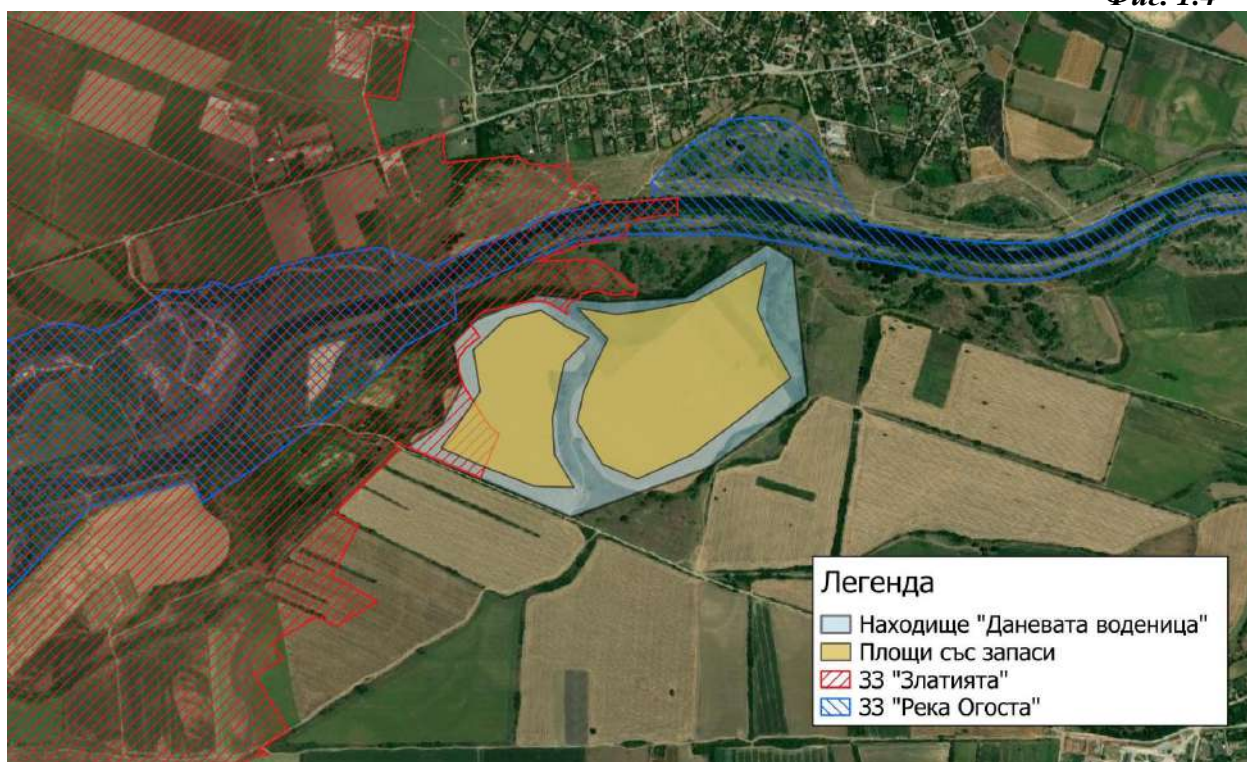
Самата площ за проучване „Даневата воденица“ е пресечена от стар меандър, който в близкото минало е бил коригиран като форма и използван за напоителен канал. Той разделя площта за проучване на два участъка (западен и източен) като в самия него не се предполага наличието на материал годен за добив. Следи от подобна старица на реката маркират източната граница на площта.

В миналото (70-те и 80-те години на ХХ в.) в терасата на реката е било извършвано изземване на инертен материал северно от площта в зона заключена между сегашното корито на реката и северните части на площ „Даневата воденица“.

По отношение на Европейската екологична мрежа Натура 2000 известна площ от западния участък на находище „Даневата воденица“ попада на територията на защитена зона BG0002009 „Златията“ за опазване на дивите птици, а на 20 и 50 м от най-близките точки на северната част на контура на находището преминава границата на защитена зона BG0000614 „Река Огоста“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

На следващата **Фигура 1.4**, както и в **Приложение 2.3** към ДОВОС е представено местоположението на находището спрямо двете защитени зони.

Фиг. 1.4

Местоположение на находища „Данева воденица“ спрямо защитените зони от Натура 2000

Площта не попада в защитени територии по смисъла на ЗТТ и не засяга такива, което е отразено и в писмо с Изх. № ОВОС-ЕО-410-7 ОТ 30.11.2023 Г. на РИОСВ-Враца.

1.6 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ.

1.6.1 ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ. НЕОБХОДИМА ПЛОЩ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДОБИВА, ПЛОЩ НА ЗАПАСИТЕ И КОНЦЕСИОННА ПЛОЩ, УТВЪРДЕНИ ЗАПАСИ И РЕСУРСИ, ПО-ВАЖНИ ДАННИ ЗА ПОЛЕЗНОТО ИЗКОПАЕМО.

В резултат от проведените геолого-проучвателни работи в находище „Данева воденица“ с Протокол № НБ- 7/15.08.2019 г. на Специализирана експертна комисия (СЕК) към Министерство на енергетиката към 12.06.2019 г. са утвърдени геоложки запаси в кат. 111 (МС, 1998) възлизащи общо на **2004085,8 м³ (3747640,4 тона)**, които са разпределени в два отделни блока с **обща площ 455455,3 м²**, както следва:

Таблица № 1.2

Данни за площта и количествените показатели на полезното изкопаемо					
№ на блок	Категория	Площ	Обем		
			Откривка	Полезно изкопаемо	
		/м ² /	/м ³ /	/м ³ /	тона
Блок-1	111	159548,1	340414,0	671847,0	1256353,9
Блок-2	111	296143,6	481342,8	1332238,8	2491286,6
Общо		455455,3	821756,8	2004085,8	3747640,4

Блок – 1 е разположен в западната част на находището и обхваща кръгло **159,5 дка**, а **Блок– 2** в източната част като е доста по-голям (**296 дка**). Координатите на характерните точки за всеки блок поотделно, както и схема на техния външен контур са представени в *Приложение 1.4* към ДОСВ (вж. и **Фиг. 1.2** по-горе).

Проектния концесионен контур на площта, предмет на инвестиционното намерение възлиза на **709 946 м² (710 дка)** и има координати и контур, които вече са представени по-горе в Таблица № 1.1 и **Фиг. 1.1** към подточка 1.4.

Границите на проектната концесионна площ не съвпадат с границите и утвърдените площи на запасите, тъй като са необходими и допълнителни площи за обслужване на добива - вътрешни транспортни пътища, пространства за маневриране и престой на необходимия за добива машинен парк, площадка с инвентар за обслужващия персонал и др., на които е обърнато повече внимание по - надолу. Предвижданата концесионна площ обхваща земи изцяло в обхвата на землището с. Софрониево, община Мизия, област Враца, като местоположението на проектния концесионен контур вече е представено на **Фиг.1.3** по-нагоре, както и на *Приложение 1.5* и *Приложение 2.1* към доклада.

Окачествяването на суровината в двата блока е извършено по стандарти БДС EN – 12620 и БДС EN – 13139 и е структурирано в шест групи:

- Определяне на зърнометричен състав на суровината;
- Определяне на физико-механични свойства на суровината;
- Определяне на химични свойства на суровината;
- Определяне на петрографски и минераложки състав на суровината;

- Определяне на съдържанието на радионуклиди в суровината;
- Технологична проба за определяне зърнометричния състав в производствена среда.

В стандарт БДС EN – 12620, според размера на зърната са отделни фракции – Едри добавъчни материали, Пясък (дребен добавъчен материал), Естествено фракциониран добавъчен материал, Нефракциониран добавъчен материал, Фини пълнители и Добавъчни материали за специфично приложение. Към настоящия момент не се предвижда суровината да бъде категоризирана, за Фини пълнители и Добавъчни материали за специфично приложение, а останалите фракции са показани на следващата Таблица № 2.3.

Таблица № 1.3

Процентно разпределение на фракциите според БДС EN-12620. Част от фракциите частично се припокриват, поради което процентите надхвърлят многократно 100		
Тип добавъчен материал	Фракция	Процентно съдържание
Едър	$D/d \leq 2$ и $D \leq 11,2$	14,1 %
	$D/d > 2$ и $D > 11,2$	37,4 %
Пясък	$D \leq 4$ и $d = 0$	56,8%
Естествено фракциониран	$D=8$ и $d=0$	69,3%
Нефракциониран	$D \leq 45$ и $d=0$	98,1%

В стандарт БДС EN – 13139 са определени следните фракции: 0-1 мм; 0-2 мм; 0-4 мм; 0-8 мм; 2-4 мм; и 2-8 мм; Въпреки посочените стандарти и фракциите описани в тях, в практиката са се наложили няколко основни фракции: 0-4 мм; 4-8 мм; 8-22,4 мм; 22,4 мм; Резултатите за процентното разпределение на тези фракции е показано в долната Таблица № 2.4.

Таблица № 1.4

Процентно разпределение на търговските фракции		
Вид фракция	Размер на частиците	Процентно съдържание
Пясък	0-4 мм	56,8 %
Дребен филц	4-8 мм	12,6%
Едър филц	8-22,4 мм	20,6%
Надситов чакъл	>22,4 мм	10,0%

Именно сита за фракциите в предходната таблица най-често се залагат при окомплектоването на повечето ТМСИ и са широко използвани при производството на бетони, а по-фините и на разтвори. Тук е необходимо да се посочи, че добитата минна маса ще се транспортира с автосамосвали до съществуващата база на дружеството в с. Бутан, обл. Враца, където в наличните вече инсталации ще се преработва до съответните фракции според потребностите. Базата се намира откъм източната страна на селото и към момента също се ползва за преработка на инертни материали, производство на бетон, бетонови изделия и др. и не е предмет на настоящата оценка.

1.6.2 ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИДЕЙНИЯ ПРОЕКТ. ДАННИ ЗА НЕОБХОДИМИТЕ ПЛОЩАДКИ И ВЪТРЕШНА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ДОБИВА НА ПОЛЕЗНОТО ИЗКОПАЕМО.

Освен посочените по-горе площи на двата блока, в границите на които ще се добива полезното изкопаемо, практиката за подобен тип обекти показва, че обикновено е необходимо да бъдат обособени и следните площадки с обслужващо предназначение:

- Насипищно стопанство – депа за откривка. В резултат на откривните работи, на територията на находището ще се съберат определени количества откривка, представляваща почвено-хумусни материали (227727.65 м³) и пясъкливо-глинест материал- лъсовидни наслаги (594029,15 м³) покриващи полезното изкопаемо. За целият период на концесията ще се проведат откривни дейности с общ обем –821 757 м³. Предвижда се през първата експлоатационна година акумулираната откривка да се събира на *две временни депа* - *първото за съхраняване на хумусната почва* от откривката и *второто за лъсовидните глин*, които впоследствие ще бъдат използвани за целите на рекултивацията. Всяко от депата ще е с площ от 6 дка и височина до 5 м. Първоначално хумусното депо ще бъде разположено в южната част на концесионната площ като кубатурата му ще се променя непрекъснато предвид оползотворяването ѝ при провеждането на техническата рекултивация, съпътстваща добивните процеси. Подхумусните лъсовидни наслаги също ще се депонират в границите на концесионната площ. Точното местоположение на временните депа ще се уточнява при разработването на годишните работни проекти за експлоатация на находището, както и в плана за управление на минните отпадъци, който е задължителен за такива дейности. За целите на настоящата оценка, предвид че се залага поетапна рекултивация в процеса на добива, е най-целесъобразно още сега да се предвиди насипищата да бъдат ситуирани по такъв начин, че да бъде избегнато нарушаване на допълнителни площи извън двата блока със запаси подлежащи на изземване. Това е възможно, тъй като се залага в края на втората експлоатационна година депонираната откривка да бъде върната в отработените пространства с оглед техническа рекултивация и възстановяване на нарушените земеделски земи. До края на концесионният срок с напредване на добива издетата откривка по аналогичен начин периодично ще бъде връщана в отработените терени, при което временните депа ще бъдат многократно наслагвани и впоследствие усвоявани до тяхното премахване при окончателната рекултивация. Това позволява да бъдат организирани в обхвата на блока, който не се разработва до изземване на запасите в експлоатирания или в обхвата на някоя отдалечена част на експлоатирания, подлежащи на изземване с напредване на добивните работи. Друг вариант е, при откриването на нов участък, откривката да се депонира временно върху съседния вече отработен и закрит участък и при изчерпване на запасите от разработвания участък, откривните материали да се връщат обратно в изкопа.
- Административно-битова площадка, на която ще бъдат ситуирани няколко преместваеми обекти с временен характер (жилищни контейнери или фургони) за нуждите на администрацията и битовото обслужване, преносими химически тоалетни и др. Необходимата площ е максимум няколко дка извън обхвата на площите с полезно изкопаемо като точното местоположение подлежи на

доуточняване – най-подходящи са участъците в южната и източната част на находището, които попадат между външния му контур и контура на блоковете със запасите от полезно изкопаемо.

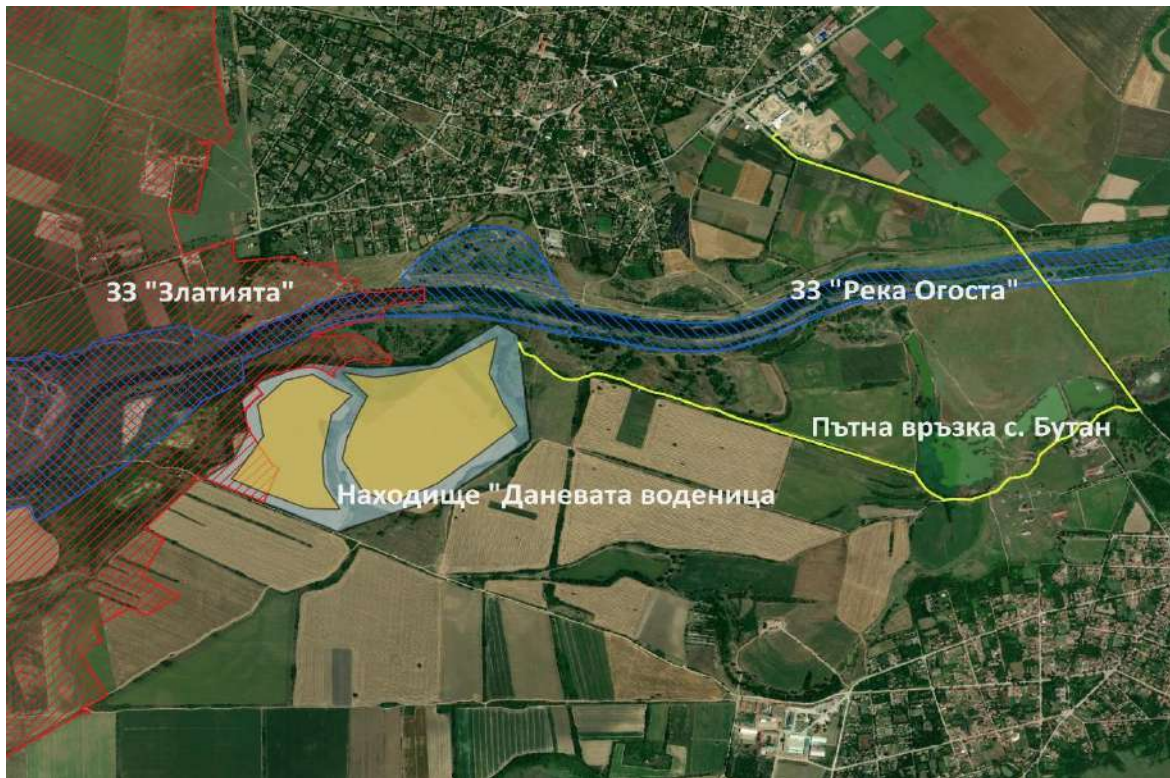
- Площадка за машинния парк, която ще се ползва за престой на машинния парк, когато е извън работен режим, в т.ч. за съхраняване на съпътстващо оборудване и др. Необходимата площ е максимум няколко дка извън обхвата на площите с полезно изкопаемо като точното местоположение подлежи на доуточняване – най-подходящи са участъците в южната и северозападната част на находището, които попадат между външния му контур и контура на блоковете със запасите от полезно изкопаемо.
- Вътрешно-транспортни пътища. Ще са изцяло в предложената площ за концесия. В началото ще се извърши подобряване състоянието на съществуващите към момента полски пътища, които в началния етап са достатъчни за обслужване на находището. Впоследствие ще бъдат непрекъснато изменяни и премествани с оглед на разкривните и добивни дейности. Това означава, че до разкривният и добивен хоризонт се образува временен път, който с напредване на добивните дейности се измества заедно с посоката на добива. При необходимост ще бъдат обособени вътрешни пътни връзки и до площадката за машинния парк, насипищното стопанство, административно-битовата площадка и др. в зависимост от местоположението им. Това ще бъде свързано с предварително уплътняване на земната повърхност с булдозер и полагане на чакъл или макадам. С оглед доброто обслужване на находището, както по време на експлоатацията, така и след приключване на добивните дейности в идейния проект се предвижда да се оформи трасе на път по контура на концесионната площ. Този път трябва да е с достатъчна ширина, съответстваща на изискванията по него да се придвижват самосвали. Най-ниската кота на този път не трябва да бъде по-малка от кота 37,0 м. Това е необходимо, за да се намали опасността от заливане на находището при пролетното пълноводие на р. Огоста.
- Буферна зона за безопасност срещу навлизане на хора, добитък и едър дивеч в близост до баластриерата/изкопите.

1.6.3 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.

Разстоянието от площта до базата на фирма „Булмекс“, предвидена за преработка на добитата суровина, съгласно заложената на този етап транспортна схема е около 5 км, от които 2,9 км по съществуващ черен път, който при необходимост допълнително ще се уплътни (чакълира), а останалите 2 км са по асфалтовия път с. Софрониево-с.Бутан. Основния свързващ черен път не преминава през защитените зони от Натура 2000 в района. Само моста на асфалтовия път над р. Огоста попада в обхвата на 33 BG0000614, но той е отдавна действащ и е изграден много преди ратифициране на договора за присъединяване на страната към ЕС (м. Април 2005) и респективно много преди предложението за зоната. На долната **Фигура 1.5** е представен маршрута за транспорт на добитата суровина спрямо 33 „Златията“ и 33 „Река Огоста“.

Фиг. 1.5

Транспортна схема за извозване на добитата суровина

Характера на ИП е такъв, че добивната дейност не е свързана с належаща необходимост от електроснабдяване от регионалната електропреносна мрежа, тъй като електричество ще е необходимо само за административно-битовата площадка и дежурното осветление на обекта. То може да бъде осигурено чрез локална фотосоларна инсталация изчислена за необходимия товар, като тази практика се налага все повече за подобни отдалечени обекти, предвид и все по-голямата достъпност на подобни инсталации. При необходимост може да се допълва от бензинов генератор на ток. В краен случай ел. захранване може да се осигури и чрез връзка с електропреносната система на с. Софрониево чрез подземно полагане на кабел по трасето на най-прекия полски път, като пространството между селото и находището е извън обхвата на ЗЗ от Натура 2000.

Няма необходимост от прокарване на водопровод и канал до находището – за питейни нужди ще се осигурява редовно бутилирана вода, като за хигиенни нужди ще бъдат осигурени преносими химически тоалетни.

1.6.4 ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕОБХОДИМИ ВОДНИ КОЛИЧЕСТВА, ВОДОСНАБДЯВАНЕ, НАЛИЧИЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ И ДР.

- ✓ Минно – техническите условия за експлоатация на находището, система на разработване, параметри и др.

Находище „Даневата воденица“ ще се разработва по открит способ чрез прилагане на транспортна система на разработване със самоходна механизация и автотранспорт. Характера на суровината е такъв, че няма необходимост от прилагане на пробивно-взривни работи. Находището ще се експлоатира при следните основни параметри и минно-технически условия:

- средна кота на находището	- 40 м;
- средна дебелина на почвения слой примесен с хумус	- 0,5 м;
- диапазон на дебелината на льосовидните глини	- от 0,5 до 2,5 м;
- обща средна дебелина на откривката	- 2 м;
- максимална дебелина на откривката за отделна изработка	- 3,0 м;
- минимална дебелина на полезното изкопаемо за отделна изработка	- 3,0 м;
- средната дебелина на полезното изкопаемо	- 4.5 м;
- отношение откривка/полезно изкопаемо	- 1/1,5;
- средна височина на работното стъпало	- 3,5 м;
- ъгъл на откоса на стъпалата при разработване	- 38°;
- ъгъл на дълговременна устойчивост на неработното стъпало	- до 30°;
- безопасна височина на работното стъпало	- под Нст = 9.5 ;
- общо доказани запаси от полезно изкопаемо (кат. 111)	- 2004085,8 м ³ ;
- доказани запаси в Блок-1 (кат. 111)	- 671847,0 м ³ ;
- доказани запаси в Блок-2 (кат. 111)	- 1332238,8 м ³ ;
- общ обем на откривката подлежаща на отнемане	- 821756,8 м ³ ;
- обем на хумусната почва	- 227727,65 м ³ ;
- обем на льосовидните материали	- 594029,15 м ³ ;
- предвиждан среден год. добив на полезно изкопаемо	- 80 000 м ³ /г.;
- дневна производителност	- 323 м ³ ;
- предвиждано средногодишно количество на отнета откривка	- 23 478 м ³ /г.;
- проектен срок на експлоатация на находището	- 35 г.;

- ✓ Характеристика на необходимия машинен парк и оборудване.

В следващата Таблица № 2.5 са дадени вида и параметрите на машинния парк, който ще се използва при добива.

Таблица № 1.5

Механизация	Брой	Мощност, kW
Подготовка и Добив на суровина		
Булдозер/челен товарач (Liebherr 576 или Volvo L 150 H)	1	154
Верижен багер (Hyundai)	1	131
Водоноска за оросяване(*)	1	250 HP
Транспорт		
Автосамосвал	2	355

✓ (*)- Оросяването с водоноска ще се изпълнява през сухите летни месеци.

✓ Режим на работа и обслужващ персонал.

Проектния режим на работа е съобразен с продължителността на активния добивен сезон и заложения капацитет на производството, както следва:

→ Работни дни – 248 дни или 1984 работни часа;

→ Петдневна работна седмица;

→ Работно време на ден - 8 часа (1 смяна) в светлата част на денонощието;

Предвижда се с добива да бъдат заети до **4 човека** – шофьори (2), оператори на багер (1), оператор на друга самоходна механизация (1).

Период на подготовка (време на строителство) преди експлоатацията е 3 месеца, или 62 дни при петдневна работна седмица.

✓ Водоснабдяване, данни за отпадъчните води.

На терена на находището няма изградена ВиК мрежа.

За технологични нужди не е необходима вода.

За питейни нужди ще се доставя бутилирана вода за работниците на находището.

За битови нужди – водата ще се доставя с водоноска от бетоновия възел на възложителя в с. Бутан. Предвиждат се за работниците на обекта химически тоалетни.

За оросяване на черните пътища, част от транспортната схема до бетонови център в с. Бутан, което ще се извършва в сухи периоди за снижаване на праховите емисии, вода ще се доставя с водоноска.

Съгласно ИП и становище на БДДР № ПУ-01-927 /1/ 24.11.2023 г., отделяне на отпадъчни води при добива не се предвижда, тъй като преработката на добитите материали от находището няма да се извършва на място. Както беше посочено и преди това, преработката ще става в бетоновата базата на дружеството в с. Бутан.

1.6.5 ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ИП, ОСНОВНИ ПРОЦЕСИ.

Експлоатацията на баластриерата ще започне от най-югозападната част на находището, чрез постепенно напредване на фронта на добивните работи в посока североизток. Изземването на откривката и подземното богатство ще се извършва по отделен и специфичен начин. Погасяването на запасите ще се извършва с отстъпващ порядък, с изпреварване на откривката. Реализацията на дейностите предвидени в ИП може да се раздели условно на няколко основни етапа, които в по-малка или по-голяма

степен ще се припокриват/застъпват във времето с напредването на добивните работи. Това са:

✓ **Етап на подготовка (строителство).**

Този етап включва дейностите по разкриване на полезното изкопаемо, организиране на депата за откривка, които ще се предхождат от обособяване на административно-битовата площадка, площадката за машинния парк и вътрешно-транспортни пътища, всички разгледани вече горе в подточка 1.6.2. Подготовката (време на строителство) преди същинската експлоатацията ще обхване около 3 месеца.

Разкриването на находището ще започне от централен южен край на Блок-1. Съгласно изискванията на българското законодателство в областта на опазване на почвите, първоначално от съответния работен участък ще се събере селективно хумусната почва с помощта на булдозер и багер и ще се депонира на обособено за целта динамично временно депо с оглед бъдещо оползотворяване за целите на рекултивацията на нарушения терен. След това с помощта на челен товарач/верижен багер ще се изземат подхумусните земни маси, представени от льосовидни наслаги и първоначално ще се депонират на обособеното за тази цел второ депо, а по късно в края на втората година директно ще се насипват в отработените пространства с оглед техническа рекултивация.

В депата (хумусно и почвено) откривките ще се съхраняват надеждно, с оглед последващото им използване при провеждане на техническата рекултивация, съпътстваща добивният процес, съгласно чл. 15, чл. 16 и чл. 17 от Закона за почвите, както и Наредба №26 за рекултивация на нарушени терени.

✓ **Етап на експлоатация (добивни дейности).**

Находището се характеризира с равнинен релеф и средна кота 40 м. При средната дебелина на полезното изкопаемо – 4.5 м и средна дебелина на откривката под 2 м, през целия период на концесията добивните дейности ще се водят на един хоризонт с височина на стъпалото 3.5 м до нивото на грунтовете води, без тяхното засягане.

Находището ще се експлоатира чрез един добивен хоризонт, при което ще се формира плитък котлован с един откос без водно огледало. Височината на работното стъпало е в пряка зависимост от физико-механичните свойства на полезното изкопаемо, мощността на полезното изкопаемо до нивото на подземните води, избраната товарачна механизация и условията за безопасна работа. В случая ъгъла на откоса на стъпалото се предвижда да бъде 38°, а ъгъл на дълговременна устойчивост на неработното стъпало до 30°.

В отделни участъци от двата блока на находището в зависимост от дебелината на откривката височина на добивното стъпало ще става по-малка. Експлоатацията ще започне от най-югозападната част на Блок-1 чрез постепенно напредване на фронта на добивните работи в посока североизток. Изземването на откривката и подземното богатство ще се извършва по отделен и специфичен начин. Погасяването на запасите ще се извършва с отстъпващ порядък, с изпреварване на откривката.

Схематично предвидените дейности по подготовката и експлоатацията на находището са представени на **ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.6.**

Фиг. 1.6

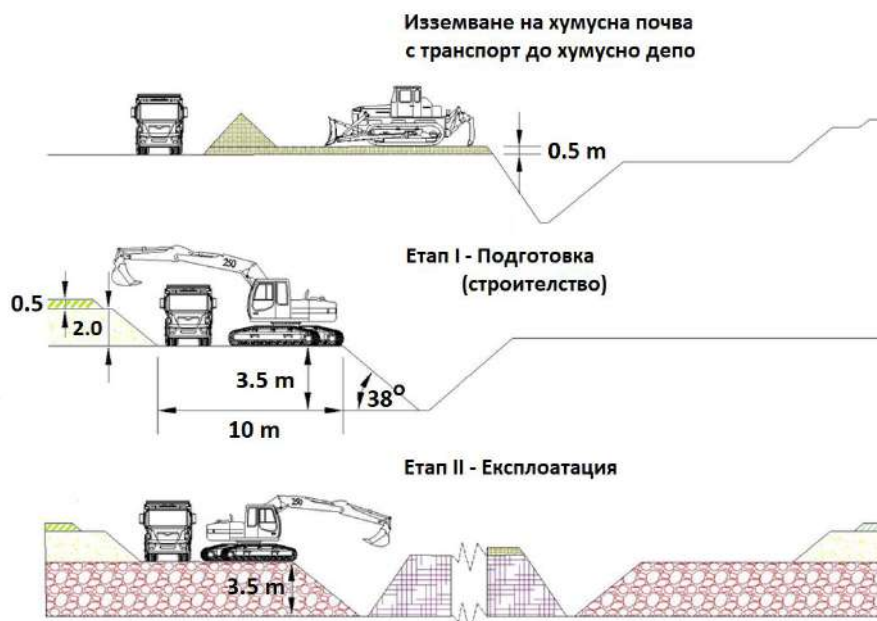

Схема на планираните дейности по подготовката и добива на пясък и чакъл

Планирания график за добив в находището за период от 35 години е представен в Таблица № 1.6.

Таблица № 1.6

Производителност на находището по години, периоди и видове минна маса						
Концесионен период	Общ добив за периода		Годишен добив за периода		Откривка	
	м ³	тона	м ³	тона	за периода	за година
					м ³	
1 – 5 г.	50 000	93 500	10 000	18 700	117 393	23 479
6 – 10 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
11 – 15 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
16 – 20 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
21 – 25 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
26 – 30 г.	300 000	561 000	60 000	112 200	117 393	23 479
31 – 35 г.	50 000	93 500	10 000	18 700	117 393	23 479
ОБЩО за периода	2 000 000	3 740 000			821 751	

Разчетът е съобразен с предварителните проектни решения за движението на минните работи и заложената разчетна производителност по години като в началото на концесионния период има по-малък добив, поради необходимото време за изработване на необходимата документация и други фактори. В края на концесията добивът също е по-малък, отчитайки времето за биологична рекултивация.

✓ **Етап на извеждане от експлоатация (рекултивация).**

Успешното извеждане от експлоатация и последващата рекултивация на минните обекти следва да бъде в съответствие със следните принципи:

- Възможност за продуктивно и устойчиво ползване на терените;
- Опазване здравето и безопасността на хората;
- Намалване или отстраняване щетите върху околната среда и насърчаване към екологично устойчиво развитие;
- Намалване до минимум неблагоприятните социални и икономически въздействия.

Разработването на проекти за закриване и рекултивация е съставна част от концесионния договор при отдаване на находището на концесия, тъй като миннодобивната дейност представлява временно ползване на земи, а подходящото закриване на дейността е в съответствие с устойчивото ползване на минералните ресурси. В тези проекти рекултивационните мероприятия се разглеждат в две части, както следва:

1) **Техническа рекултивация.**

Техническата рекултивация на находище „Данева воденица“ е свързана с мероприятия по осигуряване на устойчивостта на борда на отработените пространства и включва обратното им запълване с изнетите преди това и съхранени на депо подхумусни земни маси (лъсовидни наслаги) и насипване на хумусната почва, с цел да се създадат необходимите условия за провеждане на последващата биологична рекултивация. С обратното запълване на формирания котлован се осигурява устойчивост на оставащия с малка височина (1.5 м) откос с наклон от 5⁰, съгласно представената на долната **Фигура 1.7** схема.

Фиг. 1.7

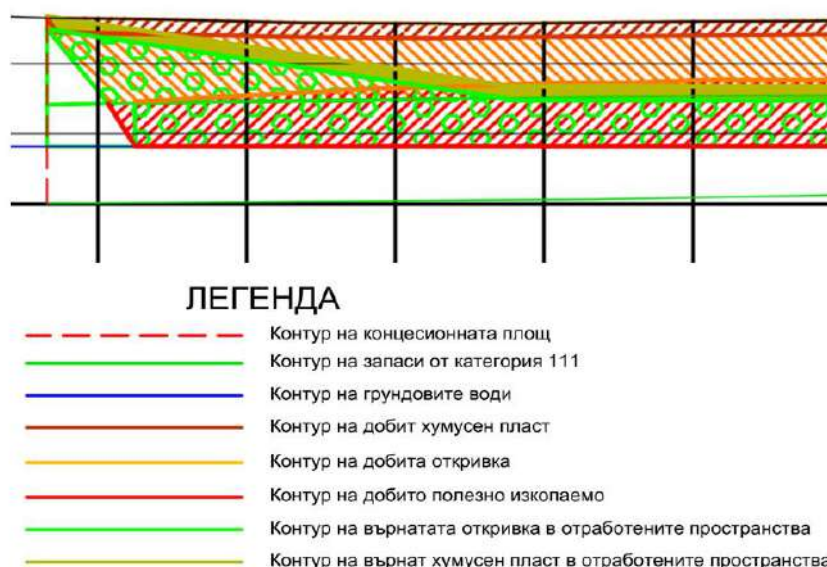

Схема за изпълнение на техническата рекултивация на терена

2) Биологична рекултивация.

Втората част е насочена към биологична рекултивация на вече техническите рекултивирани терени, която включва изпълнението на комплекс от лесотехнически, агрохимически и мелиоративни мероприятия за създаване на терени за земеделско ползване (Наредба 26/1996). Основните дейности са свързани с подобряване на условията на месторастене и избор на подходяща за условията тревна растителност и отгледни мероприятия за 5 годишен период.

Предвидените мероприятия включват:

- Внасяне на минерални торове;
- Затревяване с подходящи за условията тревни видове;
- Отгледни грижи – подхранване и косене на тревна растителност в продължение на 5 години;

При рекултивацията на затревяване ще подлежат минимум 455,45 дка пряко нарушени терени от територията на находище „Данева воденица“. Избраните видове трябва да бъдат със сравнително голяма екологична пластичност – устойчиви на засушаване, с малка високостелност към почвените условия и дълговечност. Най-подходящи за тази цел са ниските видове, които принадлежат към коренищно–туфестите треви.

1.6.6 Вид и количество на необходимите природни ресурси, суровини и материали.

1.6.6.1 НЕОБХОДИМИ ПРИРОДНИ РЕСУРСИ.

При реализацията на ИП ще бъдат ползвани следните природни ресурси:

✓ Полезно изкопаемо.

Основния природен ресурс, който е необходим за осъществяване на дейността в находище „Даневата воденица“ е пясък (няколко фракции) и чакъл с общ обем възлизаш на 2 004 085,8 м³, който е разпределен в два блока:

- Блок-1 с изчислено количество на запасите в кат. 111 (МС, 1998) на 671847 м³;
- Блок-2 с изчислено количество на запасите в кат. 111 (МС, 1998) на 1332238,8 м³;

По-детайлни данни за състава на полезното изкопаемо, планирания график на добив вече са представени преди това (подточки 1.6.1, 1.6.5 и др.).

На основание извършените лабораторни и технологични изследвания на полезното изкопаемо от находището в геоложкия доклад са направени следните най-общии изводи:

- В естествен вид пясъкът и чакълът не са годни за производството на бетон. Полезното изкопаемо трябва да се преработва в трошачно-миячна сортировъчна инсталация (ТМСИ). Това ще става в производствената база на дружеството в с. Бутан, където функционира такава инсталация;
- Промитият пясък от находището отговаря на изискванията на БДС EN 12620 за производство на бетон и БДС EN 13139 за производство на строителни разтвори;
- Промитият чакъл от находище „Даневата воденица“ изцяло отговаря по всички показатели на изискванията на БДС EN 12620 за производство на бетон.

✓ **Вода за оросяване.**

За оросяване на черните пътища, част от транспортната схема до бетонови център в с. Бутан, което ще се извършва в сухи периоди за снижаване на праховите емисии, вода ще се доставя с водоноска от производствената база на дружеството в с. Бутан, на която има осигурено промишлено водоснабдяване – за обслужване на ТМСИ и др.

✓ **Вода за питейни и битови нужди.**

За питейни нужди на работниците ще се осигури бутилирана вода, а за други битви ще се доставя с водоноска от базата на дружеството в с. Бутан.

1.6.6.2 НЕОБХОДИМИ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ.

Основните суровини и материали необходими за реализацията на инвестиционното намерение за добив на пясък и чакъл от находище „Даневата воденица“ са посочени в долната таблица.

Таблица № 1.7

Необходими суровини и материали за добива в нах. „Даневата воденица“		
№	Наименование	Прогнозно количество
Подготовка и експлоатация		
1.	Дизелово гориво	до 200 т/год.
2.	Смазочни материали	0,2 т/год.
3.	Спирачни и антифризни течности	0,5 т/год.
4.	Резервни части и спомагателни материали (в т.ч. железни елементи и др.)	0,5 т/год.
Закриване и рекултивация		
1.	Земни материали различни от хумус	594 000 м ³
2.	Хумусната почва	228 000 м ³
2.	Дизелово гориво	10-20 т/год.
3.	Смазочни материали	0,04 т/год.
4.	Минерални торове	1 т/год.
5.	Тревни смеси	0,5 т/год.
6.	Посадъчен материал (фиданки)	

Дизелово гориво за добивната техника ще се доставя чрез мобилна цистерна, която периодично ще посещава обекта. Автотранспортът, който ще извозва суровината към преработващите инсталации на производствената площадка на дружеството в с. Бутан ще се зарежда с гориво на външна бензиностанция и ще се обслужва за ремонти и поддръжка извън обекта. Маслата, спирачните и антифризни течности ще се доставят във фабрични опаковки – пластмасови и метални кутии, като обслужването на техниката ще се извършва на обособена за целта площадка за машинния парк.

Отчитайки спецификата на ИП, **дейностите по добив на полезното изкопаемо не са свързани с използването на химични вещества и смеси, вкл. и опасни такива**, при които са възможни значителни последствия и опасност от големи аварии в съответствие

на чл. 99б от ЗООС. Всички СМАЗОЧНИ МАТЕРИАЛИ са стандартни продукти, които следва да се доставят със съответни сертификати и листове за безопасност. **На територията на концесионната площ не се предвижда обособяване на площадка за съхраняване на ГСМ.**

1.6.7 ДРУГИ ДЕЙНОСТИ СВЪРЗАНИ С НАМЕРЕНИЕТО.

Преработката на добитата суровина ще се извършва в бетоновата база на „БУЛМЕКС“ ЕООД за производство на готови бетонови смеси, намираща се в с. Бутан, обл. Враца, където преработвателния процес вече е обезпечен със следната техника:

- Трошачно - пресевна инсталация с капацитет от 100 т/час;
- Трошачно - пресевна инсталация с капацитет от 200 т/час;
- Хидроциклон за изсушаване на пясъка;
- Челюстна трошачка за претрошаване на едрата фракция;
- Инсталация за допълнително промиване на фракции 4-8 мм и 8-22.4 мм;
- Собствен водоизточник;

Базата е действаща, преминала е през необходимите разрешителни режими, поради което дейностите свързани с преработката не попадат в обхвата на настоящата оценка;

1.6.8 ВИД И КОЛИЧЕСТВА НА ОЧАКВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЕМИСИИ (ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХ, ВОДИ И ПОЧВИ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, ЛЪЧЕНИЯ-СВЕТЛИНИ, ТОПЛИНИ, РАДИАЦИЯ И ДР.) ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИП. НАЧИН НА ТРЕТИРАНЕ.

1.6.8.1 Вид и количество на очакваните отпадъци. Начин на третиране.

Отпадъците, които ще е генерират при разработване на находище „Даневата воденица“ са определени съгласно Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците (посл. изм. и доп. ДВ. бр.53 от 8 Юли 2022г.) в Заданието за обхват и съдържание на ДОВОС на инвестиционното предложение, към който се прилага и настоящата оценка. За всеки отпадък е посочен и начинът на третиране. В заданието за ДОВОС са разгледани следните отпадъци:

Строителни отпадъци.

Инвестиционното предложение не предвижда извършване на строително-монтажни дейности, изграждане на сгради, съоръжения и складови помещения в обхвата на находището, които да генерират строителни отпадъци при закриване на обекта.

Опасни отпадъци.

15 01 10* - Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества - от обслужването на добивната техника със смазочни масла, спирачни и антифризни течности. Тези опаковки обикновено са оборотни. Количество - 0.020 т/год. Ще се събират в специализиран контейнер на отредено за целта място на бетоновата база

на дружеството в с. Бутан и ще се предават за обезвреждане заедно с останалите опасни отпадъци от базата по възприетия ред.

Производствени отпадъци.

01 01 02 - Отпадъци от разкриване и добив на неметални полезни изкопаеми – незамърсени почви от разкриване на запасите на полезно изкопаемо. Ще се използват при техническата и биологичната рекултивация на отработените площи.

16 01 03 Излезли от употреба гуми – отпадат от техниката в находището, за етапите на откриване на полезното изкопаемо, експлоатацията и закриването. Количество -1.5 т/год. Ще се предават на фирми за оползотворяване въз основа на сключен договор.

Автотранспортните средства и самоходната механизация ще бъдат ремонтирани и профилактично обслужвани на площадката на специализирана фирма извън територията на баластриерата. Отпадъците, които ще бъдат генерирани в процеса на ремонтните дейности на машините (масла, акумулатори и др.) ще се управляват от фирмата, на чиято територия ще се извършва дейността. В бъдещата концесионна площ на находище „Данева воденица“ няма да се извършват ремонтни или каквито и да било поддържащи дейности, свързани с генерирането и съхранението на опасни отпадъци с изключение на разгледаните преди това опаковки замърсени с такива.

Битови отпадъци.

20 03 01 Смесени битови отпадъци – ще се отделят в незначително количество в рамките на работните зони от битовата дейност на персонала на обекта по време на работната смяна при откривни дейности, експлоатацията и закриването. Количество - 0.400 т/год. Ще се събират в предназначен за целта съд и ще се извозват и предават по общо възприетия ред за извозване на битовите отпадъци от бетоновата база на дружеството в с. Бутан.

Отпадъци, чието управление е регламентирано със Закона за подземните богатства (ЗПБ) – откривка.

Въз основа на качествената характеристика и състава на откривния слой, представен от льосовидни глини до льос, покрити с хумусен почвен слой, отпадъкът се класифицира с код 01 01 02 – отпадъци от разкриване и добив на неметални полезни изкопаеми (Приложения №1 към Наредба №2 от 2014 г.), а съгласно Приложение № 3 към чл. 15 от Наредбата за управление на минните отпадъци (Обн. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 Юли 2019г.) като *инертни отпадъци*.

Общия обем на откривката в находището възлиза на 821756.8 м³, от които 227727.65 м³ почвено-хумусни материали и 594029.15 м³ льосовидни наслаги. По резултатите от геоложко проучване нейната дебелина в границите на площите с доказани запаси е средно 2 м. Средно годишно ще се отнемат по 23 479 м³.

Предвижда се акумулираните откривни материали да се събират на *две временни депа*, които с напредване на добива да бъдат периодично наслагвани и след това усвоявани в хода на поетапна рекултивацията на отработените участъци, за което повече подробности вече са предоставени по-горе в подточки 1.6.2 и 1.6.5.

Видът и количествата на очакваните отпадъци от разкриването на находището ще бъдат подробно описани в План за управление на минните отпадъци, за който веднъж годишно в МЕ се предава отчет на изпълнението.

1.6.8.2 Влияние върху водите – повърхностни и подземни.

Съгласно ИП и становище на БДДР № ПУ-01-927 /1/ 24.11.2023 г., отделяне на отпадъчни води при етапите на разработване на находището (подготовка, добив и рекултивация) не се предвижда, тъй като преработката на добитите материали от находището няма да се извършва на място. Дружеството разполага с база за преработка на инертни материали в с. Бутан на разстояние около 5 км.

„БУЛМЕКС“ ЕООД притежава разрешително № 13720024 /19.04.2016 г. за заустване на отпадъчни води в повърхностно водно тяло BG1OG307R013 - р. Огоста. Разрешителното за заустване се отнася за площадката на Бетонен възел в с. Бутан и не касае настоящето ИП.

От дейността по разкриване и добив няма да се формират химически замърсени води. Технологиите на добив не предполагат замърсяване на водите и не се предвижда изграждане на локално пречиствателно съоръжение. ИП не предвижда дейности, свързани с отвеждане на приоритетни и опасни химични вещества или други замърсители в повърхностни и подземни води.

Методът за разработване на находището не предвижда използване на взривни и химически вещества.

Единствено съществува известен риск от ограничени локални и краткотрайни замърсявания на най-горния слой на подпочвените води в резултат от аварии свързани с разливи на гориво-смазочни материали от използваната добивна механизация и транспортни средства. Рискът може да бъде избегнат чрез съблюдаване на инструкциите за експлоатация на съответната техника, нейната правилната и редовна поддръжка, както и чрез прилагане на стандартните мерки в това отношение разписани в План за предотвратяване и ликвидиране на аварии (ППЛА), каквато задължително трябва да бъде изготвен за периода на концесията.

Находището ще се експлоатира чрез един добивен хоризонт с височина на стъпалото 3.5 м до нивото на грунтовите води, без тяхното засягане, при което се предвижда, че ще се формира плитък котлован с един откос без водно огледало. Добивът ще се извършва над статичното водно ниво. Това предполага и липса на въздействия върху количествените показатели на подземните води в района.

1.6.8.3 Влияние върху атмосферния въздух.

При добивните дейности няма да бъдат прилагани взривни работи, което предопределя отсъствието на залпово отделяне на прахови и газови замърсители.

Източници на замърсяване на въздуха при реализацията на ИП ще бъдат следните дейности:

- *разчистване на терена* – изземване на отквивката;
- *добив* – изземване на баластриерната суровина;
- *работа на техника с дизелови ДВГ*;
- *Транспортни дейности* – експедиция на добитата суровина до ТМСИ на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан;

Основните замърсители на въздуха съгласно заданието за обхват и съдържание на ДОВОС, които ще бъдат емитирани при тези дейности са представени в следващата Таблица № 1.8.

Таблица № 1.8

Основни замърсители на въздуха, емитирани от разработването на находището	
Вид замърсител	Източник
Общ суспендиран прах	Всички видове работи, в т.ч.: откривни, добивни, насипищни, транспортни, рекултивация
Фини прахови частички (ФПЧ ₁₀ , ФПЧ _{2,5})	Всички видове работи, в т.ч.: откривни, добивни, насипищни, транспортни, рекултивация
Парникови газове (СО ₂ , СН ₄ , N ₂ O)	Изгорели газове от ДВГ на добивната и транспортна техника (булдозер, багер, 2 бр. автосамосвали, водоноска) през всички етапи.
Основни и специфични замърсители (NO _x , SO _x , CO, NMVOC, NH ₃)	Изгорели газове от ДВГ на добивната и транспортна техника през всички етапи.
Някои други в пренебрежимо малки количества (Pb, C ₆ H ₆ ,)	Изгорели газове от ДВГ на транспортната техника при транспорта по време на експлоатацията

Инвентаризацията на емисиите дава оценка както за нивата на замърсяване, така и идентифицира типа източниците на замърсяване. В случая, всеки работен участък на находището се определя като пълзящ **площен** (променящ местоположението си) източник през отделните концесионни години с ограничени размери и **линеен** – от транспортната схема за експедиция на полезното изкопаемо до ТМСИ. **Всички те са неорганизиранни източници на емисии.** Подробни данни с изчисления на очакваните концентрации на отделните замърсители са предоставени в ДОВОС за обекта.

По отношение на прахоотделянето в етапа на подготовката свързан с разкриване на полезното изкопаемо и насипване на откривката на депа, поради краткия му период, тези емисии ще бъдат временни, с много ниски стойности и няма да окажат значим ефект върху качеството на атмосферния въздух (КАВ) и околната среда. Същото важи и за етапа на рекултивация. Прахоотделянето при експлоатацията ще е основно в резултат на товарните работи и транспорта на добитата суровина по участъка от транспортния маршрут, включващ черен път, който е изцяло извън защитените зони от Натура 2000 в района. Съгласно ДОВОС въздействието върху КАВ от праховите емисии ще бъде дълготрайно, постоянно и обратимо за атмосферата с ограничен обхват за хората и екосистемите и с много ниска значимост за района около ИП и индиректно върху други компоненти на околната среда – почви, растителен и животински свят, здравно-хигиенни условия. Степента на въздействието ще е много ниска. Освен това, при прилагане на мерки за намаляване на прахоотделянето през сухите летни и есенни месеци за поддържане на достатъчна влага в съответния работен и транспортен участък чрез оросяване с водоноска, каквото се предвижда от Възложителя на ИП, нивата на праховите емисии (контролирани емисии) се очаква да се снижават с 80%. Допълнително следва да се взема предвид, че добива ще се извършва в условията на високи подпочвени

води (до тяхното ниво с цел опазване на водното тяло), което предполага, че суровината до голяма степен ще е и естествено овлажнена.

По отношение на газовите емисии от ДВГ на добивната и транспортна техника, предвид техните малки прогнозни количества не се очаква да предизвикат някаква осезаема промяна на качеството на атмосферния въздух в района при реализацията на етапите на ИП. Така например в сравнение с националното количество на парникови газове, очакваните общи годишни емисии на парникови газове от ИП са само 0.000987% (по данни от заданието за ДОВОС). Съответно замърсяването на атмосферния въздух като цяло се очаква да бъде ограничено в района на работните участъци и транспортната схема и да бъде без значим ефект върху околната въздушна среда - изгорелите газове ще се разсейват много бързо в нея. За това ще спомогне и слабата урбанизация на района, липсата в близост на първокласни и други големи транспортни артерии с интензивен трафик, големи промишлени предприятия и др. Въздействието върху атмосферния от газовите емисии се очаква да бъде локално, отрицателно, директно, временно, краткотрайно, обратимо с много ниска степен на значимост.

1.6.8.4 Влияние върху почвената покривка.

Почвите се очаква да бъдат повлияни от разработването на находището, както следва:

- *Директно механично въздействие* върху почвите **на площ от 455,5 дка** в резултат на откривните работи в обхвата на двата блока с доказани запаси. Откривните материали ще бъдат иззети селективно в обеми посочени в подточки 1.6.2 и 1.6.8.1;
- *Допълнително директно механично въздействие* при селективното депониране на иззетите откривни материали на хумусно депо и на депо за земни маси (лъсовидни глини до лъос). **Всяко депо ще бъде на площ от 6 дка с височина до 5 м;**
- Очаква се *механично въздействие* (слягане, уплътняване) върху почвите в границите на вътрешно-транспортните пътища при транспорта за депонирането на откривката, отнемането на депонираната откривка за нуждите на поэтапната рекултивация, както и при извозването на добитата суровина, както в обхвата на блоковете с доказани запаси, така и извън тях, но в границите на проектната концесионна площ (710 дка);
- Очаква се въздействие върху почвите (уплътняване) извън границите на доказаните геоложки запаси, но в една част от останалите 254,5 дка от проектно-концесионната площ на ИП при обособяване на площадката за домуване на машинния парк и на административно-битовата площадка с жилищни контейнери/фургони и някои други;
- *Замърсяване* на почвите от отлагане на прах вследствие добивни и транспортни дейности. Праховите емисии, генерирани в процесите на добивните работи и насипообразуване, по химичен състав не се отличават от този на почвообразуващите скали в района, поради което не представляват опасност за промяна на почвените свойства и плодородие. Освен това в ИП са предвидени съответни мерки, свързани със значително намаляване на запрашаването;
- *Замърсяване* от нефтопродукти при аварийни разливи на горива и смазочни материали от машинния парк. Настъпването на такива замърсявания може да бъде

избегнато чрез съблюдаване на инструкциите за експлоатация на съответната техника, нейната правилната и редовна поддръжка, както и чрез прилагане на стандартните мерки в това отношение разписани в План за предотвратяване и ликвидиране на аварии (ППЛА), каквато задължително трябва да бъде изготвен за периода на концесията. При манипулации с течни опасни химични вещества и смеси (гориво, масла и др.) на подобни обекти в практиката се използват брезенти или друг вид покривала, обезопасяващи попадането им в почвата. В случай на разливи/течове се ползват абсорбенти за незабавно събиране на съответните вещества.

В ИП са предвидени съответни мерки, свързани със съхранение на хумусната почва с оглед оползотворяването ѝ за рекултивационни цели, както и мерки за устойчивостта на временните депа за земни маси и хумусна почва.

На база изнесените дотук данни може да се направи заключението, че **основните директни (преки) въздействия върху почвената покривка ще са съсредоточени на площ от 455,5 дка** - в обхвата на двата блока с доказани запаси на суровината подлежаща на добив. **В останалите 254,5 дка от проекто-концесионната площ очакваните въздействия са повече с непряк характер** в резултат на извършване на транспортни дейности, обособяване на обслужващи площадки, запрашаване.

1.6.8.5 Очаквани емисии на шум, вибрации, лъчения и др.

Източници на шум при реализацията на ИП ще бъде машинния парк и транспортните средства при осъществяване на откривните, добивните и извозните дейности и най-вече изкопните работи при добива, които ще се извършват почти целодневно. По данни от литературни източници, нивата на шума, излъчван от основните машини ще са в следния порядък:

- верижен багер – 85÷100 dB(A) извън кабината;
- булдозер – 85÷95 dB(A) извън кабината;
- челен товарач – 80÷90 dB(A) извън кабината;
- тежкотоварни автомобили (автосамосвали) – 85 dB(A) извън кабината.
- транспортен шум в резултат на придвижване по пътната мрежа - 58÷60 dB(A) на 7.5 м от оста на движение по полските пътища при скорост от 20-30 км/ч. и 60÷65 dB(A) на 7.5 м от оста на движение по републиканската пътна мрежа от клас III при скорост 60 км/ч.

Очаква се еквивалентно ниво на шум (експозиция за 8 часа) по външната граница на проектния концесионен контур да бъде около пределно-допустимата норма за промишлени територии и зони – 70 dB(A) съгласно Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда (Обн. ДВ. бр. 58/2006 г.), предвид че границата на самата концесионна площ не съвпада с границите и утвърдените площи на запасите, които се разполагат в диапазона от 30 до 130 м по-навътре.

По отношение на фактор безпокойство спрямо фауната в прилежащите територии се очаква звуковия комфорт да бъде нарушен по-значимо на разстояние от 300 до 350 метра от участъка, в който се води основната добивна дейност, като тези отстояния са в зависимост от наличието или отсъствието на дървесна и храстова растителност, каквато

в случая има откъм северната и източната част на проектната концесионна площ (в т.ч. откъм границата на 33 „Река Огоста“). Изчисленията са съгласно калкулатора публикуван на адрес: <https://rigolett.home.xs4all.nl/ENGELS/equipment/spcalc.htm>, предвид че 35-40 dB(A) са в нормата за фонов шум в тихи зони извън урбанизираните територии (съгласно Наредба № 6/2006 за показателите на шум в ОС).

Вибрации в околната среда извън машинния парк, който ще се ползва, може да се приеме, че няма да има, тъй като много бързо затихват на разстояние (до няколко метра когато се разпространяват в земната основа от подобни източници), поради което не могат да бъдат разглеждани като опасни за организмите извън източниците. Тяхното въздействие ще е съсредоточено само върху оператора на съответната машина.

Баластриерата не се явява източник на **вредни лъчения**. Няма природни предпоставки, както и такива в резултат от реализиране на инвестиционното предложение, за наличие и поява такива лъчения. При геоложките проучвания е направен лабораторен анализ на проба от суровината за повишено съдържание на естествени радионуклиди и вследствие е издаден сертификат, че суровината съответства на изискванията на чл. 5 от Наредба № 25/2005 г. за защита на лицата при хронично облъчване и материала е годен за всякакъв вид строежи и не се изискват мерки по защита.

2 ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ИП/ППП, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНОТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

Съгласно Наредбата за ОС, „Кумулативни въздействия“ са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Съгласно Методическо ръководство за прилагане на разпоредбите на член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, „кумулятивните въздействия могат да бъдат резултат от последователни, натрупващи се и/или комбинирани влияния от благоустройствени работи (план, проект), когато си взаимодействат с други съществуващи, планирани и/или разумно очаквани благоустройствени работи.“

2.1 ИП/ППП в ЗЗ BG0000614 „РЕКА ОГОСТА“, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ В ЗОНАТА.

По отношение на мрежата Натура 2000 заявления териториален обхват, в който ще се осъществяват добивните дейности на пясък и чакъл в нах. „Даневата воденица“ попада изцяло извън границите на защитена зона BG0000614 „Река Огоста“ по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Предвид това преки кумулативни въздействия в съчетание с други ИП/ППП свързани със допълнително усвояване и загуба на площи и нарушаване на местообитания в самата защитена зона не се очакват. Все пак, тъй като на 20 и 50 м от най-близките точки на северната част на контура на находището (вж. Фиг. 1.4 и Прил.2.3) преминава границата на зоната (най-близките добивни у-ци са на 80 и 113 м) следва да се отчетат някои ИП/ППП, в съчетание с които има риск от възникване на непреки/вторични кумулативни въздействия върху природните местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване в ЗЗ. За събиране на необходимата информация за това по реда на ЗДОИ са подадени заявления за достъп до обществена информация до МОСВ и РИОСВ-Враца. Нужните данни са предоставени с писмо ЗДОИ-3-1/25.03.2024 г. (Приложение 1.6) и писмо ЗДОИО-16-4/03.04.2024 г. (Приложение 1.7), както следва:

Таблица № 2.1

№ по ред	Инвестиционно предложение, план, програма	Землище, нас. място, община	Статус на процедурата	Етап на изпълнение
ИП/ППП попадащи изцяло или частично в териториалния обхват на ЗЗ				
1.	„Цялостен работен проект за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в границите на блок „1-12 Кнежа“	Област Плевен, Враца, Ловеч, Габрово и Велико Търново	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2010 г.	Приключило (5 етапа в периода 2010-2015 г.)
2.	„Цялостен (за периода 2013 г. - 2018 г.) и годишен работен проект за 2014 г., за търсене и проучване на нефт и природен газ в границите на Блок „1-9 Мизия“	Общ. Мизия и общ. Оряхово, обл. Враца и общ. Долна Митрополия, обл. Плевен	Издадено е решение за съгласуване от КО	Приключило 2013-2018 г.
3.	ГСП, ЛСП и ПДЗГТП на ТП ДГС "Оряхово"	Община Козлодуй, Оряхово, Мизия и Хайредин, обл. Враца, в т.ч. 353,3 ха горски територии в	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2017 г.	В процес на реализация (2016-2026 г.)

		33 „Река Огоста“		
4.	„Изграждане на защитна дига на р. Огоста и охранителни канали за защита от наводнения“	Община Козлодуй, с. Гложене (в района на с. Гложене)	Издадено решение за съгласуване от КО на 27.10.2010 г.	Приключило (2014-2015 г. съгласно ОПР на общ. Козлодуй за 2014-2020 г.)
5.	„Водоползване от р. Огоста с цел напояване на земеделски култури“	Община Мизия, с. Софрониево.	Издадено решение за съгласуване от КО на 27.10.2011 г.	Приключило 23.06.2011-23.06.2021 г. (Разрешително на БДДР № 11120030)
6.	„Преносни газопроводи високо налягане с АГРС от ПГХ „Чирен до гр. Козлодуй и гр. Оряхово“	Засегната площ от BG0000614 „Река Огоста“ - 14,00 дка.	Издадено решение за съгласуване от КО на 12.08.2011 г.	Нереализирани (съгласно страницата на РИОСВ, ИП не е започнато в срок 5 г. от влизане в сила на решението на КО)
7.	ОУП на Община Мизия	BG0000614 "Река Огоста - 320 дка	Издадено решение за съгласуване от КО на 22.12.2017 г.	В процес на реализация (от влизането в сила на решението на КО до 2035 г.)
8.	„Рекултивация на клетка №1 при РДНО-Оряхово в имот № 000091 с обща площ 104,368 дка, м. „Марков баир“, гр. Оряхово	гр. Оряхово, общ. Оряхово, обл. Враца	Издадено решение за съгласуване от КО през 2019 г.	Приключила през 2022 г. (съгл. обявлението в АОП за прикл. на обществената поръчка)
9.	„Водовземане от повърхностен воден обект - р. Огоста с цел напояване на земеделски култури“	Земл. на с. Гложене, общ. Козлодуй. Засяга имот №000309 с площ 5.803 дка.	Издадено решение за съгласуване от КО през 2019 г.	В процес на реализация (липсва разреш. за водоползване, но решението на КО е още в сила)
10.	„Напояване на зеленчукови градини с гръбно-ролков поливни системи с крило/ферма“	Земл. на с. Софрониево, общ. Мизия	Издадено решение за съгласуване от КО през 2021 г.	В процес на експлоатация 5.09.2022-5.09.2027 (Разрешително на БДДР № 11120122)

11.	„Изграждане на ветроенергиен парк чрез монтиране на 55 броя WEA	Земл. на гр.Оряхово и с. Селановци, общ. Оряхово. В границите на 33 BG0000614 „Река Огоста“ попадат п.и. с идентификатори 54020.6.22,54020.8.23,54020.10.16, 54020.14.43, с обща площ 6,708 дка.	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2022 г.	В процес на реализация или експлоатация
12.	„Получаване на разрешително за водовземане от повърхностни води от р. Огоста“ за поливане на земеделски земи с цел отглеждане на пипер“	Земл. на с. Гложене, община Козлодуй, обл. Враца	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2023 г.	В процес на реализация (липсва разреш. за водоползване, но решението на КО е в сила)
13.	„Изграждане на газопровод „Южен поток“.	На територията на Република България	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2013 г.	Проектът е прекратен
ИП/ППИ в близост до 33				
14.	„Идейни проекти на ПСОВ и ВиК мрежа на с. Бутан“	с. Бутан, общ. Козлодуй, на около 80 м от 33, регулация и п.и. №000631	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2013 г.	Приключили или нереализирани (съгласно ОПР на общ. Козлодуй за 2014-2020 г. би следвало да е реализирано в периода 2015-2017 г.)
15.	„Инвестиционни проекти за ВиК и пречистване на отпадъчни води на с. Хърлец и с. Гложене“	Землище на с. Хърлец и с. Гложене, общ. Козлодуй, п.и. №,№ 000447, 000448 и 000461;	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2013 г.	Приключили или нереализирани (съгласно ОПР 2014-2020 на общ. Козлодуй би следвало да е реализирано в периода 2015-2017 г.).

16.	„Изграждане на канализация с пречиствателна станция за отпадни води с капацитет 1000 ЕЖ в земл. с. Софронисво“	Землище на с. Софрониево, общ. Мизия, п.и. №181001 на границата с р. Огоста	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2009 г.	Приключили или нереализирани (съгласно ОПР 2014-2020 г на общ. Мизия би следвало да е реализирано до 2020 г.).
17.	„Добив и първична преработка на строителни материали - пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства от находище „Джулиница“	Землище на с. Гложене, общ. Козлодуй, обл. Враца – на 100 м от 33 ВГ0000614 и на 4,5 км от настоящия обект	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2020 г., с което е преценено да не се извършва ОВОС	Предоставена концесия през 2022 г. (РЕШЕНИЕ НА МС № 1004/14.12.2022 г. ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ ЗА ДОБИВ НА ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ЗА 35 Г.)

Преди да се пристъпи към оценка на възможните кумулативни въздействия следва да се вземе предвид, че реализацията на доста голяма част от заявените и вече съгласувани ИП/ППП е или приключила поради характера на включените в тях дейности или въобще са останали нереализирани и впоследствие са отпаднали по различни причини (финансови, неперспективност и др.). Такива са всички ИП/ППП от горната таблица, чиито редове са запълнени със сив цвят. Това съответно предполага липсата на емисии и влияния върху околната среда, с които потенциалните въздействия от настоящото ИП може да се кумулират, както на територията на разглежданата зона, така и извън нея. Освен това характера на дейностите свързани с търсене и проучване на полезни изкопаеми, изграждане на линейна подземна инфраструктура (газопроводи, ВиК и др.) е с временно отрицателно въздействие, докато се провеждат съответните мероприятия и с обратим ефект, след тяхното приключване в резултат на рекултивационни мероприятия, обратно засипване на изкопите и др., при което засегнатата природна среда се възстановява най-малкото близко до първоначалния си вид.

По отношение на ИП свързани с водовземане от р. Огоста и напояване (поз. 9,10 и 12 в таблицата), тъй като добивната дейност в находище „Даневата воденица“ не е свързана с водовземане от повърхностни или подземни водни тела и не предполага въздействия върху количествените и качествените характеристики на р. Огоста, в това отношение не могат да се очакват и никакви комбинирани или кумулативни въздействия от разработването на находището.

В ГСП на ДГС „Оряхово“ на 25,5 ха горски територии в обхвата на 33 ВГ0000614 „Река Огоста“ е предвидено гола възобновителна сеч на акация и топола извън природни

местообитания с последващо изкуствено възобновяване, също обособяване на дивечови ниви и някои др. Съгласно решението по ОС тези дейности са в съответствие с утвърдената от ИАГ „Система от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания“, включени в европейската екологична мрежа Натура 2000, като при извеждането на мероприятията не се очаква генериране на значителни шум и други емисии, които да окажат значително отрицателно въздействие върху видовете в ЗЗ. Същевременно в северната част на находище „Даневата воденица“ навлизат горскостопански площи от няколко подотдела на ДГС-Оряхово, но тук те са извън териториалния обхват на разглежданата зона. Освен това представляват съобщества на издънкова акация (*Robinia pseudoacacia*), която е един от десетте чужди инвазивни вида с най-голяма заплаха за биологичното разнообразие в страната (в т.ч. фигурира в „Списъка с най-опасните инвазивни чужди видове, застрашаващи биоразнообразието на Европа“). Видът е включен под № 10 в „Списъка на инвазивните чужди видове в национален FSC стандарт на България от 2016 г., които не трябва да се използват за залесяване в териториите в обхвата на FSC FM сертификация“. Предвид това премахването на издънковите акациеве насаждения в горския фонд, който навлиза в най-северната част на източния блок със запаси, комбинирано с биологична рекултивация с коренни дървесни видове след приключване на добива в тази част следва да се разглежда в положителна перспектива за растителността в района.

По отношение на ОУП на Общ. Мизия предвидените в него дейности като цяло са с положителна насоченост към екологичната мрежа Натура 2000 (плана включва мерки за опазване на природната и културната среда, създаване на свързана зелена инфраструктура, в която се включват и ЗЗ от Натура 2000, запазват се горските екосистеми, в т.ч. залесените територии от поземлен фонд, подобряване на достъпа до зелени площи и др.) като в защитени зони не са предвидени устройствени зони с жилищни и обществено-обслужващи функции, производствени дейности, транспорт, комуникации и др. техническа инфраструктура (само защитни и дърводобивни гори, горски територии с рекреационно предназначение, озеленяване и др. подобни). Заложените в документа мероприятия са свързани с опазването на ОС, поради което не може да се проявят кумулативни ефекти с отрицателна насоченост спрямо настоящото ИП.

Засегнатите имоти от ИП за изграждане на ветроенергиен парк в основната си част са урбанизирана територия, поради което не е предвидена и промяна начина им на трайно ползване. В обхвата на ЗЗ „Река Огоста“ попадат 4 ветрогенератора изцяло в УПИ отредени за производствени дейности на продукти от нефт, газ, въглища и шисти, т.е. изграждането и експлоатацията на ветрогенераторите не е свързана с отрицателни въздействия върху природни местообитания и местообитания на видове. Предвид това и кумулативен ефект върху такива с настоящото ИП не може да се очаква като при експлоатацията се отчете също, че характера на дейностите залегнали в двете намерения е напълно различен – в единия случай като природен ресурс се ползва само вятъра, а в другия подземните богатства.

По отношение на другата предоставена концесия за добив на пясък и чакъл в района, настъпването на значителни кумулативни въздействия върху елемент върху защитена зона BG0000614 „Река Огоста“ в резултат на едновременната им експлоатация на този етап следва да се изключи, тъй като:

- Съгласно решението за преценяване на необходимостта от ОВОС на РИОСВ-Враца, въздействието от ИП ще е локално в рамките на концесионната площ, без да се засяга речното корито и територии от ЗЗ, като заради местоположението, обема и характера на предвидената дейност, реализацията му не е в състояние да окаже значително отрицателно въздействие върху популации на животинските видове, предмет на опазване в най-близката защитена зона, което да доведе до прогонването им и намаляване на числеността и плътността им;
- Съгласно решението за преценяване на необходимостта от ОВОС експлоатацията на обекта е възможно да окаже безпокойство само върху някои видове с характерни местообитания в участъка на ЗЗ, в близост до западната граница на концесионната площ поради наличието на хора и техника, и генерирането на шумови и прахови емисии, но то ще е незначително по степен и с временен характер (само през определени периоди от годината и часове от денонощието);
- Съгласно решението за преценяване на необходимостта от ОВОС реализацията на инвестиционното предложение не е свързана с генериране на вредни емисии и отпадъци във въздуха, водите и/или почвите, във вид и количества, които да окажат отрицателно въздействие върху структурата, функциите и природозащитните цели на защитената зона;
- Двете находища са отдалечени на 3,5 км едно от друго, поради което предвид локалния характер на генерираните потенциални влияния (шум, прах и др.) ограничени най-вече в обхвата на съответния концесионен контур и в непосредствена близост, не може да настъпи кумулиране в резултат на взаимодействие, наслагване (натрупване) и комбиниране в пространството на емисии;
- Двете находища са разположени от противоположни страни спрямо защитената зона, респективно спрямо течението на р. Огоста, което предопределя липсата на риск за кумулативни въздействия в резултат на фрагментация на биокоридори на сухоземни видове придвижващи се успоредно на съответния бряг на реката;

2.2 ИП/ППП в ЗЗ ВГ 0002009 „ЗЛАТИЯТА“, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНТО ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ В ЗОНАТА.

По отношение отчитането на вече процедираните по-значими ИП/ППП, в съчетание с които има риск от възникване на непреки/вторични кумулативни въздействия върху местообитанията и птиците предмет на опазване в ЗЗ „Златията“, нужните данни освен с цитираните в предната подточка писма са предоставени и с писмо ЗДОИ-1-(1)/25.03.2024 г. на РИОСВ-Монтана (*Приложение 1.8*), както следва:

Таблица № 2.2

№ по ред	Инвестиционно предложение, план, програма	Землище, нас. място, община	Статус на процедурата	Времетраене, продължителност на изпълнението
ИП/ППП попадащи изцяло или частично в териториалния обхват на ЗЗ*				
1.	Годишен работен проект за търсене и проучване на скално-облицовъчни материали в площ „Хайредин“ с Възложител “Монолит” АД	Землище на с. Хайредин, община Хайредин и на с. Крива бара, община Козлодуй, област Враца	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2009 г.	Приключило (ГРП за срок от 12 месеца в периода 2009-2010)
2.	"Цялостен работен проект за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в границите на блок „1-12 Кнежа“	Област Плевен, Враца, Ловеч, Габрово и Велико Търново	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2010 г.	Приключило (5 етапа в периода 2010-2015 г.)
3.	Цялостен (за периода 2013 г. - 2018 г.) и годишен работен проект за 2014 г., за търсене и проучване на нефт и природен газ в границите на Блок „1-10 Ботево“ с възложител “Моезия Ойл енд Газ” ПЛС	Област Монтана	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2014 г.	Приключило (в периода 2013-2018 г.)
4.	ГСП, ЛСП и ПДЗГТП на ТП ДГС "Лом" с възложител ТП ДГС „Лом“	Общ. Лом, Брусарци, Вълчедръм, Якимово и Медковец, Област Монтана, т.ч. 98,2 ха горски територии в ЗЗ „Златията“	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2017 г.	В процес на реализация (2016-2026 г.)
5.	ГСП, ЛСП и ПДЗГТП на ТП ДГС „Оряхово“	Община Козлодуй, Оряхово, Мизия и Хайредин, обл. Враца, в т.ч. 314,1 ха горски територии в ЗЗ „Златията“	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2017 г.	В процес на реализация (2016-2026 г.)

6.	„Изграждане на МВЕЦ-Елена на р.Огоста- руслов тип“ с мощност 960 KW	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2008 г.	В процес на експлоатация (от 30 декември 2012 до момента)
7.	„Изграждане на предпазна подпорна стена за укрепване на левия бряг на р. Огоста в границите па с. Хайредин, общ. Хайредин“	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2008 г.	Приключило (съгласно страницата на общ. Хайредин проектът е приключил на 14.02.2014 г.)
8.	„Добив на баластра от коритото на р. Огоста“ на площ от 4,375 дка	Землище на с. Крива бара, общ. Козлодуй	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2008 г.	Приключил (поради отдавнашно изчерпване на запасите)
9.	„Отглеждане на риба в съществуващ микроязовир“	Землище на с. Бутан, общ. Козлодуй	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2009 г.	В процес на експлоатация
10.	„Създаване на горски култури, чрез залесяване на неземеделски земи на територията на общ. Козлодуй“ на площ от 409.13 дка	землища на с. Гложене, с. Бутан, с. Крива бара и с. Хърлец	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2009 г.	Приключило
11.	„Закриване на съществуващо сметище за ТБО на гр. Козлодуй, община Козлодуй“ (закриването на съществуващото сметище на град Козлодуй и <u>рекултивиране на терена, съгласно изискванията за рекултивация на нарушени терени</u>)	Общ. Козлодуй	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2010 г.	Приключило (съгласно портала на АОП договора за изпълнение е сключен на 01.10.2014 г.)
12.	„Първоначално залесяване на неземеделски земи“ на площ от 1606,65 дка	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2010 г.	Прекратена процедура по ОС заради недопустимост с режимите в 33
13.	„Първоначално залесяване на неземеделски земи“ на площ от 196 дка	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин	Издадено е решение за	Приключило

	(залесяване с топола, гледичия, сребролистна липа, цер за предотвратяване на ерозия).		съгласуване от КО през 2010 г.	
14.	„Преносни газопроводи високо налягане с АГРС от ПГХ „Чирен“ до гр. Козлодуй и гр. Оряхово“	Землища на гр. Козлодуй, с. Бутан. с. Гложене, с. Хърлец и с. Крива бара. общ. Козлодуй, и земл. с. Хайредин, общ. Хайредин	Издадено е решение за съгласуване от КО на 12.08.2011 г.	Нереализирани (съгласно страницата на РИОСВ, ИП не е започнато в срок 5 г. от влизане в сила на решението на КО)
15.	„Изграждане на канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадни води /ПСОВ/ на с. Хайредин“	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин	Издадено е решение за съгласуване от КО на 16.03.2011 г.	Нереализирано (съгласно Доклад от 2022 г. за последваща оценка на ОПР 2014-2020 на общ. Хайредин, проекта не е изпълнен)
16.	„Изграждане на складова база за строителни материали“ на площ от 0,36 дка в имот 286004 с НТП „Нива“ (обща площ 3 дка)	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин, към момента ПИ 77102.286.4 (стар № 286004), вид територия Урбанизирана, НТП „За складова база“ съгласно Заповед № РД-18-187/27.03.2019 г. на ИД на АГКК	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2015 г.	В процес на експлоатация (по предназначение)
17.	„Изграждане на 2 броя халета за селскостопанска продукция и офис“ в имот 075039 с НТП „Нива“ (обща площ от 20,012 дка)	Землище на с. Хайредин, общ. Хайредин, към момента ПИ 77102.75.39 (стар № 075034, 075035, 075036, 075037, 075039), вид територия: Урбанизирана, НТП „За складова	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2016 г.	В процес на експлоатация (по предназначение)

		база“ съгласно Заповед № РД-18-187/27.03.2019 г. на ИД на АГКК		
18.	ОУП на общ. Мизия	В 33 ВГ0002009 140 дка, в т.ч. от горските местообитания в зоната 76 дка преминават в дърводобивни гори, 62 дка от тревните местообитания преминават от кат. „Отдалечени от водно течение предпазни диги“ в категория „Тзв - Самостоятелни терени за озеленяване“ и 10 дка от водностопанските съоръжения преминават към обекти на техническата инфраструктура	Издадено е решение за съгласуване от КО на 22.12.2017 г.	В процес на реализация (от влизането в сила на решението на КО до 2035 г.)
19.	Създаване на земеделско стопанство, в което ще се отглеждат 10 дка дини, 15 дка тиквички и 5 дка сини сливи“ в имоти с НТП „Нива“	Землища на с. Хайредин и с. Ботево, общ. Хайредин, като към момента ПИ 77102.57.32 (стар № 057032) предвиден за сливи по вид територия е: Земеделска, кат.4, НТП „Нива“ съгласно Заповед № РД-18-187/27.03.2019 г. на ИД на АГКК, като съгласно	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2016 г.	В процес на експлоатация (по предназначение)

		ортофото картата 2020-2022 г. качена в КАИС е зает от дръвчета.		
20.	ИП „Напоояване па зеленчукови градини с тръбно-ролков поливни системи с крило/ферма в земл. с. Софрониево, общ. Мизия“	В земл. с. Софрониево, общ. Мизия в имоти с НТП „Ниви“, които запазват статута си – продължават да се ползват като такива	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2021 г.	В процес на експлоатация 5.09.2022-5.09.2027 (Разрешително на БДДР № 11120122)
21.	„Водопонизителна система на 70 ха - част от крайречна тераса на с. Хайредин, област Враца - актуализация“	Землище на с. Хайредин, Община Хайредин, два ПИ с №,№ 77102.300.754 (6.682 дка) и 77102.130.722 (2.592 дка), през които ще премине отвеждащия канал попадат на територията на 33 BG0002009 и са със статут на селскостоп. пътища. Останалите имоти са в регулацията на селото.	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2023 г.	Предстои реализация
22.	"Изграждане на газопровод "Южен поток"	на територията на Република България	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2013 г.	Проектът е прекратен
23.	„Газопровод, свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреосна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД в района на с. Бутан"	Обл. Враца, общ. Враца, общ. Криводол, общ. Борован, общ. Хайредин, общ. Мизия – с.Софрониево, общ. Козлодуй – с. Бутан и с. Крива бара, част от	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2023 г.	Предстои реализация

		началото на трасето попада в периферията на 33 BG0002009		
24.	Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежата и изграждане на ПСОВ – гр. Вълчедръм	Землище на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, обл. Монтана”	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2011 г.	Неизпълнено (съгласно ПИРО – Вълчедръм 2021-2027 в общината липсва ПСОВ и канализация)
25.	Отвеждащ канал на води от ТМСИ и пречиствателни съоръжения към нея	Землище на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, област Монтана”	Решение № МО 2-П/2020 г. за прекратяване на процедурата	Нереализирани поради спиране на процедурата
26.	„Добив на индустриални минерали - кварцови пясъци в находище "Гладно поле"“	Землище на гр. Вълчедръм и с. Разград, общ. Вълчедръм, област Монтана”	Решение № МО 5-П/2020 г. за прекратяване на процедурата	Нереализиран поради спиране на процедурата
27.	„Изграждане на вятърен парк за производство на електроенергия в м. „Златията““	Земл. на селата Горни Цибър, Златия, Разград, Черни връх, Септемврийци и гр. Вълчедръм, обл. Монтана	Решение № МО 3-П/2024 г. за прекратяване на процедурата	Нереализиран поради спиране на процедурата
28.	„Добив на подземни богатства – строителни материали (пясъци и чакъли) от находище „Вела” с концесионна площ от 183,3 дка “	Землище на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, обл. Монтана” в земеделските земи и поземлен фонд - преобладаващо обработваеми площи – ниви от четвърта категория изцяло в 33 BG0002009	Издадено е положително решение по ОВОС от РИОСВ-Монтана през 2019 г.	Предоставена концесия през 2023 г. (Решение на МС № 50/23.1.2023 за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства за 35 г.)

29.	Бизнес план /БП/, финансиран по мярка 6. "Развитие на стопанства и предприятия", Подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от ПРСР 2014-2020 г., за промяна на НТП на ПИ с площ 3,018 дка в сливови насаждения	Землище на гр. Вълчедръм, общ. Вълчедръм, обл. Монтана в ПИ с ид. 12543.515.840 с площ земеделска територия с НТП „Нива“, кат. 3, съгласно Заповед № РД-18-167/23.01.2019 г. на ИД на АГКК	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2022 г.	В процес на реализация
ИП/ППИ в близост до ЗЗ				
30.	Рекултивация на кариера за строителни материали-добив на врачански варовик в находище „Манастирище, участък Централен“ на МОНОЛИТ АД на 600 м от ЗЗ BG0002009 и на 9,1 км от настоящия обект	Землище на с. Манастирище, общ. Хайредин, обл. Враца, ПИ 47010.126.9 с НТП „За кариера“	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2020 г.	В процес на реализация
31.	„Изграждане на фотоволтаична централа с мощност 1500 kW, в поземлен имот с ид. 07116.407.38 с площ 48.175 дка, землище с. Бутан, общ. Козлодуй" в съседство с източната граница на ЗЗ BG0002009	Землище на с. Бутан, общ. Козлодуй. Имота към момента е със статут на Урбанизирана територия по НТП „За стопански двор“ , към момента с три стопански сгради в него и прилежаща инфраструктура,	Издадено е решение за съгласуване от КО през 2023 г.	Предстои реализация

Както се вижда от запълнените в сиво редове на горната таблица реализацията на доста голяма част от заявените и вече съгласувани ИП/ППИ е или приключила поради характера на включените в тях дейности или въобще са останали нереализирани и впоследствие са отпаднали по различни причини (финансови, неперспективност и др). Някои са прекратени още при процедирането. Това съответно предполага липсата на емисии и влияния върху околната среда, с които потенциалните въздействия от настоящото ИП може да се кумулират, както по отношение на преки въздействия, така и по отношение на непреки. Трябва да се вземе предвид също, че приключилите дейности свързани с търсене и проучване на полезни изкопаеми, изграждане на линейна подземна

инфраструктура (газопроводи, ВиК, напоителни системи и др.) е с временно отрицателно въздействие, докато се провеждат съответните мероприятия и с обратим ефект, след тяхното приключване в резултат на рекултивационни мероприятия, обратно засипване на изкопите и др., при което засегнатите терени се възстановяват и продължават да служат като съответния тип местообитание за свързаните с него птици. Това се отнася и за рекултивирани вече терени на депа, стари кариери и др.

По отношение на ИП свързани с водовземане от р. Огоста, експлоатация на МВЕЦ, напояване, риборазвъждане и други подобни (поз. 6,9,19,20 и 21 в горната таблица), тъй като добивната дейност в находище „Даневата воденица“ е извън заливаемия участък от реката, не е свързана с водовземане от повърхностни или подземни водни тела и съответно с въздействия върху количествените и качествените характеристики на оттока, в това отношение не могат да се очакват и никакви комбинирани или кумулативни въздействия от разработването на находището.

В северната част на находище „Даневата воденица“ навлизат горскостопански площи от няколко подотдела на ДГС-Оряхово, като от тях само 0,4 ха се припокриват и с територията на ЗЗ, но те остават изцяло извън и не се разполагат в непосредствено съседство с блоковете със запаси от полезното изкопаемо подлежащо на изземване, поради което няма необходимост да бъдат усвоявани. В самите ГСП на ДГС „Оряхово“ и ДГС „Лом“ в част от териториите попадащи в обхвата на зоната са предвидени възобновителни и отгледни сечи на тополови и акациеве насаждения с последващо възстановяване, като именно акацията е доминиращ дървесен вид и в посочените площи.

По отношение на ОУП на Общ. Мизия предвидените в него дейности като цяло са с положителна насоченост към екологичната мрежа Натура 2000 (включва мерки за опазване на природната и културната среда, създаване на свързана зелена инфраструктура, в която се включват и ЗЗ от Натура 2000, запазват се горските екосистеми, в т.ч. залесените територии от поземлен фонд, подобряване на достъпа до зелени площи и др.) като в защитени зони не са предвидени устройствени зони с жилищни и обществено-обслужващи функции, производствени дейности, транспорт, комуникации и др. техническа инфраструктура (само защитни и дърводобивни гори, горски територии с рекреационно предназначение, озеленяване и др. подобни). Заложените в документа мероприятия са свързани с опазването на ОС, поради което не може да се проявят кумулативни ефекти с отрицателна насоченост спрямо настоящото ИП. Видно от справката в *Таблица №2.2* самия ОУП не е свързан с промяна на предназначението на земи от клас хабитат N12 - “Екстензивни зърнени култури” съгласно СФД на ЗЗ BG0002009, който единствено ще бъде пряко засегнат в ЗЗ от добива в находището.

Установената към момента площ на хабитат N12 не се засяга и от съгласуваните ИП свързани с изграждане на складовите бази, халета и някои др. (поз.16,17,21 в таблицата) в земеделски площи, тъй като статута им е променен преди 2019 г. (видно от заповедите на ИД на АГКК), т.е. преди датата на актуализация на СФД на зоната (11.2022 г.), като съответно при нея следва да са изключени от клас N12. Само няколко имота с неголяма площ (поз. 19 и 29) предстои от ниви да бъдат преобразувани на овощни насаждения (т.е. от клас N12 в клас N21), което не е свързано със загуба или увреждане на местообитания,

а в превръщането им от един тип в друг, на което би следвало да се гледа в положителен аспект по отношение на птиците привързани към клас N21 на фона на незначителната му представеност в ЗЗ (едва 1%), спрямо обхвата на обработваемите земеделски площи (90%). Така се създават и условия за укритие, почивка и др. на редица птици, за които N12 е само с хранителна стойност, като тази стойност до голяма степен се запазва и в тревните пространства между овошките.

В случая необходимостта от промяната на предназначението на земеделски площи с НТП „Нива“ (т.е. клас хабитат N12) в обхвата на ЗЗ BG0002009 „Златията“ е за 46,8 дка в най-западната част на бъдещата концесионната площ. От останалите ИП само разработването на находище „Вела“ с концесионна площ от 183,3 дка изцяло в зоната също е свързано с дълготрайно усвояване и промяна на предназначението на земеделски територии от клас N12 за цели, които са несъвместими с настоящите функции на местообитанието по отношение на съответните видове птици предмет на опазване в ЗЗ. Независимо от това следва да се отчете, че за реализацията на двете намерения за добив на инертни материали е необходимо да бъде променено предназначението едва на 0,06% (общо 230 дка) от разглеждания клас хабитат, което представлява несъществен процент, който като цяло не може да окаже дори осезаем ефект върху екосистемните услуги, които местообитанието предоставя на целевите видове привързани към него. При това без да се отчита, че реално пряко засегнатата площ от изкопни дейности в находище „Даневата воденица“ ще е по-малка, тъй като в ЗЗ BG0002009 запасите от полезно изкопаемо подлежащи на изземване са в рамките на 21 дка в Блок-1, а останалите терени са необходими за буферна зона за безопасност (срещу навлизане на хора и добитък в близост до изкопите), обслужващи дейности и др. Същевременно наличието на обширни обработваеми пространства, както в самата зона, така и на много километри отвъд нейните граници (вкл. и в района с ИП) предопределя и предостатъчност от допълнителни подходящи местообитания в тази част на страната за птиците на земеделските земи. Тъй като двете находища са на значително разстояние едно от друго – над 20 км откъм противоположните страни на зоната, предвид локалния характер на генерираните потенциални влияния (шум, прах и др.) ограничени най-вече в обхвата на съответния концесионен контур и в непосредствена близост, не може да настъпи кумулиране в резултат на взаимодействие, наслагване (натрупване) и комбиниране в пространството на различни емисии при разработването им. Това е валидно и по отношение на рекултивационните дейности в кариера „Манастирище“ на 9,1 км от настоящия обект.

3 ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ИП/ППП БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИ ЕЛЕМЕНТИ.

В точка 1 е направена подробна характеристика на основните мероприятия заложили в ИП - на неговите основни параметри и елементи, етапи за реализация, дейности, както и на очакваните въздействия върху някои от основните компоненти на околната среда в

района, необходими да бъдат съобразени при отчитането на степента на въздействие върху защитените зони. По-долу са обобщени основните постановки имащи отношение към потенциалните въздействия върху флората и фауната в района и техните местообитания.

Намерението за добив на строителни материали е съставено от четири основни елемента, които трябва да бъдат отчетени и прецизирани, за да бъде преценено могат ли да окажат значително въздействие върху съответната защитената зона и нейните компоненти. Това са:

1) **Площ на засяганата територия в обхвата на съответната защитена зона – за изясняване на степента на прякото въздействие върху хабитати, предмет на опазване;**

Общият размер на проектната концесионна площ за експлоатацията на находището на този предварителен етап е определена кръгло на 710 дка (709 946 м²). В нейния обхват се включва два блока с доказани запаси от суровина подлежаща на добив и изземване на обща площ от 455,5 дка. Съгласно данните в Таблица № 1.2 по-нагоре в текста и подточка 1.4, Блок-1 е разположен в западната част на находището и обхваща кръгло 159,5 дка, а Блок- 2 в източната част и обхваща кръгло 296 дка. Останалите 254,5 дка са необходими за обособяване на пространства за обслужване на добива (в т.ч. буферна зона за безопасност, вътрешно-транспортни пътища, административно-битова площадка, площадка за паркиране на машинния парк), като голяма част от тях ще останат неусвоени.

По отношение на защитените зони от чл.3, ал.1, т. 1 от ЗБР проектната концесионна площ навлиза частично (около 46 дка по данни от РИОСВ-Враца - части от ПИ № 68148.42.9, № 68148.42.339 и № 68148.201.1) само в обхвата на защитена зона BG0002009 „Златията“ за опазване на дивите птици, видно и от Фиг. 1.5 по-нагоре в текста. Това припокриване обхваща територии в най-западната част на концесионната площ и Блок-1, както и сравнително малък участък в най-северната част на концесионната площ (тук няма навлизане в някой от блоковете със запаси). При прецизиране на точния обхват с програмния продукт QGIS 3.34.2 общата площ на припокриване от проектната концесионна площ спрямо ЗЗ е изчислена на 50,8 дка, от които:

- 46,8 дка в най-западната част на концесионната площ – обхваща изцяло само обработваеми земи;
- 4 дка в северната част на концесионната площ – обхваща изцяло терен зает с дървесно-храстова растителност;

Общата площ на припокриване от Блок-1 със ЗЗ „Златията“ възлиза на 21 дка. Останалите 29,8 дка от концесионната площ, които се припокриват с територията на зоната, но остават извън обхвата на двата блока със запаси, има риск да бъдат пряко засегнати само от прокарването на вътрешно-транспортни пътища, тъй като са твърде отдалечени за организиране на временни депа за открити материали и за обособяване на обслужващите площадки, които е най-целесъобразно да бъдат съобразени възможно най-близо с централната или източната част на находището, предвид че откъм източната му страна ще е и подхода за транспортиране на добитата суровина към базата на дружеството в с. Бутан. Също поради факта, че от централната част в посока изток се разполага блока с най-голямо количество запаси (Блок-2).

На 20 и 50 м от северозападния и североизточния край на контура на находището преминава най-близката отсечка от границата на защитена зона BG0000614 „Река Огоста“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД - 322 от 02.05.2023г. на МОСВ (обн. ДВ, бр.42 от 12.05.2023 г.), като защитената зона остава изцяло извън обхвата на възможните преки въздействия от реализацията на ИП (т.е. последното не е свързано с усвояване на площи от зоната). Съответно границата на Блок-1 със запаси подлежащи на изземване е още по-отдалечена от зоната – на 113 м южно от нейната най-близка точка, а на Блок-2 на 80 м.

Местоположението спрямо двете защитени зони освен на *Фиг. 1.5* е представено и в т. 4 при описанието на съответната зона.

2) Използвана технология - за изясняване на степента на възможните преки и непреки въздействия върху хабитати и животински видове обект на опазване в ЗЗ;

Технологията, по която се предвижда да се осъществяват добивните и експлоатационни работи в находището, включва следните основни операции:

- Разкриване с булдозер на полезното изкопаемо чрез селективно отстраняване на почвения хумусен слой и откривката от останалите подхумусни земни маси състоящи се от льосовидни наслаги покриващи полезното изкопаемо. Разкриването ще започне от централен южен край на Блок-1;
- Натоварване на съответните земни материали от разкриването с челен товарач на автосамсвал, транспорт и разделно депониране на две отделни временни депа в границите на находището - всяко на площ от 6 дка с височина до 5 м. **При всички случаи, депата няма да се организират в участъците на концесионната площ, които са извън обхвата на блоковете подлежащи на изземване и се припокриват с територията на ЗЗ „Златията“,** тъй като тези участъци са твърде отдалечени от централната и източната част на находището, в които е Блок-2 с най-голямото количество запаси от полезно изкопаемо;
- Същински добив - изземване на полезното изкопаемо с помощта на верижен багер с последващо натоварване на автосамосвали. Погасяването на запасите ще се извършва с отстъпващ порядък, с изпреварване на откривката, като ще започне от най-югозападната част на находището (т.е. от Блок-1), чрез постепенно напредване на фронта на добивните работи в посока северо-изток (т.е. към Блок-2). ;
- Транспорт на добития пясъчно-чакълест субстрат до промивно-сортировъчната инсталация на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан съгласно транспортната схема представена на **Фигура 1.5** по нагоре в текста;
- Поетапна рекултивация на иззетите пространства в процеса на експлоатация чрез периодично връщане на депонираната откривка в отработените пространства с цел техническо и биологично възстановяване на нарушените терени. До края на концесионният срок с напредване на добива иззетата преди това откривка бъде връщана в отработените терени, при което временните депа ще бъдат периодично наслагвани и впоследствие усвоявани до тяхното премахване при окончателната рекултивация.

Схематично предвидените дейности по подготовката и експлоатацията на находището са представени на **ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.6** по-нагоре в текста.

3) Продължителност и периодичност на въздействията.

След приключване на съответните предхождащи процедури, Възложителят възнамерява да предприеме действия по реда на Част Втора, Глава Първа, Раздел III от ЗПБ за получаване на концесия за добив на подземни богатства - пясък и чакъл от находище „Даневата воденица“. Съгласно чл.36 от същия и чл. 34, ал.1 от Закона за концесиите (Обн. ДВ. бр.96/2017 г., изм. ДВ. бр. 84/2023 г.) **концесията се предоставя за срок до 35 години**. В съответствие с тази постановка, **това е и максимално възможния срок за добив на полезно изкопаемо от находището, с който е съобразен планирания график за неговата експлоатация представен в Таблица № 1.6 по-горе в текста**. След изтичане на определения срок, концесионерът е задължен да извърши техническа и биологична рекултивация на нарушените до тогава пространства (чл. 88, т.9 от ЗПБ и други).

Периодичността на въздействията в рамките на концесионния срок зависи от проектния режим на работа, който е съобразен с продължителността на активния добивен сезон и заложения капацитет на производството, както следва:

- Работни дни – 248 дни или 1984 работни часа годишно;
- Петдневна работна седмица;
- Работно време на ден - **8 часа** (1 смяна) **в светлата част на денонощието;**

4) Степен на възстановяване на средата след приключването на дейността.

Възложителя предвижда поетапна рекултивация на изетите пространства в процеса на експлоатация чрез периодично връщане на разделно депонираната откривка в отработените пространства – първо в отработените пространства ще се насипват подхумусните земни маси от льосовидни наслаги, а отгоре ще се настила хумусната почва. След преустановяването на добива ще бъде извършена пълна рекултивация (техническа и биологична) на всички нарушени терени. **Такава е задължителна и съгласно изискванията на Закона за подземните богатства (чл. 88, т.9)**. Това ще доведе до възстановяване на увредената площ от пряко засяганата ЗЗ „Златията“, като постоянно, но слабо, ще се промени само формата на терена - с обратното запълване на формирания преди това котлован ще се осигури устойчивост на оставащия с малка височина (1.5 м) откос с наклон от 5°. В това отношение пряко засегнати площи в ЗЗ „Река Огоста“, за която потенциално това би имало по-голямо значение, няма да има.

Предвид горните характеристики, елементите на настоящото инвестиционно предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху елементи на защитените зони са представени в долната *Таблица № 3.1*.

Таблица № 3.1

Елемент от ИП	Потенциални въздействия	ЗЗ по отн. на която има риск да настъпи въздействието
Откривни работи и оформяне на насипища/депа	-пряко унищожаване на местообитания, вследствие премахване или затрупване на повърхностния почвен слой;	ЗЗ BG0002009
	-загуба на хранителна база, вследствие премахване или затрупване на повърхностния почвен слой;	ЗЗ BG0002009 и ЗЗ BG0000614 - извън зоната
	- унищожаване на дървесна и храстова растителност, която може да служи за убежище и укритие на различни целеви животински видове;	
	-пряко въздействие върху наличната фауна – най-вече риск от смъртност на бавноподвижни безгръбначни, дребни гризачи, някои влечуги и гнезда с люпила на птици;	
	-прекъсване на пътеки и биокоридори за преминаване на животински видове към различни части на защитените зони, фрагментация;	ЗЗ BG0000614 - извън зоната
	-безпокойство на животински видове в съседни територии в резултат на шум;	ЗЗ BG0002009 и ЗЗ BG0000614
	-въздушно-прахово замърсяване в сухи периоди от годината (временно повлияване в негативен аспект физиологичните процеси на растителни видове и част от растителните съобщества в съседни територии);	ЗЗ BG0000614
	-понижаване качеството на хумусните почвени материали от откривката вследствие дългосрочното им депониране, което рефлектира в понижаване качеството на съответните местообитания след възстановяването им при рекултивацията;	ЗЗ BG0002009
	-допълнителен риск от пряко унищожаване на местообитания вследствие безразборно натрупване на откривка и отпадъци извън определените за това места в резултат на недобросъвестно отношение на работния персонал към технологичните схеми и изисквания заложи в ЦРП и ГРП;	ЗЗ BG0002009 и ЗЗ BG0000614
Добивни работи	-пряко засягане на местообитания на животински видове, които са се формирали вторично след	ЗЗ BG0000614 - извън зоната

	откривните работи (в периода до достигане до суровината в по-далечните добивни участъци);	
	-смъртност на отделни животински индивиди, предимно бавноподвижни и малки, при попадане в района на работещи машини и съоръжения;	33 BG0002009 и 33 BG0000614 - извън зоната
	-безпокойство на животински видове в съседни територии в резултат от работещия машинен парк и повишено човешко присъствие;	
	- увреждане качеството на съседните местообитания, вследствие експлоатацията на баластриерата и депата – при маневриране на добивната механизация извън обособените за целта вътрешно-транспортни пътища, в т.ч. извън концесионната площ;	33 BG0002009 и 33 BG0000614
	-промяна в релефа – създаване на негативни форми, които са трудно преодолими за индивиди на бавноподвижни животински видове в т.ч. прекъсване на пътеки и биокоридори, фрагментация;	33 BG0000614 - извън зоната
	-въздушно прахово замърсяване в горещи и сухи периоди от годината (временно повлияване в негативен аспект физиологичните процеси на растителни видове и част от растителните съобщества в съседни територии);	33 BG0000614
	-допълнителен риск от пряко унищожаване на местообитания вследствие безразборно натрупване на негодни за строителни нужди фракции от добитата суровина извън определените за това места в резултат на недобросъвестно отношение на работния персонал към технологичните схеми и изисквания заложи в ЦРП и ГРП;	33 BG0002009 и 33 BG0000614
Съпътстваща инфраструктура, транспорт	-допълнително пряко увреждане/загуба на местообитания в резултат на оформяне на вътрешно-транспортните пътища и обслужващите площадки;	33 BG0002009
	-допълнителна загуба на хранителна база при оформяне на вътрешно-транспортните пътища и обслужващите площадки;	33 BG0002009 и 33 BG0000614 - извън зоната
	-допълнително унищожаване на дървесна и храстова растителност, която може да служи за убежище и укритие на различни целеви животински видове;	

	-риск от смъртност на отделни животински индивиди, предимно бавноподвижни и малки, при попадане на пътя на транспортни средства при извозване на откривка, добита суровина и др. съпътстващи дейности;	
	-допълнително прекъсване на пътеки и биокоридори за преминаване на животински видове към различни части на защитените зони, фрагментация;	33 BG0000614 - извън зоната
	-допълнително безпокойство на животински видове в съседни територии в резултат на шум генериран при придвижването на транспортните средства;	33 BG0002009 и 33 BG0000614
	- въздушно-прахово замърсяване в сухи периоди от годината при придвижването на транспортните средства по черните пътища (временно повлияване в негативен аспект физиологичните процеси на растителни видове и част от растителните съобщества в съседни територии);	33 BG0000614
Техническа и биологична рекултивация	-пряко засягане на местообитания на животински видове (птици), които са се формирали вторично след насипищните работи в обхвата на депата с откривка (в периода до достигане до суровината в по-далечните добивни участъци);	33 BG0002009 – извън зоната
	-въздушно-прахово замърсяване в сухи периоди от годината, в които се извършва обратното насипване на откривни материали в отработени пространства в хода на поетапната рекултивация;	33 BG0000614
	-извършване на биологична рекултивация с нехарактерни за района растителни видове, които може да имат инвазивни и агресивни свойства по отношение конкурентоспособността на коренната (местната) растителност;	
	-промяна на структурата и видовия състав на природни местообитания в резултат на навлизане на неместни видове ползвани при биологичната рекултивация;	
Риск от аварии при технически неизправности, ПТП и др.	-замърсяване на почвите и подпочвените води и респ. на местообитания на животински видове в резултат от разливи на горивосмазочни материали (ГСМ), които имат опасен характер и могат да се разпрострат към съседни терени при дъждове и др. (този риск е с много ограничен локален	33 BG0002009 и 33 BG0000614 - извън зоната

	характер предвид мащаба на предвиждания добив и необходимите количества ГСМ, каквито ще са налични само в ползвания машинен парк, тъй като няма да се съхраняват в концесионната площ).	
	-повишена опасност от пожари;	ЗЗ BG0002009 и ЗЗ BG0000614

Част от представените по-горе потенциални въздействия от страна на намерението за добив на пясъци и чакъл в находище „Даневата воденица“ могат да бъдат директни (унищожаване на местообитания на целеви видове птици, промяна в ландшафта при изкопните работи и др.) само по отношение на ЗЗ BG0002009 „Златията“, в която се разполагат 50,8 дка от проектната концесионна площ и 21 дка от запасите на суровината подлежаща на изземване (в Блок-1), като същевременно площта на находището (респ. концесията) остава изцяло извън териториалния обхват на ЗЗ BG0000614 „Река Огоста“ (същинските добивни площи в най-близките си части отстоят от зоната на 80 м за Блок-2 и на 113 м за Блок-1). Друга част от представените въздействия, повечето с непряк характер (като безпокойството на животни, вследствие на повишените емисии на шум и прах) могат да се проявят по отношение на елементи и на двете зони. Барьерна/ограничаваща роля за много от потенциалните въздействия спрямо ЗЗ „Река Огоста“ ще има дигата покрай реката, която в участъка с находището съвпада с границата на зоната.

По отношение на потенциалните въздействия свързани с прахоотделяне, както беше посочено и в т. 1.6.8.3, в етапа на подготовката свързан с разкриване на полезното изкопаемо, поради краткия му период, праховите емисии ще бъдат временни, с много ниски стойности и няма да окажат значим ефект върху качеството на атмосферния въздух и околната среда и съответно върху ЗЗ. Същото важи и за етапа на рекултивация. Прахоотделянето при експлоатацията ще е основно в резултат на натоварването и транспорта на добитата суровина по участъка от транспортния маршрут, включващ черен път, който е изцяло извън защитените зони от Натура 2000 в района. При самия добив не се очакват значими прахови емисии, тъй като от една страна в сухите и горещи годишни периоди се предвижда оросяване, а от друга суровината подлежаща на изземване се характеризира и с естествено овлажняване поради наличието на високи подпочвени води. Поради тези обстоятелства директни въздействия върху териториите на ЗЗ BG0002009 и ЗЗ BG0000614 в резултат на отлагане на прахови емисии се очаква да има само при разработването на най-западната и най-северната пригранична част на добивното поле само в случай, че не се прилага предвиденото оросяване.

При извършване на биологична рекултивация на отработените пространства с нехарактерни и неприсъщи видове съществува риск от вторична промяна на видовия състав и типа на съседни местообитанията вследствие на естествените процеси на разселване на видовете, което също трябва да се вземе предвид при отчитане на потенциалните въздействия.

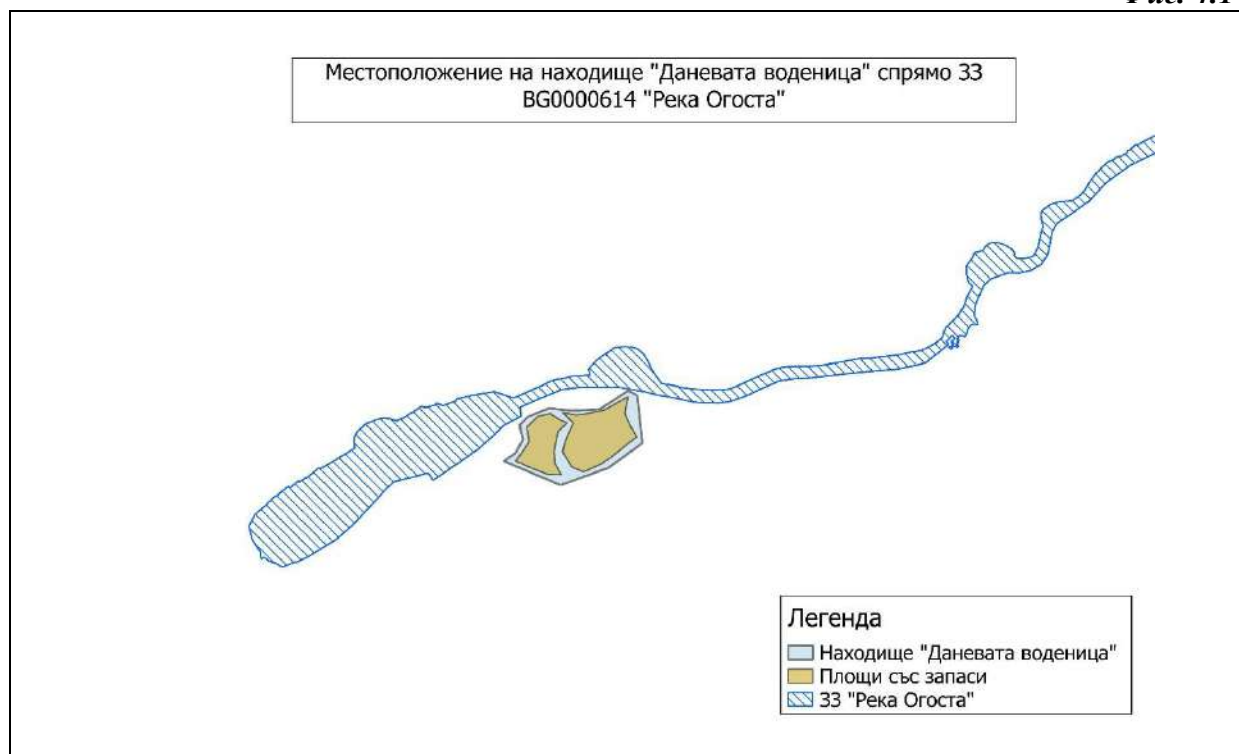
Рискът от замърсяване с битови отпадъци и аварийни разливи на ГСМ, предвид предвиждания брой на работния персонал и залаганите параметрите на машинния парк може да се определи като посредствен и изцяло предотвратим.

4 ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯТА, ВИДОВЕТЕ И ЦЕЛИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТЧИТАНЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАН, ПРОГРАМА И ПРОЕКТ/ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

4.1 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG 0000614 „РЕКА ОГОСТА“.

Ситуацията на находище „Даневата воденица“ и блоковете със запаси в него спрямо ЗЗ „Река Огоста“ е представена на долната **Фигура 4.1**.

Фиг. 4.1

4.1.1 ИДЕНТИФИКАЦИЯ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗОНАТА.

Защитена зона BG BG0000614 „Река Огоста“ е приета по Директива 92/43/ЕИО за опазване на местообитанията и дивата флора и фауна с Решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ, бр.21 от 2007) изменено с Решение на МС № 811/16.11.2010 (ДВ, бр. 96/2010), което на свой ред е изменено с Решение на МС № 588/06.08.2021 (ДВ, бр. 67/2021). Зоната е одобрена от Министъра на околната среда и водите със **Заповед № РД-322/02.05.2023 г.** (ДВ, бр. 42/2023) на основание чл.12 и във връзка с чл.6 от ЗБР.

Съгласно заповедта за обявяване и актуалния стандартен формуляр с данни (СФД) зоната обхваща площ от 13 914,271 дка или **кръгло 1391,5 ха в Континенталния биогеографски район**. Тя попада изцяло в Северозападен район за планиране (BG31) в административните граници на област Враца (общ. Козлодуй, общ. Мизия и общ. Оряхово).

Пълен опис на координатите на точките на зоната е даден в приложението на заповедта, която е свободно достъпна в уебсайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на адрес: [https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/C0B94680107047778A43D16E902E6BD8/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%9E%D0%B3%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0\(BG0000614\)_PS_11.pdf](https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/C0B94680107047778A43D16E902E6BD8/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%9E%D0%B3%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0(BG0000614)_PS_11.pdf).

4.1.2 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА.

Защитената зона включва водното течение на р. Огоста и прилежащите ѝ брегове от завоя при с. Крива бара до заустването ѝ в р. Дунав и част от течението на р. Дунав. **Бреговете на реката са андигирани до устието ѝ.** По дъното на реката са отложени повече наноси, а водата по-еутрофна поради влиянието на язовир „Огоста“ и разположения до него гр. Монтана. Отлагането на наносите и еутрофикацията допринасят за разрастването на природни местообитания с код 3260 - Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* и с код 3270 - Реки с кални брегове с *Chenopodion rubric* и *Bidention p.p.*, които са местообитания от европейско значение.

При село Крива бара старото речно корито се е превърнало в еутрофно езеро с обраствания от тръстика и макрофити. Близко до устието на р. Огоста се намира местността „Блатото“ (природно местообитание с код 3150). Последните 4-5 километра от течението на реката са обрасли с тръстика и с водна растителност представляващи природно местообитание 3270, като тази част е богата на риба. На запад от местността „Блатото“ в посока град Оряхово има панонски льосови степни тревни съобщества (природно местообитание с код 6250*) с разнообразна флора и фауна. Установени са около 23 животински вида, част от тях включени в Приложение 2 на ЗБР.

Река Огоста е една от най-представителните защитени зони в България за местообитание с код 3260. Разнообразни макрофитни съобщества се срещат в почти целия участък на реката. Причината за това разнообразие е сравнително широкото корито и спокойното речно течение, наличието на разнообразен грунт и малки заливчета, които са подходящи за развитието на макрофити.

В защитената зона са представени следните класове земно покритие:

Таблица 4.1

Клас хабитат	Класове земно покритие по EUNIS	% покритие
N07	Мочурища, блатата	6,0
N14	Подобренни тревни съобщества (обработваеми земи и градини)	51,0
N16	Широколистни листопадни гори	2,0
N 20	Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	9,0
N06	Вътрешни водни тела (застояла вода, течаща вода)	12,0
N12	Екстензивни житни култури (вкл. ротационни култури)	18,0
N09	Суши ливади, степи	2,0
	Общо покритие	100

4.1.3 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ.

Целите на опазване на защитената зона, съгласно Заповед № РД-322/02.05.2023 г., са както следва:

- **опазване и поддържане** на типовете природни местообитания и местообитанията на целевите животински видове включени в заповедта за обявяване на зоната, както и популациите и разпространението в границите на зоната на тези видове, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние (БПС) в Континенталния биогеографски регион;
- **подобряване на структурата и функциите** на природни местообитания с кодове 6250*, 91E0* и 91Z0;
- **подобряване на местообитанията** на видовете добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), карагъз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), распер (*Aspius aspius*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Голям щипок (*Cobitis elongata*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Сабица (*Pelecus cultratus*), Белопера кротушка (*Romanogobio vladykovi*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*);
- **при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване** на типовете природни местообитания и местообитанията на целевите видове и техните популации включени в заповедта за обявяване на зоната;

За защитената зона има одобрени и „Специфични и подробни природозащитни цели на опазване“ от НСБР на 28.04.2022 г. Изготвени са в съответствие с указанията на ЕК, които са интерпретирани в „Концепцията за разработване на СППЦ на ниво ЗЗ за зони от екологичната мрежа Натура 2000“, одобрена от Министъра на ОСВ през м. юли, 2021 г. Достъпни са в уебсайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 в „досието“ за ЗЗ BG 0000614 на адрес: [https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/4F3CAAAD80A941A396975D77A6724306/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%9E%D0%B3%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0\(BG0000614\)_PS_30.pdf](https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/4F3CAAAD80A941A396975D77A6724306/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%9E%D0%B3%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0(BG0000614)_PS_30.pdf).

Според ЕК, природозащитните цели са предназначени за възможно най-точно определяне на желаното състояние или степен на опазване, която трябва да се постигне в конкретна защитена зона. В съответствие с това, където е възможно са определени и количествени цели по отношение на основните параметри на отделните типове природни местообитания и видове, предмет на опазване в разглежданата ЗЗ.

4.1.4 ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ.

Съгласно заповедта за обявяване на ЗЗ и СФД, предмет на опазване са следните типове природни местообитания включени в Приложение 1 на ЗБР (респ. Прил. I на Дир. 92/43/ЕИО) и биологични видове включени в Приложение 2 на ЗБР (респ. Приложение II на Дир. 92/43/ЕИО):

Таблица № 4.2

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕИО								
Код	Пр.	Име	Площ (ха)	Кач. Данни	Предст.	Отн. площ	Съхр.	Цялостн. Оц.
3150		Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	2.12	G	A	C	A	B
3260		Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	62.78	G	A	C	A	B
3270		Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention p.p.</i>	17.72	G	A	C	A	B
6250	*	Панонски лъсови степни тревни съобщества	165.86	M	A	C	A	B
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	6.29	G	A	C	A	B
91Z0		Мизийски гори от сребролистна липа	7.24	M	C	C	C	C

Легенда:

Код – четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете хабитати в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

Пр. – приоритетност на хабитата съгласно Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС и Прил. I на ЗБР.

Име – Българско име на хабитати съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие.

Площ – площно покритие на хабитатите в границата на 33.

Предст. – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденият тип хабитат е „типичен“. Използвана е следната система за класифициране: A - отлична представителност, B – добра представителност, C - значима представителност, D - незначително наличие.

Отн. площ – относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип хабитат, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип хабитат. Използваните интервали по класове са следните: A) $100 \geq p > 15\%$; B) $15 \geq p > 2\%$; C) $2 \geq p > 0$

Ст.на съхранение – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен хабитат и възможности за възстановяване. Използвана е следната система за класифициране: А: отлично опазване; В: добро опазване; С: средно или слабо опазване.

Цялост. Оц. - цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природен хабитат. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглеждания хабитат. Използвана е следната система за класифициране: А: отлична стойност, В: добра стойност, С: значима стойност.

Таблица № 4.3

Безгръбначни от Приложение II на Директива 92/43/ЕИО												
Вид			Популация в зоната						Оценка на зоната			
Код	Българско (латинско) име	Пр.	Тип	Размер		Единици	Кат.	Кач. данни	Поп ул.	Опа зв.	Изол.	Цял. оц.
				Мин. разм.	Макс. размер							
1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)		p			grids1x1	P	DD	C	C	C	C
1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	*	p	2325	2325	i	R	M	C	B	C	B
1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)		p			grids1x1	R	M	C	C	C	C
4064	Ивичест теодоксус (<i>Theodoxus transversalis</i>)		p			i	V	M	C	A	C	C

Таблица № 4.4

Рибни от Приложение II на Директива 92/43/ЕИО												
Вид			Популация в зоната						Оценка на зоната			
Код	Българско (латинско) име	Пр.	Тип	Размер		Единици	Кат.	Кач. данни	Попул.	Опа зв.	Изол.	Цял. оц.
				Мин. разм.	Макс. размер							
2522	Сабица (<i>Pelecus cultratus</i>)		p	900000	900000	area	R	G	C	B	C	B
1146	Балкански щипок (<i>Sabanejewia</i>)		p	1681732	1681732	area	C	G	C	A	C	A

ДОСВ на ИП за добив на пясък и чакъл от нах. „Даневата воденица“, с. Софрониево, област Враца върху ЗЗ „Река Огоста“ и ЗЗ „Златията“

	<i>aurata</i>)											
5339	Европейска горчивка (<i>Rhodeus amarus</i>)		p	1681732	1681732	area	C	G	C	A	C	A
1145	Виюн (<i>Misgurnus fossilis</i>)		p	400720	400720	area	P	P	C	B	C	A
1138	Черна (балканска) мряна (<i>Barbus meridionalis</i>)		p	400000	400000	area	C	G	C	A	B	A
1130	Распер (<i>Aspius aspius</i>)		p	1211732	1211732	area	C	G	C	B	C	A
1159	Голяма вретенарка (<i>Zingel zingel</i>)		p	1051732	1051732	area	R	G	C	B	C	B
2555	Високотел бибан (<i>Gymnocephalus baloni</i>)		p	1000000	1000000	area	R	G	C	B	C	B
1160	Малка вретенарка (<i>Zingel streber</i>)		p	1051732	1051732	area	R	G	C	B	C	B
1149	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)		p	1681732	1681732	area	C	G	C	A	C	A
4125	Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)		r	1051732	1051732	area	C	G	C	B	C	B
5329	Белопера кротушка (<i>Romanogobio vladykovi</i>)		p	900000	900000	area	R	G	C	A	C	A
1157	Ивичест бибан (<i>Gymnocephalus schraetzer</i>)		p	1000000	1000000	area	R	G	C	B	C	B
2533	Голям щипок (<i>Cobitis elongata</i>)		p	600000	600000	area	C	G	C	A	B	A

Забележка: Видовете с оценка D по популация не са предмет на опазване в ЗЗ, поради което не са разгледани в оценката

Таблица № 4.5

Земноводни и влечуги от Приложение II на Директива 92/43/ЕИО												
Вид			Популация в зоната						Оценка на зоната			
Код	Българско (латинско) име	Пр.	Тип	Размер		Единици	Кат.	Кач. данни	Попул.	Опа зв.	Изол.	Цял. оц.
				Мин. разм.	Макс. размер							
117 1	Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)		р			localities	P	DD	C	C	C	C
199 3	Добруджански тритон (<i>Triturus dobrogicus</i>)		р			grids 1x1	P	DD	C	A	B	A
118 8	Червенокоремна Бумка (<i>Bombina bombina</i>)		р	2	2	grids 1x1	V	P	C	A	C	A
119 3	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)		р			grids 1x1	P	DD	C	A	B	A
121 7	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)		р			grids 1x1	P	DD	C	B	C	C
519 4	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)		р			grids 1x1	P	DD	C	B	C	C
122 0	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)		р	9	9	grids 1x1	R	M	C	A	C	A

Таблица № 4.6

БОЗАЙНИЦИ от Приложение II на Директива 92/43/ЕИО												
Вид			Популация в зоната						Оценка на зоната			
			Пр.	Тип	Размер		Единици	Кат.	Кач. данни	Попул.	Опа зв.	Изол.
Мин. разм.	Макс. размер											
Код	Българско (латинско) име											
1335	Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)		p	5	5	colonies	C	G	C	B	C	A
1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)		p	4	5	adults		G	C	A	C	A
2609	Добруджански (среден) хомяк (<i>Mesocricetus newtoni</i>)		p				V	G	C	B	C	C

Забележка: Видовете с оценка D по популация не са предмет на опазване в ЗЗ, поради което не са разгледани в оценката

Легенда:

Код - четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на видовете.

Латинско Име - наименование на видовете съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО.

Българско име - съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници.

Тип - Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

Местна попул. (p) - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно (немигриращи видове).

Миграц. попул. - миграционна популация от:

Размн. (r) - размножаващи се видове, използват обекта за отглеждане на малките.

Зимув. (w) - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин. (c) - преминаващи видове, използват обекта по време на мигриране за почивка или за сменяне на перата/козината извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (p) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (m) или (f). В случаите, когато няма никакви цифрови данни в полето **Категория** е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (C), рядък (R) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта,

в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq p > 15\%$; В) $15\% \geq p > 2\%$; С) $2\% > p > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията на вида в зоната по отношение на естествения обхват на вида. Използвана е следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. - цялостна оценка на стойността на зоната за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

4.1.5 ЗАБРАНИТЕЛЕН И ОГРАНИЧИТЕЛЕН РЕЖИМ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.

С наложения със заповедта за обявяване на защитената зона режим в границите на защитената зона се забранява:

- 1) Провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентираните за това места;
- 2) Движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;
- 3) Отводняване на крайбрежни заливаеми ивици на реки и други естествени водни обекти, промени в хидроморфологичния режим чрез отводняване, изземване на наносни отложения, коригиране, преграждане с диги на реки, с изключение на такива: в урбанизирани територии; в случаи на опасност от наводнения, които могат да доведат до риск за живота и здравето на хората или настъпване на материални щети; при бедствия и аварии; за подобряване на състоянието на природните местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване в ЗЗ;
- 4) Изграждане на преграждащи речното течение хидротехнически съоръжения, недопускащи придвижването на рибите предмет на опазване нагоре и надолу по течението на реката;
- 5) Промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;

- 6) Разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания предмет на опазване от заповедта, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои, както и в случаите на реализиране на допустими планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;
- 7) Разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на други тревни площи (вкл. обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот 5 или повече години) в границите на природни местообитания с кодове 3150 и 6250*;
- 8) Премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;
- 9) Търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скално-облицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали); забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;
- 10) Употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;
- 11) Употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;
- 12) Използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71/2008 г.);
- 13) Използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
- 14) Палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;
- 15) Извеждане на сечи в природно местообитание с код 91E0*;

Реализацията на ИП не е свързано с нарушаване на някой от по-горе изброените режими, тъй като разработването на находището и съпътстващите го дейности ще се извършват изцяло извън обхвата на защитената зона, поради което не се очаква настъпване на преки въздействия върху нея. Също така не е свързано с отводнителни дейности, водовземане от реката и заустване в нея на отпадъчни води.

4.1.6 ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРОПРИЯТИЯ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА.

В границите на защитената зона се препоръчва:

- 1) Поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;
- 2) Промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;
- 3) Изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията предмет на опазване от заповедта за обявяване на защитената зона от разпространението на нежелана растителност – рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета), публикуван на интернет страницата на МОСВ;
- 4) Възстановяване и поддържане на затревени площи като такива с висока природна стойност чрез:
  - косене ръчно или с косачки за бавно косене от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;
  - паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;
- 5) Подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);
- 6) Изораване на нивите след 15 септември и да не е едновременно с прибирането на реколтата;
- 7) Намаляване на въздействието от селското стопанство (преизпасване) върху природно местообитание с код 91Z0;
- 8) Насърчаване на устойчивото управление на горите чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност;

Като цяло реализацията на ИП не влиза в противоречие с някое от горните препоръчителни мероприятия. Единствено при неправилно съобразена по отношение на видовия състав биологична рекултивация след края на добива в съответния участък съществува известен риск от несъответствие с препоръката за опазване на пасищата,

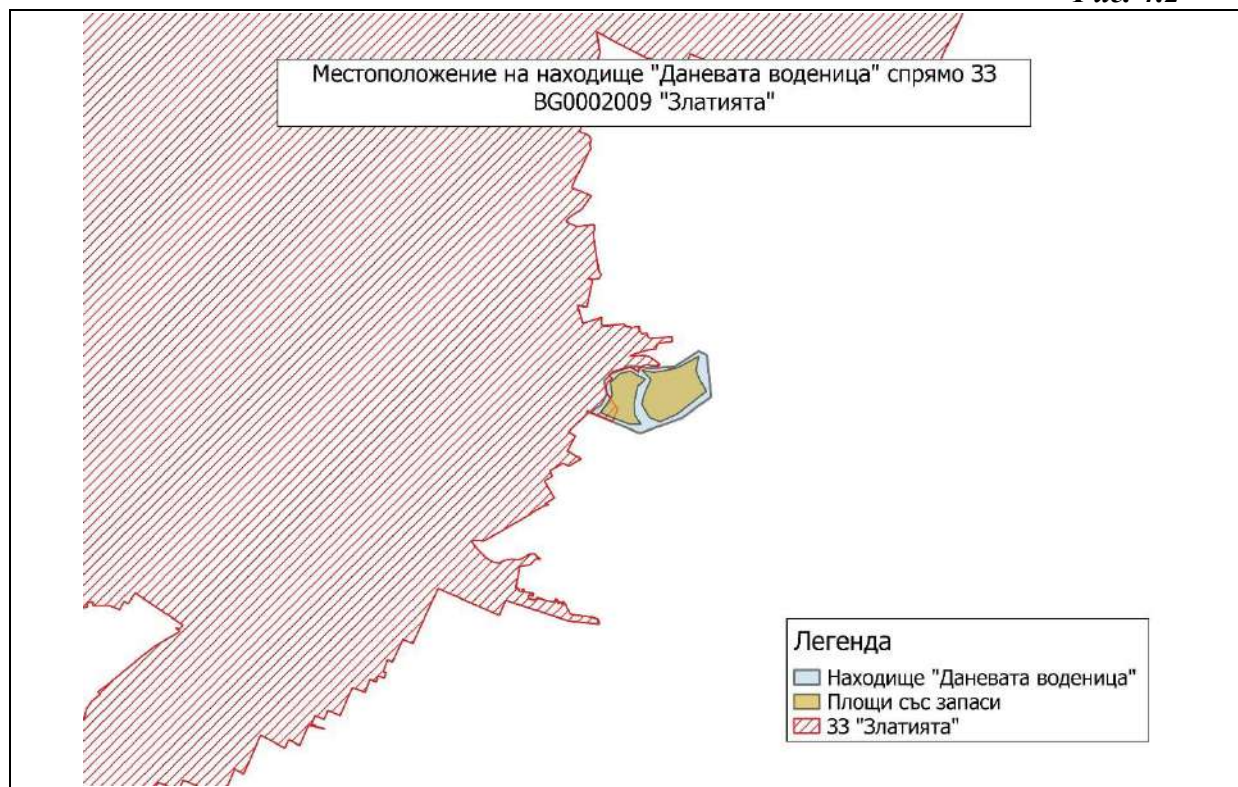

ливадите и мерите в ЗЗ от разпространението на нежелана растителност, тъй като с течение на времето семена на такава могат да се разнесат в района около рекултивираните площи.

4.2 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG 0002009 „ЗЛАТИЯТА“.

Ситуацията на находище „Даневата воденица“ и блоковете със запаси в него спрямо ЗЗ „Река Огоста“ е представена на долната **Фигура 4.2.**

Фиг. 4.2

4.2.1 ИДЕНТИФИКАЦИЯ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ЗОНАТА.

Защитена зона BG 0002009 Златията съгласно Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици е приета с решение на Министерски съвет № 122 от 2 март 2007 г. и обявена със **Заповед № РД-548/05.09.2008 г.** на МОСВ (Обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изменена със **Заповед № РД-69/28.01.2013 г.** (Обн. ДВ, бр. 10/2013 г.), **изменена и допълнена от Заповед № РД-1039/03.11.2022** (Обн. ДВ, бр. 89/2022 г.). Зоната е разположена върху площ от **43 498,7345 ха**. Тя попада изцяло в Северозападен район за планиране (BG31) в **административните граници на област Враца и област Монтана** (общ. Козлодуй, общ. Хайредин, общ. Мизия и общ. Вълчедръм). Пълен опис на поземлените имоти попадащи в зоната е даден в първата заповед за обявяване, която е свободно достъпна в уебсайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на адрес: https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/Auto/PS_SPA/BG0002009/BG0002009_PS_11.pdf.

4.2.2 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА.

Защитената зона „Златията“ заема голяма част от едноименното равнинно плато и долината на р. Огоста в землищата на селата Манастирище и Крива бара. Тя се намира в Северозападна България, в Дунавската равнина между река Дунав и град Козлодуй на север, пътя свързващ град Вълчедръм и Хайредин на юг, и теченията на реките Цибрица и Огоста от запад и изток. Разположена е върху платовидна заравненост с открити тревни пространства от степен характер и обработваеми площи. На места има земни льосови стени и ниски дървета и храсти, главно от обикновен глог (*Crataegus monogyna*), шипка (*Rosa canina*) и др. По земните стени и около тях изобилно се среща инвазивния вид айлант (*Ailantis altissima*). На територията на „Златията“ са разположени язовир Шишманов вал (Аспарухов вал), микроязовирите Бъзовец и Хайредин и няколко помалки водоема (Michev & Stoyneva, 2007). Разпръснато са разположени и пасища, овощни градини, лозя, полезащитни пояси и малки горички от широколистни дървета, както и крайречни гори по поречието на реките.

В защитената зона са установени 122 вида птици, от които 53 вида са с европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 попадат 5 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 15 и в SPEC3 - 36 вида. Зоната е едно от най-важните в страната места от значение за Европейския съюз за група от видове, привързани основно към откритите пространства - белия щъркел (*Ciconia ciconia*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*), ливадния блатар (*Circus pygargus*), късопръстия ястреб (*Accipiter brevipes*), вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*), полската бьбрица (*Anthus campestris*), късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*) и др. В „Златията“ се срещат значителни гнездови популации на пчелояда (*Merops apiaster*), полската чучулига (*Alauda arvensis*) и пъдпъдъка (*Coturnix coturnix*). Тук е единственото място в тази част на Дунавската равнина, където някога е наблюдавана голямата дропла (*Otis tarda*). През зимата в „Златията“ се среща малката белочела гъска (*Anser erythropus*), включена като уязвим вид в IUCN Red list, която ползва нивите за хранене заедно с ята на голямата белочела гъска (*Anser albifrons*).

В защитената зона са представени следните класове земно покритие:

Таблица 4.7

Клас хабитат	Класове земно покритие по EUNIS	% на покритие	Площ на покритие (дка)
N06	Водни площи във вътрешността	1	4350
N23	Други земи	3	13050
N12	Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	90	391489
N21	Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност	1	4350
N16	Широколистни листопадни гори	1	4350
N09	Сухи тревни съобщества, степи	4	17399
Общо покритие		100	434987

4.2.3 ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ.

Съгласно Заповед на МОСВ № РД-548/05.09.2008 г. и Заповед № РД-1039/03.11.2022 защитената зона се обявява с цел:

- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в заповедите целеви видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитания на целевите видове птици от заповедите, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние;

За защитената зона има одобрени и „Специфични и подробни природозащитни цели на опазване“ от НСБР на 28.04.2022 г. Изготвени са в съответствие с указанията на ЕК, които са интерпретирани в „Концепцията за разработване на СППЦ на ниво 33 за зони от екологичната мрежа Натура 2000“, одобрена от Министъра на ОСВ през м. юли, 2021 г. Достъпни са в уебсайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 в „досието“ за 33 BG 0002009 на адрес: [https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/E3EE3EB181514744A7100BBDCFD28A76/%D0%97%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0\(BG0002009\)_PS_30.pdf](https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/PublicDownloads/E3EE3EB181514744A7100BBDCFD28A76/%D0%97%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0(BG0002009)_PS_30.pdf).

Според ЕК, природозащитните цели са предназначени за възможно най-точно определяне на желаното състояние или степен на опазване, която трябва да се постигне в конкретна защитена зона. В съответствие с това, където е възможно са определени и количествени цели по отношение на основните параметри на отделните видове, предмет на опазване в разглежданата 33.

4.2.4 ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ.

В съответствие със заповедите за обявяване на зоната (№ РД-548/05.09.2008 г. и Заповед № РД-1039/03.11.2022) в нея като предмет на опазване са вписани **общо 65 целеви вида птици, от които:**

✓ **44 вида** от Приложение 2 на ЗБР и Приложение I на Директива 2009/147ЕО са включени с цел опазване и при необходимост възстановяване на техните местообитания. Това са видовете: Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Ръждива чапла (*Ardea purpurea*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сив жерав (*Grus grus*), Дропла (*Otis tarda*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малка белочела гъска (*Anser erythropus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*).

✓ **21 вида** извън Приложение № 2 на ЗБР (повечето от Приложение № 3 и някои от Приложение № 4, т.е. и ловни видове) са включени с цел опазване и при необходимост възстановяване на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от посочените видове. Това са видовете: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Черноврат гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Зеленоглавка (*Anas platyrhynchos*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Степен орел (*Aquila nipalensis*).

Всички горни видове са включени в стандартния формуляр на защитена зона BG 0002009 „Златията“ (акт. 11.2022) със следните параметри:

Таблица № 4.8

Целеви видове птици предмет на опазване в 33 BG0002009 "Златията"											
Вид		Популация в зоната					Оценка на зоната				
		Тип	Размер		Единици	Кат.	Кач. данни	Попул.	Опазв.	Изол.	Цял. оц.
Код	Име		Мин.	Макс.							
A402	Късопръст ястреб	r	4	6	p		G	C	B	C	A
A402	(<i>Accipiter brevipes</i>)	c	5	21	i		G	C	B	C	A
A899	Голям ястреб	c	3	22	i		G	C	B	C	A
A899	(<i>Accipiter gentilis</i>)										
A086	Малък ястреб	c		70	i		G	B	A	C	C
A086	(<i>Accipiter nisus</i>)	p	6	6	p		G	C	B	C	C
A229	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	p	2	6	p		G	C	B	C	C
A053	Зеленоглавка	p	40	40	p		G	C	B	C	C
A053	(<i>Anas platyrhynchos</i>)	w	40	260	i		G	B	B	C	B
A042	Малка белочела	c	1	5	i		G	B	A	C	B
A042	гъска (<i>Anser erythropus</i>)	w	1	5	i		G	B	A	C	B
A255	Полска бърбрица	r	10	130	p		G	C	A	C	A
A255	(<i>Anthus campestris</i>)	c				P	DD	C	B	C	C
A509	Степен орел	c		1	i		G	A	A	B	A
A509	(<i>Aquila nipalensis</i>)										
A773	Голяма бяла чапла	w		7	i		G	C	B	C	C
A773	(<i>Ardea alba</i>)										
A028	Сива чапла (<i>Ardea</i>	r	27	27	p		G	C	B	C	C
A028	<i>cinerea</i>)	c		27	i		G	C	B	C	C
A029	Ръждива чапла	r		1	p		G	C	B	C	C
A029	(<i>Ardea purpurea</i>)	c	1	5	i		G	c	B	C	c
A021	Голям воден бик	p		3	p		G	B	B	C	B
A021	(<i>Botaurus stellaris</i>)										
A087	Обикновен	p	1	8	p		G	C	B	C	C
A087	мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	c	46	286	i		G	C	A	C	C
A403	Белоопашат	c	11	35	i		G	C	B	C	A
A403	мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	p	6	6	p		G	C	A	C	B
A243	Късопръста чучулига	r	11	108	p		G	B	A	C	A
A243	(<i>Calandrella brachydactyla</i>)										
A224	Козодой	r	2	16	p		G	C	B	C	C

	(<i>Caprimulgus europaeus</i>)										
A136	Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)	r	1	9	p		G	C	B	C	C
A031	Бял щъркел	r	4	4	p		G	C	A	C	A
A031	(<i>Ciconia ciconia</i>)	c	399	7222	i		G	C	A	C	A
A030	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	c	67	519	i		G	B	A	C	A
A080	Орел змияр	r	1	4	p		G	C	A	C	C
A080	(<i>Circaetus gallicus</i>)	c	5	29	i		G	C	A	C	A
A081	Тръстикова блатар	p	8	8	p		G	B	A	C	A
A081	(<i>Circus</i>	w	1	3	i		G	B	A	C	A
A081	<i>aeruginosus</i>)	c	16	49	i		G	C	A	C	A
A082	Полски блатар	c	1	77	i		G	B	A	C	A
A082	(<i>Circus cyaneus</i>)	w	5	10	i		G	B	A	C	C
A083	Степен блатар (<i>Circus macrourus</i>)	c	4	5	i		G	B	A	C	A
A084	Ливаден блатар	r	12	12	p		DD	B	A	C	A
A084	(<i>Circus pygargus</i>)	c	8	21	i		DD	C	A	C	A
A858	Малък креслив	c		8	i		G	C	A	C	C
A858	орел (<i>Clanga pomarina</i>)	r	1	3	p		G	C	B	C	C
A231	Синявица	c	1	11	i		G	B	A	C	A
A231	(<i>Coracias garrulus</i>)	r	24	130	p		G	B	A	C	A
A038	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	w		1	i		G	C	B	C	C
A036	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	w		21	i		G	C	B	C	C
A429	Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	p	134	1230	p		G	B	A	C	A
A026	Малка бяла чапла	r	18	18	p		G	C	B	C	B
A026	(<i>Egretta garzetta</i>)	c		8	i		G	C	B	C	C
A379	Градинска	r	50	950	p		G	C	A	C	A
A379	овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	c	7	10	i		G	C	A	C	A
A511	Ловен сокол (<i>Falco</i>	c		1	i		G	C	B	B	B
A511	<i>cherrug</i>)	r		1	i		G	B	B	B	B
A098	Малък сокол	w	3	5	i		G	B	B	C	C
A098	(<i>Falco columbarius</i>)	c	1	1	i		G	B	A	C	A

ДОСВ на ИП за добив на пясък и чакъл от нах. „Даневата воденица“, с. Софрониево, област Враца върху 33 „Река Огоста“ и 33 „Златията“

A103	Сокол скитник	r	1	1	p		G	C	A	C	C
A103	(<i>Falco peregrinus</i>)	c	2	3	i		G	C	A	C	A
A099	Сокол орко (<i>Falco</i>	r	6	14	p		G	C	A	C	C
A099	<i>subbuteo</i>)	c	7	53	i		G	C	A	C	A
A096	Черношипа	c	15	44	i		G	B	A	C	A
A096	ветрушка (<i>Falco</i>	p	1	15	p		G	C	B	C	C
	<i>innunculus</i>)										
A097	Вечерна ветрушка	c	5	16	i		G	C	A	C	A
A097	(<i>Falco vespertinus</i>)	r	1	10	p		G	A	B	C	A
A125	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	p	12	25	p		G	C	B	C	C
A123	Зеленоножка	p	38	38	p		G	C	B	C	C
	(<i>Gallinula chloropus</i>)										
A127	Сив жерав (<i>Grus</i>	c	2	10	i		G	C	A	C	C
	<i>grus</i>)										
A075	Морски орел	c		2	i		G	B	A	C	B
	(<i>Haliaeetus albicilla</i>)										
A092	Малък орел	c		3	i		G	C	A	C	A
	(<i>Hieraetus pennatus</i>)										
A022	Малък воден бик	r		5	p		G	C	B	C	C
	(<i>Ixobrychus minutus</i>)										
A338	Червеногърба	r	100	1600	p		G	C	A	C	B
A338	сврачка (<i>Lanius</i>	c	10	10	i		G	C	A	C	B
	<i>collurio</i>)										
A339	Черночела сврачка	c	1	1	i		M	C	A	C	C
A339	(<i>Lanius minor</i>)	r	95	200	p		G	C	A	C	A
A246	Горска чучулига	p	5	5	p		G	C	B	C	C
	(<i>Lullula arborea</i>)										
A242	Дебелоклюна	c		2966	i		G	B	A	C	A
A242	чучулига	p	2	5	p		G	C	B	C	C
	(<i>Melanocorypha calandra</i>)										
A230	Пчелояд (<i>Merops</i>	r	300	1300	p		G	B	A	C	A
A230	<i>apiaster</i>)	c	332	1920	i		G	C	A	C	A
A073	Черна каня (<i>Milvus</i>	c		9	i		G	C	A	C	A
A073	<i>migrans</i>)	r	1	1	p		G	C	B	C	C
A129	Дропла (<i>Otis tarda</i>)	w		5	i		G	A	B	B	A
A094	Орел рибар	c	1	2	i		G	C	A	C	A
	(<i>Pandion haliaetus</i>)										
A020	Къдроглав	c	12	40	i		G	C	B	C	C

ДОСВ на ИП за добив на пясък и чакъл от нах. „Даневата воденица“, с. Софрониево, област Враца върху 33 „Река Огоста“ и 33 „Златията“

	пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)										
A019	Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	c	45	70	i		G	C	A	C	A
A072	Осояд (<i>Pernis</i>	c	32	72	i		G	C	A	C	A
A072	<i>apivorus</i>)	r	2	2	p		G	C	B	C	C
A391	Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>)	r	87	87	p		G	C	B	C	C
A234	Сив кълвач (<i>Picus canus</i>)	p	5	14	p		G	C	A	C	B
A140	Златиста булка (<i>Pluvialis apricaria</i>)	c		9	i		G	C	B	C	B
A005	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)	r	3	4	p		G	C	B	C	C
A008	Черноврат гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)	r		6	p		G	B	B	C	C
A118	Воден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	p	25	25	p		G	C	B	C	C
A249	Брегова лястовица	c	79	1200	i		G	C	A	C	C
A249	(<i>Riparia riparia</i>)	r	12	470	p		G	C	A	C	C
A856	Лятно бърне (<i>Spatula querquedula</i>)	r	1	9	p		G	C	B	C	C
A307	Ястребогушо	c	10	10	i		G	B	B	C	B
A307	коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	r	11	108	p		G	C	B	C	C
A004	Малък гмурец	c				P	DD	C	B	C	C
A004	(<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	r	1	33	p		G	B	B	C	C
A142	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	r	6	9	p		G	C	B	C	C

Легенда:

Код - четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на видовете.

Латинско Име - наименование на видовете съгласно Приложение II към Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО.

Българско име - съгласно Закона за биологичното разнообразие и други източници. Тъй като редица животински видове и по-специално, много видове птици мигрират,

обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове. Използвана е следната класификация:

Местна попул. (р) - популации от местни видове, могат да бъдат намерени в обекта целогодишно.

Миграц. попул. - миграционна популация от:

Размн.(г) - размножаващи се видове, използват обекта за гнездене и отглеждане на малките.

Зимув.(w) - зимуващи видове, използват обекта през зимата.

Премин.(с) - преминаващи видове, използват обекта за почивка по време на мигриране или за сменяне на перата извън местата за размножаване.

Числеността на популацията е въведена с точните данни. Когато точният брой е неизвестен, са посочени границите, в които попада популацията. Чрез индекс е уточнено дали числеността на популацията е дадена в двойки (р) или индивиди (i). За някои видове със специална размножителна система, са отчетени отделно мъжките и женските индивиди, съответно с индекс (m) или (t). В случаите, когато няма никакви цифрови данни е отбелязан размера/плътността на популацията като е посочено дали видът е типичен (С), рядък (Я) или много рядък (V). Когато липсват всякакви данни за популацията, тя е отбелязана като налична (P).

Попул. - размер и плътност на популацията на вида, който се среща в обекта, съотнесени с популациите на цялата територия на страната. Този критерий се използва за оценяване на относителния размер или плътност на популацията в обекта, в сравнение с тези на националната популация. Използван е следния модел за приблизителна оценка: А) $100\% \geq r > 15\%$; В) $15\% \geq r > 2\%$; С) $2\% > r > 0\%$. Във всички случаи, когато дадена популация се среща в обекта в незначителна степен, тя трябва да бъде посочена в четвърта категория - D) незначителна популация.

Опазв. - степен на опазване на характеристиките на хабитата, които са от значение за дадения вид и възможности за възстановяване. За класифициране на този критерий е използвана "най-добра експертна преценка": А) отлично опазване (елементи в отлично състояние, независимо от оценката на възможностите за възстановяване); В) добро опазване (добре запазени елементи, независимо от оценката на възможностите за възстановяване и елементи в средно или частично деградирало състояние и лесно възстановяване); С) средно или слабо опазване (всички други комбинации).

Изол. - степен на изолираност на популацията, намираща се в зоната, съотнесена с естествената степен за вида. Използвана с следната класификация: А) (почти) изолирана популация; В) не изолирана популация, но на границата на района на разпространение; С) не изолирана популация в широк обхват на разпространение.

Цял.Оц. - цялостна оценка на стойността на зоната за опазването на дадения вид. Използвана е "най-добра експертна преценка", съгласно следната класификационна система: А) отлична стойност; В) добра стойност; С) значима стойност.

4.2.5 ЗАБРАНИТЕЛЕН РЕЖИМ.

Със заповедите за обявяване на защитената зона (Заповед № РД-548/05.09.2008 г., Заповед № РД-69/28.01.2013 г.) в границите ѝ са наложени следните забрани:

- 1) Премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива;
- 2) Залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- 3) Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- 4) Косенето на ливадите от периферията към центъра с бързоподвижна техника и преди 15 юли;
- 5) Извършването на дейности, свързани с отводняването на мочуриища, ливади и естествени водни обекти;
- 6) Подмяната на крайречните гори от местни дървесни видове с неместни такива на разстояние до 50 м от границите на водните обекти;
- 7) Използването на неселективни средства за борба с вредителите в селскостопанските имоти;

Реализацията на ИП не включва дейности, които противоречат или нарушават някоя от изброените забрани, в т.ч. не засяга крайречни гори до 50 м от водното тяло на р. Огоста – проектната концесионна площ на находището попадаща в обхвата на 33 „Златията“ в най-близката си точка на външния контур отстои на 150 м южно от речното течение, а най-близкия добивен участък подлежащ на изземване и рекултивация е още по-отдалечен – на 220 м, като освен това остава изцяло извън обхвата на зоната.

4.3 ОПИСАНИЕ НА РАЙОНА И ТЕРИТОРИЯТА НА ИП - ФЛОРИСТИЧНИ И ФАУНИСТИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИРОДНАТА СРЕДА.

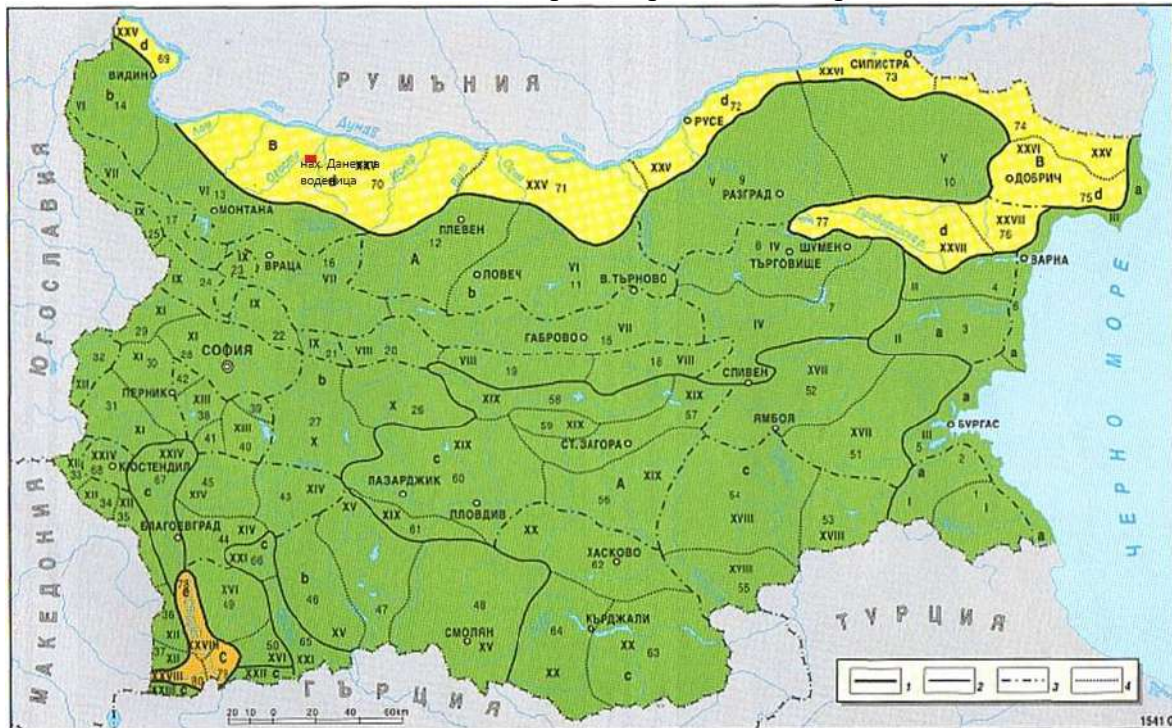
4.3.1 ГЕОБОТАНИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА РЕГИСТРИРАНИТЕ РАСТИТЕЛНИ СЪОБЩЕСТВА В ОБХВАТА МУ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧИЕТО ИЛИ ОТСЪСТВИЕТО НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ОТ ПРИЛ. I на Дир. 92/43/ЕИО В ПЕРИМЕТЪРА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

4.3.1.1 ХАРАКТЕРИСТИКА ПО ЛИТЕРАТУРНИ ДАННИ.

Съгласно геоботаническото райониране на страната (География на България, 2002 г.) находище „Даневата воденица“, което е разположена в непосредствена близост до р. Огоста при с. Бутан, община Козлодуй попада на територията на Евроазиатската степна и лесостепна област, Долнодунавска провинция, Крайдунавски окръг, Златийски район (ERROR! REFERENCE SOURCE NOT FOUND.4.3).

Геоботаническо райониране на България

Фиг.4.3

Геоботаническо райониране (по Бондев, 1997).
1 – области (А, В, С); 2 – провинции (а, б, с, д, е); 3 – окръзи (I-XXVIII); 4 – райони (1-80).

Златийският район заема пространството западно от Лом до долното течение на р. Вит. В миналото е бил зает с гори от вергилиев (*Quercus virgilliana*) и космат дъб (*Q. pubescens*). Днес само на сравнително неголеми площи са представени остатъци от типична горска растителност, най-вече в близост до речната мрежа, с преобладаване на мъждрян (*Fraxinus ornus*), по рядко цер (*Q. cerris*) и космат дъб (*Q. pubescens*). На места са разпространени и изкуствени насаждения от акация (*Robinia pseudoacacia*), каквито са представени откъм северната страна на находището, като една част навлизат и в него (примесени са с полския бряст).

По картата в М 1:600 000 на растителността в България на Бондев (1991) в района на находището (в т.ч. в периметър до няколко км) са застъпени растителни съобщества от следните картируеми единици:

- Селскостопански площи на мястото на гори от полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*) и др. по поречието на р. Огоста. **Такива заемат 80% (около 570 дка) от територията на находище „Даневата воденица“**, като само в неговата най-северна част е представена по-плътна покривка от дървесно-храстов тип. Двата блока със запаси подлежащи на изземване в още по-голям процент се застъпват с обработваеми земи;
- Гори от черна елша (*Alneta glutinifolia*), върби (предимно *Saliceta albae*, *Saliceta fragilis*) и тополи (*Populeta nigrae*, *Populeta albae*) на места в съчетание с изкуствени тополови насаждения и с хигрофитни тревни формации. Принципно посочените видове са сред доминантните в горските крайречни съобщества в

непосредствено съседство с реките в Крайдунавския окръг, в т.ч. по поречието на река Огоста;

- Селскостопански площи на мястото на смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и виргилиев дъб (*Quercus virgilliana*) често с примес и от дръжкоцветен дъб (*Q. pedunculiflora*) използвани към момента за отглеждане на житни култури. Такива площи се разпростират южно и източно от с. Софрониево, както и на север и запад от с. Бутан, в т.ч. недалече от находището;
- Мезоксеротермна растителност с преобладаване на луковична ливадина (*Poa bulbosa*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), троскот (*Cynodon dactylon*), на места белизма (*Dichanthium ischaetum*) и по-рядко садина (*Chrysopogon gryllus*), главно по селкси мери. Такава растителност извън обработваемите селскостопански площи е представена в малко останалите неусвоени мери около с. Бутан – най-вече север-североизточно от селото;
- Смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и мъждрян (*Fraxinus ornus*) откъм северния край на с. Софрониево отстоящи на над 2 км източно от контура на находището;

4.3.1.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ДРУГИ НАЛИЧНИ ДАННИ – „ГИС СЛОЕВЕ“ ПО ПРОЕКТ „КАРТИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ - ФАЗА I“ (2013), ТАКСАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ДР. (В Т.Ч. СЛОЙ ПЗП НА МЗХГ, КАДАСТЪР).

Съгласно данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (2013) публикувани в уебсайта „Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000“ в обхвата на находище „Даневата воденица, както и в непосредствено съседство с него не са картирани природни местообитания предмет на опазване в ЗЗ „Река Огоста“. Най-близо се разполага природно местообитание с код 3270 в обхвата на водното тяло на реката, която протича на 90 м северно от най-близката точка на контура на проектната концесионна площ и на около 150 м от външната граница на най-близкия блок подлежащ на изземване, като между местообитанието и обекта се разполага речна дига. Недалече се разполага и полигон на местообитание с код 6250*, който отстои на 0,33 км от външния контур на находището и на 0,4 км от най-близкия блок със запаси **от другата страна на р. Огоста.** Схема с местоположението на най-близките целеви местообитания е представена на Приложение № 3.1 към доклада.

Съгласно Кадастралната карта и кадастралните регистри (КККР) одобрени със Заповед № РД-18-93/12.02.2019 г. на изпълнителния директор на АГКК, основната част от територията на находището (над 80%) е заета от земеделски земи (69 имота от землището на с. Софрониево) с начин на трайно ползване като ниви (НТП „Нива), предимно от кат. 3 и в по-малка степен от кат. 4. Те са подложени на ежегодна обработка и засяване с едногодишни култури. Има и един имот от 36 дка (35 993 кв. м) с НТП като „Пасище“ (ПИ 68148.44.709), както и един от 5 дка (4 929 кв. м) с НТП като „Напоителен канал“ (ПИ 68148.42.910). Имотът със статут на пасище не фигурира в актуалния слой „Постоянно затревени площи“ на МЗХГ (одобрен със Заповед № РД 09-200 от 01.03.2024 на министъра на земеделието). В северната част навлизат площи с горскостопански характер от няколко подотдела към отдел 28 по лесоустройството на ДГС-Оряхово.

Карта с разпределението на поземлените имоти в района на проектния концесионен контур съгласно електронния портал КАИС на АГКК е представена в Приложение № 3.2.1, а площите подлежащи на поддържане като постоянно затревени са представени в Приложение № 3.2.2. Като цяло подотделите от горския фонд откъм северната страна на находището (между него и р. Огоста) в съответствие с двата лесоустройствени проекта на ДГС (2006-2016 г. и 2016-2026 г.) са със следните таксационни характеристики:

- Подотдел „а1“, чиято основна площ попада в обхвата на концесионния контур (около 4 ха от общо 4,2 ха). Подотдела е зает от 1 дървесен етаж на издънкова акация (*Robinia pseudoacacia*) и полски бряст (*Ulmus minor*) в съотношение 8/2, т.е. доминира акацията;
- Подотдел „б1“, от който малък участък попада в обхвата на концесионния контур (под 0,1 ха от общо 0,7 ха). Подотдела е зает от 1 дървесен етаж на издънкова акация (*Robinia pseudoacacia*) и полски бряст (*Ulmus minor*) в съотношение 8/2, т.е. доминира акацията;
- Подотдели 13 и 14 съответно на 4,8 и 4,6 ха разположени между преди това описаните подотдели и дигата на р. Огоста. Двата подотдела съвпадат с ПИ 68148.201.1 и ПИ 68148.184.284 и съгласно последния лесоустройствен проект представляват поляни с горскостопански характер предназначени за тополови насаждения;
- Подотдели „щ“, „ю“ и „я“ съответно на 1,2, 1,7 и 2,6 ха разположени между дигата на р. Огоста и северната граница на западната част на концесионния контур. Съгласно стария лесоустройствен проект (2006-2016 г.) са заети от един етаж изцяло представен от издънкова акация (*Robinia pseudoacacia*) – участие 10. В последния лесоустройствен проект (2016-2026 г.) липсват обозначенията и свързаната с тях информация за тези подотдели.
- Подотдел „10“ на 4,5 ха разположен на около 0,35 км северозападно от западната част на концесионната площ в съседство с дигата на р. Огоста. Съгласно последния лесоустройствен проект представлява обработваема площ с горскостопански характер, което отговаря и на начина му на ползване към момента.

Части от така описаните подотдели (13, 14, „щ“, „ю“, „я“, 10) попадат в обхвата на 33 „Река Огоста“. Съгласно таксационните им характеристики видовия състав в нито един от тях не отговаря на този характерен за някое от горските типове природни местообитания предмет на опазване в 33 BG0000614 и въобще на такива включените в Приложение № 1 на ЗБР.

4.3.1.3

4.3.1.4 ХАРАКТЕРИСТИКА НА БАЗА ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ ЗА ЦЕЛИТЕ НА НАСТОЯЩАТА РАЗРАБОТКА.

С цел установяване на потенциално засегнатата растителност извън обработваемите земеделски площи, които заемат 80% от територията на находището на 24.04.2024 г. е направено теренно проучване на място в терените извън тях, в които е представена естествена растителност:

- пространството между двата блока със запаси;

- най-източната част на находището между Блок-2 и контура на проектната концесионна площ в обхвата на ПИ 68148.44.709 с НТП „Пасище“;
- северната част на находището, където навлизат част от описаните по-горе горскостопански подотдели, както и част от пространството между дигата на р. Огоста и северната граница на находището (извън него);
- за нуждите на ДОСВ е направен частичен обход и между речната дига и речното течение северно от находището (извън него);

При проучването никъде не е идентифицирано наличието на природни местообитания включени в Приложение № 1 на ЗБР (респ. Прил. I на Дир. 92/43/ЕИО) в т.ч. и по-изразено участие на елементи характерни за такива. В свободните от земеделие тревисти площи са представени вторични фитоценози на рудерални и плевелни видове без консервационно значение. Горскостопански площи откъм северната страна на находището представляват съобщества на издънкова акация (*Robinia pseudoacacia*), която както вече беше споменато и преди това е един от десетте чужди инвазивни вида с най-голяма заплаха за биологичното разнообразие в страната (в т.ч. фигурира в „Списъка с най-опасните инвазивни чужди видове, застрашаващи биоразнообразието на Европа“). Повече данни за установените растителни видове в района на находището са представени в точка 4 на ДОВОС – част „Растителен и животински свят“.

4.3.2 ФАУНА. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАМЕРЕНИЕТО И НА ЖИВОТИНСКИТЕ ВИДОВЕ В ОБХВАТА МУ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧИЕТО ИЛИ ОТСЪСТВИЕТО НА ВИДОВЕ ОТ ПРИЛ. II НА ДИР. 92/43/ЕИО И ПРИЛ. I НА ДИР. 2009/147/ЕО.

Съгласно зоогеографското райониране на страната (География на България, 2002), находище „Данева воденица“ попада в Евросибирската подобласт (Георгиев, 1980), Дунавски район. Последният обхваща територията на Дунавската равнина, Лудогорието и южната част от Добруджанското плато (без крайбрежието).

Фауната, в т.ч. и гръбначна и безгръбначна в района е съставена от видове, характерни за ниските (равнинните) части на страната, в т.ч. и за Дунавската равнина. Повечето видове тук са евросибирски и европейски елементи. Сред останалите преобладават видове с холоарктично и палеарктично разпространение. Пример в това отношение са паяците, сред които почти липсват средиземноморски видове.

Характерът на територията на ИП като местообитание определя и особеностите на животинския му свят – от видове характерни най-вече за агроландшафти, по-малко за открити тревно-храстови територии и в незначителна степен за горско-храстови, като последните тук имат най-вече биокоридорно значение. Континенталния климат и близостта на р. Огоста е причина за по-голямо разнообразие на животински групи като земноводните и птиците, докато влечугите са доста по-слабо застъпени. Ендемити в зоогеографския район сред надземната фауна почти липсват, докато при подземната са установени 2 балкански и 4 български ендемита. Тук средиземноморските птици са най-слабо представени в сравнение с другите райони в страната, като видовете със северен тип на разпространение са над 4 пъти повече от видовете с южен тип на разпространение.

Повече данни за видовия състав на характерната за района фауна са представени в ДОВОС, като по-долу е акцентирано върху видовете предмет на опазване в СКЗ „Река Огоста“ и СЗЗ „Златията“.

4.3.2.1 БЕЗГРЪБНАЧНИ ЖИВОТНИ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.

В СКЗ ВГ 0000614 предмет на опазване са 4 вида безгръбначни включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43 – бисерна мида (*Unio crassus*), ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*), буков сечко (*Morimus funereus*) и бръмбар рогач (*Lucanus cervus*). От тях бисерната мида и ивичестия теодоксус са водни организми, поради което нямат място на територията на ИП и в съседство с нея, като последния вид при проведените към момента различни проучвания дори не е установен в близо протичащата р. Огоста. Двата вида сухоземни бръмбари също не са намирани в защитената зона, доколкото буковия сечко е привързан предимно към буковия пояс, а еленовия рогач към стари гори с мъртви дървета, каквито в зоната като цяло са слабо застъпени. По-подробен анализ по отношение на всеки вид е направен в подточка 5.1.2.1.

4.3.2.2 ИХТИОФАУНА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.

В СКЗ ВГ 0000614 „Река Огоста“ предмет на опазване са 14 вида риби включени в Приложение 2 на ЗБР, от които при проведените до момента проучвания са идентифицирани само половината, т.е. 7 вида. Това са балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), распер (*Aspius aspius*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), карагъоз (*Alosa immaculata*) и голям щипок (*Cobitis elongata*). От тях нито един няма място на територията на ИП, тъй като последното е извън реката и въобще извън обхвата между дигите покрай нея. По подробен анализ по отношение на всеки вид е направен в подточка 5.1.2.2.

4.3.2.3 ХЕРПЕТОФАУНА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.

Предмет на опазване в СКЗ ВГ 0000614 „Река Огоста“ са 4 вида земноводни и три вида влечуги. Това са голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), добруджански тритон (*Triturus dobrogicus*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), пъстър смок (*Elaphe sauromates*) и обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*). От тях големия (южен) гребенест тритон никога не е намиран в северозападните части на страната, поради което в специфичните и подробни природозащитни цели на зоната е препоръчано въобще да бъде изключен от нейния предмет на опазване. Подобна е ситуацията и с жълтокоремната бумка. При проведените до момента проучвания в зоната, в т.ч. и за целите на настоящата разработка, пъстрия смок и шипоопашатата костенурка не са установявани. Към момента в района на находището има данни за регистрации само на червенокоремната бумка и обикновената блатна костенурка, но от другата страна на р. Огоста и въобще на двете

речни диги, откъм страната на с. Бутан (вж. *Приложения 3.5 и 3.6*) – на разстояние малко под 300 м по права линия от северния край на източния блок със запаси подлежащи на изземване и на 240 м от контура на проектната концесионна площ. Предвид наличието на данни и за двата вида, това предполага че тук някога е имало водна площ (вероятно заблатяване), каквато при теренното проучване за настоящата оценка не беше установена – не са отчетени водни стоежи, теренът към момента е зает с рядка храстова растителност и между нея преизпасана тревна покривка с ливаден характер, като само на няколко места са представени неголеми преовлажнени площи обрасли с тръстика. Съответно двата вида не бяха установени. По подробен анализ по отношение на целевата херпетофауна е направен в подточка 5.1.2.3.

4.3.2.4 БОЗАЙНИЦИ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.

Предмет на опазване в СКЗ BG0000614 „Река Огоста“ са 3 вида бозайници включени в Приложение 2 на ЗБР. Това са лалугер (*Spermophilus citellus*), видра (*Lutra lutra*) и добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*). От тях в района на находището е регистриран само лалугера, но от другата страна на река Огоста и двете речни диги и извън границите на защитената зона – на 0,9 км от проектната баластриера и непосредствено до югозападния край на с. Бутан (*Приложение 3.9.1*). По подробен анализ по отношение на целевата бозайна фауна е направен в подточка 5.1.2.4.

4.3.2.5 ПТИЦИ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“ И ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“.

В стандартния формуляр на защитена зона BG 0002009 „Златията“ (от 11.2022 г.) са вписани общо 65 целеви вида птици, от които:

- 44 вида включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение I на Директива 2009/147ЕО;
- 21 вида извън Приложение 2 на ЗБР, повечето от Приложение № 3 и някои от Приложение № 4 (т.е. ловни видове) на същия закон, включени в предмета на зоната с цел опазване и при необходимост възстановяване на територии, в които по време на размножаване, линееене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от съответните видове.

Видовете са изброени в подточка 4.2.4, а данни за параметрите на популациите им в зоната, както и за нейното значение за опазването им спрямо националните популации са представени по-горе в *Таблица 4.8*.

Съгласно веб базираната версия „Атлас на птиците в България“ (<https://atlas.bspb.org/>), района с ИП попада в квадрат UTM GP23 (10x10 км) с установени 89 вида птици (2016-2023), като в съседство е и квадрат UTM GP13 с установени 122 вида за същия период.

Съгласно веб базираната информационната система с биологична информация на БДЗП „SmartBirds“ в териториалния обхват на ИП липсват наблюдения на видовете предмет на опазване в СЗЗ, които са включени в Приложение № 2 на ЗБР, като такива не

са отчетени и при теренното посещение на място за целите на настоящата оценка. Най-близките регистрации в това отношение са предимно на водолюбиви и някои грабливи видове в района на водоемите северно от с. Софрониево на повече от 1,5 км източно от външния концесионен контур и извън зоната, в района на водоемите при с. Крива бара на над 1 км от концесионния контур (в зоната) и няколко регистрации по поречието на р. Огоста в участъка между с. Бутан и находището (както в зоната, така и извън нея). В тези местонахождения са наблюдавани малък воден бик (GP23), малка бяла чапла (GP13, GP23), ръждива чапла (GP23), голяма бяла чапла (GP23), земеродно рибарче (GP23), бял щъркел (GP13, GP23) – предимно в района на с. Крива бара, тръстиков блатар (GP23), полски блатар (GP13, GP23), белоопашат мишелов (GP13, GP23) – при с. Крива бара, късопръст ястреб (GP13) – при с. Крива бара и в участъка на р. Огоста откъм находището и черночела сврачка (GP13, GP23). От изброените видове при посещението на място в най-близкия участък на р. Огоста е регистрирана една двойка големи бели чапли по време на хранене. По подробен анализ по отношение на отделните целеви видове от Приложение 2 на ЗБР включващ и информация за най-близките регистрации спрямо находището е направен в подточка 5.1.2.5.1.

По отношение на останалите 21 вида, които не фигурират в Приложение I на Директива 2009/147/ЕО, някои от които ловни обекти, ИП не се разполага в обхвата на и в близост до значими местообитания, в които се струпват значителни количества от тези видове по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция. Такива са съсредоточено във вътрешността на зоната, в нейната част откъм р. Дунав, при яз. Шишманов вал и др. От съответните целеви видове над находището по време на ловуване е установен само 1 индивид обикновен мишелов (както по данни от SmartBirds, така и при посещението на място), който повсеместно разпространен на цялата територия на страната (2500 – 4000 гн. двойки и 36000-40000 индивида при миграции). В близост (в участъка на р. Огоста между с. Бутан и нах. „Даневата воденица“) има наблюдения на сива чапла (в т.ч. при посещението на място), зеленоглава патица, малък ястреб и някои др. По отношение на първия вид е счтено е, че защитената зона не е от значение за гнезденето му, поради което за него не са разработени специфични цели. Втория вид е ловен като може да се наблюдава и в някои водоеми в големи градове. Въпреки че в района на ИП липсват значими местообитания за струпване на видове по чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР, целевите от тази категория в ЗЗ „Златията“ са анализирани поотделно в подточка 5.1.2.5.2, където са представени и повече данни за наблюденията.

5 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

За оценка на степента на въздействие на елементите на ИП върху местообитанията и видовете предмет на опазване в ЗЗ BG 0000614 „Река Огоста“ и в защитена зона BG 0002009 „Златията“, в т.ч. върху определените за тях специфични и подробни природозащитни цели на опазване, е използвана 10-степенна скала на оценка, която

позволява да се отчетат различните параметри на значимостта на едно въздействие, спрямо стандартните показатели за оценка на степента на въздействие. Степените на използваната скала на оценка са представени по – долу в Таблица № 5.1 и Таблица № 5.2.

Таблица № 5.1

МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	
СТЕПЕН	КРИТЕРИИ
0	Дейността не оказва въздействие.
1	Дейността има незначително до много слабо отрицателно въздействие.
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и въздействията с изцяло обратим характер непосредствено след преустановяването им.
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и обратимите въздействие в по – дългосрочен план след преустановяването им.
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и средносрочните въздействия с период между 1 и 2 г., които при прилагане на стандартни превантивни мерки са в приемливи граници. Въздействията са до голяма степен обратими и без прилагане на специални възстановителни мероприятия.
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия. Тук могат да се отнесат и дългосрочните въздействия с период над 2 г., които при прилагане на допълнително препоръчани превантивни и смекчаващи мерки са в приемливи граници. Въздействията са частично обратими без прилагане на специални възстановителни мероприятия.
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия. Тук могат да се отнесат и дългосрочните въздействия с период над 2 г, които при прилагане на допълнително препоръчани ограничителни мерки са допустими. Въздействията, без специални възстановителни мероприятия са слабо обратими.
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни преки, като и вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия с временен характер. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни отрицателни въздействия с постоянен характер. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.

При прилагането на изнесената по – горе матрицата могат да бъдат диференцирани 5 типа обхват на въздействие:

Таблица № 5.2

Степен	критерии
0	Дейността не оказва въздействие.
От 1 до 3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на нормативните изисквания и най-добрите практики при строителството и експлоатация.
От 4 до 6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат допълнителни мерки за намаляване, ограничаване или премахване.
От 7 до 9	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки, <u>в т.ч. чрез редуциране на ИП.</u>
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие, което не може да бъде премахнато или сведено до допустимо чрез смекчаващи/компенсаторни мерки. При тази степен на въздействие се прилага нулевата алтернатива.

При оценяване на степента на въздействие по-долу, освен въздействията върху основните параметри съгласно стандартните формуляри с данни (СФД), докладите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (2013) и някои други, е отчетено също съответствието на потенциалните въздействия от реализацията на ИП с определените специфичните цели за целевите местообитания и видове – т.е. ще има ли въздействие върху заложените целеви параметри, ако има - степента на това въздействие по отношение на съответния параметър и неговата допустимост. При установяване, че дадено въздействие противоречи в значителна степен на определена специфична цел и това не може да бъде преодоляно или смекчено с прилагане на подходящи мерки или алтернативи, то следва да се счита за недопустимо.

5.1 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА НАМЕРЕНИЕТО ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ, ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

5.1.1 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ МЕСТООБИТАНИЯТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА”.

Оценката на степента на въздействие върху природни местообитания (по Дир. 92/43/ЕИО) в ЗЗ BG 0001014 “Река Огоста” от намерението за добив на пясъци и чакъл в находище „Даневата воденица” се гради на влиянието върху всеки от критериите за Благоприятен природозащитен (консервационен) статус:

- площ на местообитанията в съответната зона – *критерий 1* (където има специфични по-малки по площ, но важни местообитания се отчитат отделно);
- качество на местообитанията (структурни и функционални параметри) – *критерий 2*;

- бъдещи перспективи (заплахи и влияния) – *критерий 3*
- специфични природозащитни цели – *критерий 4*;
- отделно се отчитат и други структурни и функционални параметри, като общата функционална роля на съответната зона за свързаността на мрежата – географска свързаност.

Съгласно дефиницията за „Благоприятен конзервационен статус“ определена с Член 1(д) на Директивата за хабитатите (92/43/ЕИО), конзервационния статус на едно природно местообитание се счита за „благоприятен“, ако:

- неговото естествено разпространение (ареал), както и площите, които то покрива в границите на това разпространение, са постоянни или се разширяват, и
- съществуват необходимите структура и функции за дългосрочното му поддържане и е вероятно да продължат да съществуват в обозримо бъдеще, и
- природозащитното състояние на характерните за него видове е благоприятно, в съответствие с определението за природозащитното състояние на вид.

На базата на предварителния анализ за очакваните влияния в т.1.6.8, характеристиката на разпространените растителни съобщества в района на находище „Даневата воденица“ (подточка 4.3.1) и предвид местоположението на проектните добивни площи (блокове със запаси) в тази площ и потенциална конфигурация на други площи, в резултат от цялостната реализация на ИП в определения максимален срок от 35 г. не се очаква да настъпят преки увреждания (загуба на площ и др.), както и значителни косвени/непреки въздействия в върху местообитания предмет на опазване в границите на 33 BG 0000614 “Река Огоста”.

Анализът на естествените местообитания в обхвата на въздействията от добивните дейности в находище „Даневата воденица“ показва следното въздействие от реализацията им върху типовете природни местообитания, предмет на опазване в 33 „Река Огоста“ с код BG 0000614 при отчитане, както степента на въздействие (при наличие на такова) спрямо известните параметри на основните им компоненти, така и на съвместимостта му спрямо параметрите заложи в специфичните цели за опазване:

➤ **3150-Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*:**

Това местообитание представлява мезотрофни до еутрофни крайречни езера и блата, старици - най-разпространени по поречието на реките и по брега на Черно море. В тази група се включват и водоеми с частично антропогенен произход (например изоставени наводнени баластриери, стари речни корита), някои блата, които са били използвани като рибарници и после изоставени, ако в тях се развиват типични хидрофитни ценози, доминирани от *Lemna* spp., *Nymphoides peltata*, *Persicaria amphibia*, *Nymphaea alba*, *Nuphar lutea*, *Trapa natans*, *Potamogeton* spp., *Ceratophyllum* spp., *Utricularia* spp. и др. Обикновено хидрофитните ценози в блатата и езерата формират комплекс с разнообразни хидрофитни съобщества, например пояси и петна от тръстика (*Phragmites australis*), папур (*Typha* spp.), камъш (*Schoenoplectus lacustris*) и др. (Бончев, 1929; Кочев и Йорданов, 1981; Цонев и др., 2009).

Различните хидромелиоративни мероприятия водят до бързо изплитняване,

пресъхване и запълване на езерата и блатата с растителни останки и хигрофитните ценози могат да ги заемат изцяло. Това е деградационна сукцесия в тези водоеми, която силно намалява тяхното значение за опазване на водолюбива флора и фауна. В случая реализацията на добивните дейности не е свързана с водовземане от повърхностни или подземни водни обекти, както и с провеждане на подобни мероприятия.

Съгласно доклада от 2013 г. публикуван в „Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000“ общата площ на местообитанието в 33 възлиза на 2,12 ха. Състоянието му е верифицирано през 2021 г. за нуждите на изготвяне на специфичните и подробни природозащитни цели за него, като е установено, че в тази площ няма промяна. В защитената зона това природно местообитание включва две блата на левия бряг на р. Огоста в околностите на село Крива бара. Едното е сравнително голямо, около 2 ха, като почти половината от площта му е със запазено водно огледало. Второто блато, с площ от 1 дка, е изцяло обрасло с теснолистен папур (*Typha angustifolia*). Най-близкото съгласно проекта за картиране на Натура 2000 от 2013 г. отстои на малко повече от 1 км от външния контур на находището от другата страна на Река Огоста, поради което местообитанието няма как да бъде повлияно нито пряко, нито непряко при добива, в т.ч. и специфичните за него цели.

Таблица № 5.4

Въздействие (степен)	Параметри			
	Обща площ	Качество	Б.перспект иви	Специфични цели
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0

➤ **3260-Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*:**

Местообитанието се среща в средното и долното течение на големите реки в равнините и низините от 0 до 400-500 м надморска височина. Реките в тези участъци текат бавно, водите са от мезо- до еутрофни. Дълбочината на водата най-често е около 0,30-1,50 м. Кислородното съдържание силно варира. Дъното е глинесто или тинесто-глинесто, по-рядко е чакълесто-песъчливо. Най-много тинести наноси се натрупват в заливите, което създава възможност за заселване на редица макрофити - *Ceratophyllum demersum*, *Myriophyllum verticillatum*, *Potamogeton crispus*, *P. nodosus*, *P. perfoliatus*, *Ranunculus trichophyllus*, *Zannichellia palustris* (Цонев и др. 2009).

„Река Огоста“ е една от най-представителните защитени зони в България за това природно местообитание. Разнообразни макрофитни съобщества се срещат в почти целия речен участък. Причината за това разнообразие е нейното сравнително широкото корито и спокойното течение, наличието на разнообразен грунт и малки заливчета, които са подходящи за развитието на макрофитите. Съгласно проекта за картиране на Натура 2000 от 2013 г. с изключение на един участък с дължина приблизително около 5 км в най-долната част на р. Огоста при р. Дунав, останалата ѝ част представлява този хабитат (в т.ч. в района на с. Бутан и с. Крива бара). Общата му площ възлиза на 62.78 ха, както

според споменатия проект, така и според направената верификация през 2021 г. за нуждите на изготвяне на специфичните и подробни природозащитни цели.

Реализацията на ИП не влиза в контакт с речното течение, което протича на около 90 м от най-близката точка от контура на проектната концесионна площ и на около 150 м от външната граница на най-близкия блок подлежащ на изземване. Добивната дейност не предполага въздействия върху водния обект, тъй като не е свързана с водоземане от повърхностни или подземни водни тела. Потенциалните замърсявания от аварии свързани с разливи на ГСМ са ограничени в обхвата на концесионната площ. Не се очакват нито преки, нито индиректни въздействия, както върху количествените, така и върху качествените характеристики на р. Огоста.

Таблица № 5.5

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 3260				
Въздействие (степен)	Параметри			
	<i>Обща площ</i>	<i>Качество</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Спец. цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0

➤ **3270- Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention* р.р.:**

Местообитанието представлява кални речни брегове на големи реки в низините, където се развиват едногодишни, високи (0,50-0,70 м) пионерни нитрофилни (рудерални) растителни съобщества. Съобществата са свързани сукцесионно с тези на ниските хигрофити и се развиват при отдръпването на водата и оголването на богата на органика и азот тиня. Във видовия състав на ценозите преобладават нитрофилни и рудерални видове. Доминанти са *Bidens frondosa*, *B. tripartita*, *Persicaria hydropiper*, *P. lapathifolia*, *Rumex conglomeratus*, *R. maritimus*, *Xanthium italicum* и др.

Тези съобщества обикновено формират комплекси със съобществата на ниските едногодишни хигрофити (3130). Те се появяват обикновено в края на лятото, като първоначално брегът изглежда кален и лишен от растителност, тъй като тя се развива по-късно. Първоначално се развиват ниските хигрофити (3130), след това, с изсъхването на оголените от водата наноси, се появяват и съобществата на високите нитрофили. При теренното проучване, което е проведено през третата част на м. април 2024 г. при сравнително пълноводно състояние на реката, местообитанието не е регистрирано по брега на р. Огоста откъм находище „Даневата воденица“.

Съгласно проекта за картиране на Натура 2000 от 2013 г. в 33 BG0000614 местообитанието е представено от два полигона - единият, източно от село Гложене, на левия бряг на река Огоста, а другия по поречието от с. Сараево до устието, включително и ивица от Дунавския бряг, като общата им площ възлиза на 17.72 ха. При верификацията през 2021 г. за нуждите на изготвяне на специфичните и подробни природозащитни цели е установено, че този при с. Гложене не отговаря на характеристиките на разглеждания хабитат, тъй като поради високия бряг се препятства разливането на реката и по речната тераса са се формирали рудерални тревни ценози. Така или иначе и двата полигона са значително отдалечени от местоположението на находището, като втория, който е сравнително представителен отстои на 11 км северно по права линия, поради което

местообитанието не е възможно да бъде повлияно от добива (първия полигон е на около 7,5 км по права линия).

Таблица № 5.6

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 3270				
Въздействие (степен)	Параметри			
	<i>Обща площ</i>	<i>Качество</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Специфични цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0

➤ **6250* Панонски льосови степни тревни съобщества.**

Местообитанието представлява затворени тревни съобщества, които се срещат по възвишенията в северната част на Дунавската равнина, в районите с типичен (прахов) льос. В зависимост от мощността на почвата и степента на ерозия могат да бъдат наблюдавани различни льосови степни ценози, доминирани предимно от житни тревни. На най-богатите и слабо ерозирани почви преобладават гъстотуфести и затворени тревни съобщества с основни видове *Chrysopogon gryllus* (асоциация *Thymo urumovii-Chrysopogonetum*), *Festuca valesiaca*, *F. rupicola* и *Stipa pulcherrima*. Височината на основния тревен етаж (туфите на *Chrysopogon gryllus*) достига до 1,80 м, като има втори етаж от по-ниски житни (*Poa* spp., *Festuca* spp., *Koeleria* spp.) (Цонев, 2009, 2015). В зависимост от типа и силата на въздействията от човешката дейност (паша, рудерализация, навлизане на инвазивни видове и охрастяване), видовият състав и структурата на тревните съобщества може много силно да варира. На много места навлизането на храсти или рудерализацията значително са променили физиономията и видовия състав на съобществата. В случая, като се изключат някои площи заети с храстово-дървесна растителност, територията на находището като цяло е заета от обработваеми земеделски площи и подобни съобщества отсъстват, в т.ч. и в съседство – в свободните от земеделие тревисти площи са възникнали предимно вторични фитоценози на рудерални и плевелни видове без консервационно значение (видовия състав е разгледан по-подробно в ДОВОС).

Според картирането (2013 г.) в зона BG0000614 Река Огоста местообитание 6250 е представено със 17 полигона, срещащи се предимно по склоновете на льосовите хълмове на десния бряг на Огоста, между с. Сараево и гр. Оряхово. Общата им площ възлиза на 165.86 ха, като тя е запазена и при верификацията през 2021 г. за нуждите на изготвяне на специфичните и подробни природозащитни цели за хабитата, като в тях е заложена като минимума подлежащ на поддържане.

Съгласно данните по проекта от 2013 г. най-близкия картиран полигон на местообитанието отстои на около 0,33 км от външния контур на находището от другата страна на Река Огоста (0,4 км от най-близкия блок със запаси), поради което местообитанието няма как да бъде повлияно нито пряко, нито косвено при самия добив, в т.ч. и по отношение на специфичните за него цели.

Единственият риск е свързан с навлизане на чужди видове при неправилно съобразена биологична рекултивация при извеждането от експлоатация, което може да влезе в противоречие с една от заложените специфични цели по параметър „Наличие на инвазивни чужди видове“ (под 1%). Рискът може да се оцени като несъществен, тъй като от една страна полигона се намира откъм другия бряг на реката, която има бариерен ефект, а от друга заема само 0,88 ха от общата площ на местообитанието в ЗЗ, чиято основна част е съсредоточена откъм противоположната страна на зоната – в северния ѝ дял (на запад от местността „Блатото“ в посока град Оряхово). Рискът може изцяло да се предотврати, чрез съобразяване на проекта за рекултивация с характерната за района коренна растителност.

Таблица № 5.7

Въздействие (степен)	Параметри			
	Обща площ	Качество	Б.перспективи	Специфични цели
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП/несъобразена б.рекултивация с местните у-я	0	1	1	1
ИП/съобразена б.рекултивация с местните у-я	0	0	0	0

➤ **91E0* - Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*):**

В това местообитание се включват крайречни гори с участие равно на или по-голямо от 4 десети на видове от род *Alnus*, *Populus*, *Salix* и *Fraxinus*. Промислените горски култури от хибридни тополи не се включват в местообитанието. Насажденията се развиват на богати почви, периодично заливани от реките. Разграничават се три подтипа: Монодоминантни гори на *Alnus glutinosa* с единично участие на *Fraxinus excelsior* (съюз *Alno-Padion*) в долните течения на реките; Крайречни съобщества на *Alnus glutinosa* и/или *Alnus incana* в горните и средните течения на реките (*Alnion incanae*) и Крайречни, заливни гори или галерии, доминирани основно от *Salix alba*, *Populus alba* и *Populus nigra* (*Salicion albae*). В защитената зона е разпространен последния подтип.

Съгласно картирането (2013 г.) площта на местообитание 91E0* в зоната е 6.29 ха в обхвата на три полигона, като те са потвърдени и при верификацията през 2021 г. за изготвяне на специфичните му природозащитни цели, като освен вече картираните са установени още 39 нови участъка, които не са посочени в наличната база с данни на МОСВ. Във връзка с това е определена и специфична цел за допълнително картиране на местообитанието в ЗЗ за прецизиране на площта му до 2025 г. Предвид, че проектната концесионна площ и добивните полета в нейния обхват се разполагат извън зоната, реализацията на ИП не влиза в противоречие с тази цел.

Същевременно най-близкия известен полигон от проекта за картиране отстои на 2 км югозападно от находището в най-западния дял на зоната и нагоре по течението на реката, поради което не се очаква да бъде засегнат нито пряко, нито косвено от добивната дейност. При проведеното за целите на настоящата разработка теренно проучване в най-близкия до находището участък от 33BG0000614, въпреки че край брега на реката са регистрирани някои елементи характерни за хабитата (спорадично участие на р.*Salix*), тук те не са с доминантен характер и не участват в образуването на горска растителност (вж. т. 4.3.1.2 и 4.3.1.3), а по-скоро влизат в състава на крайбрежна храстово-дървесна ивица. Освен това между нея и находището се разполага дървесен пояс доминиран от акация (на места по дигата и айлант), който ще играе ролята на буфер по отношение на потенциални непреки въздействия (запрашаване) в резултат на добивните дейности. Реализацията на ИП не е свързана с усвояване на каквито и да било терени заети с горски тип растителност в териториалния обхват на зоната. Не се очаква да доведе и до намаляване на нивото на подпочвените води в нея.

Биологичната рекултивация в етапа на извеждане от експлоатация е свързана с възстановяване на горскостопански тип ползване съгласно Закона за горите само на площ от около 28 дка в северната част на източния блок със запаси. Към момента те заедно със съседните площи на север са заети от съобщества на бяла акация, която е със статут на инвазивен вид, както в ЕС, така и в страната. Това изключва значително допълнително увеличаване на риска за разпространение на чужди/нетипични дървесни видове в района при неправилно съобразена рекултивация. В това отношение следва да бъдат предвидена мярка за използване на други коренни видове, които най-малкото не фигурират в списъка на инвазивните (акацията е включена в „Списъка на инвазивните чужди видове в национален FSC стандарт на България от 2016 г., които не трябва да се използват за залесяване в териториите в обхвата на FSC FM сертификация“).

Таблица № 5.8

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 91E0*				
Въздействие (степен)	Параметри			
	<i>Обща площ</i>	<i>Качество</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Специфични цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0

➤ **91Z0- Мизийски гори от сребролистна липа:**

В това местообитание се включват гори с участие над 4 десети на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*) в първия дървесен етаж. Срещат се в хълмистите и предпланински райони, върху лъсочна или варовикова подложка. Заемат главно склоновете със северно и източно изложение, с наклон от 5 до 45°. По-рядко (в Лудогорието) се срещат по билата и на сравнително равни терени. Почвите са кестеняви черноземи (*Kastanik chernozems*), файоземи (*Phaeozems*) и лесивирани (*Luvisols*). Те са с развит хумусен хоризонт и са добре овлажнени. Липовите гори са изразено монодоминантни. Освен основният вид - *Tilia tomentosa*, в дървесния етаж участват сравнително често *Acer campestre*, *Fraxinus ornus*, *Quercus cerris*, *Q. robur*.

При теренното проучване в района на находището не са установени съобщества съответстващи на този тип хабитат и въобще елементи на такива. Това се потвърждава и от таксационните характеристики на разположените в близост горскостопански подотдели. Съгласно картирането (2013 г.) площта на местообитание 91Z0 в ЗЗ „Река Огоста“ е 7.24 ха в обхвата на няколко полигона в долната част на зоната (откъм р. Дунав), като при верификацията през 2021 г. за изготвяне на специфичните за него природозащитни цели е частично потвърдено в два от полигоните, поради преобладаването на инвазивните дървесни видове бяла акация и обикновен айлант. Като цяло всички картирани полигони са на значително разстояние от находището като най-близкия е на малко повече от 14 км североизточно, поради което е невъзможно да бъдат повлияни от добивните дейности. Това се отнася и за заложените за хабитата специфични целеви показатели.

Биологичната рекултивация в етапа на извеждане от експлоатация е свързана с възстановяване на горскостопански тип ползване съгласно Закона за горите само на площ от около 28 дка в северната част на източния блок със запаси. Към момента те заедно със съседните площи на север са заети от съобщества на бяла акация, която по данни на МОСВ е един от десетте чужди инвазивни вида с най-голяма заплаха за страната. Това изключва значително допълнително увеличаване на риска за разпространение на чужди/нетипични дървесни видове в района при неправилно съобразена рекултивация. В това отношение следва да бъдат предвидена мярка за използване на други коренни видове, които най-малкото не фигурират в списъка на инвазивните (акацията е включена в „Списъка на инвазивните чужди видове в национален FSC стандарт на България от 2016 г., които не трябва да се използват за залесяване в териториите в обхвата на FSC FM сертификация“).

Таблица № 5.9

Оценка на степента на въздействие на ИП върху местообитание 91Z0				
Въздействие (степен)	Параметри			
	Обща площ	Качество	Б.перспективи	Специфични цели
Нулева алтернатива	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0

5.1.2 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ВИДОВЕТЕ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“ И ЗЗ „ЗЛАТИЯТА“.

5.1.2.1 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ БЕЗГРЪБНАЧНИТЕ ЖИВОТНИ ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.

За защитена зона BG 0000614 „Река Огоста“ са вписани 4 вида безгръбначни включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

- 1) **1032. Бисерна мида (*Unio crassus*)**. Предпочита реки и потоци с наличие на постоянно чиста течаща вода, високо съдържание на кислород и тинесто-чакълесто/пясъчно дъно. Видът е широко разпространен в България: в р. Дунав и предимно в средните течения на вътрешните реки от трите водосборни басейна в страната - Дунавския, Черноморския и Егейския. Среща се от 0 до 930 м надморска височина. Както беше посочено по-горе и при природно местообитание с код 3260, реализацията на ИП не влиза в контакт с речното течение, което протича на около 90 м от най-близката точка от контура на проектната концесионна площ и на около 150 м от външната граница на най-близкия блок подлежащ на изземване. Добивната дейност не предполага въздействия върху водния обект, тъй като не е свързана с водоземане от повърхностни или подземни водни тела. Потенциалните замърсявания от аварии свързани с разливи на ГСМ са ограничени в обхвата на концесионната площ. Не се очакват нито преки, нито индиректни въздействия, както върху количествените, така и върху качествените характеристики на р. Огоста, поради което и компонентите на целевия вид няма да бъдат повлияни от разработването на находището.

Таблица № 5.10.

Оценка на степента на въздействие на ИП върху <i>Unio crassus</i>					
Въздействие (степен)	Компоненти				
	Обща площ на местооб.	Структура и функции на местооб.	Популация	Б.перспективи	Спец. цели
Нулева алтернатива	0	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0	0

- 2) **4064. Ивичест теодоксус (*Theodoxus transversalis*)**. Литореофилен вид, който се среща в бавно течащи, чисти и богати на кислород води. Среща се главно в р. Дунав и в долните течения на някои от нейните притоци. Обитава водоеми с чиста вода и твърда основа на речните легла, предимно с каменисто дъно. Установяван е от 7 до 200 м н.в., като преобладава в зоната до 50 м н.в. Видът е със статут на застрашен (EN) съгласно червения списък на IUCN. Аналогично и на предходния вид, тъй като ИП не влиза в контакт с течението на р. Огоста и не е свързано с преки или индиректни въздействия върху нейните количествените и качествените характеристики, компонентите на целевия вид няма да бъдат повлияни от разработването на находището, още повече че до момента при редица проучвания той

въобще не е установяван в зоната. Във връзка с това при изготвяне на специфичните природозащитни цели за него е поставен въпроса дали ивичестият теодоксус изобщо се среща в защитената зона?

Таблица № 5.11.

Оценка на степента на въздействие на ИП върху <i>Theodoxus transversalis</i>					
Въздействие (степен)	Компоненти				
	<i>Обща площ на местооб.</i>	<i>Структура и функции на местооб.</i>	<i>Популация</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Спец. цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0	0

- 3) **1089. Голям буков сечко (*Morimus asper funereus*).** Големият буков сечко обитава предимно гъсти или добре структурирани разредени гори със средно или високо количество мъртва дървесина, като в последният случай може да бъде с висока численост. Широко разпространен в цялата страна от низините до 1800 м н.в. Обитава разнообразни широколистни и смесени гори, като в България видът е регистриран основно в букови и габъррови гори, по-рядко в дъбови, смесени или низинни крайречни гори. Докато в Централна Европа видът предпочита дъбови и букови гори в низините, в Южна Европа разпространението му е изместено към буковия пояс (Hardersen et al. 2017). Това важи и за България, където видът е регистриран предимно в буковия пояс в планините и по-рядко се среща в дъбови гори или низинни влажни (крайречни) гори. Вероятно и заради това видът не е установяван в зоната, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него, нито в други източници (SmartBirds), в т.ч. при теренното проучване за нуждите на настоящата оценка. Въпреки това, заради наличието на подходящи местообитания в защитената зона, както и на данни от близките зони, са заложени специфични цели свързани с допълнителни проучвания на потенциала за популация и местообитанията на този вид. Реализацията на ИП не е свързано с усвояване на площи в 33 BG 0000614, както и с преки или непреки въздействия върху картирани потенциални и подходящи местообитания на вида в нейния обхват, тъй като те са разположени чак в другия ѝ край откъм р. Дунав на повече от 15 км по права линия от находището. Предвид горните обстоятелства очакваната степен на въздействие върху буковия сечко по компоненти е представена в следващата таблица.

Таблица № 5.12.

Оценка на степента на въздействие на ИП върху <i>Morimus asper funereus</i>					
Въздействие (степен)	Компоненти				
	<i>Обща площ на местооб.</i>	<i>Структура и функции на местооб.</i>	<i>Популация</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Спец. цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0	0

- 4) **1083. Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*).** Еленовият рогач е едно от най-добре познатите на широката аудитория видове насекоми. Най-едрият бръмбар в България, достигайки до 90 мм дължина. Широко разпространен в цялата страна докъм 1000-1400 м н.в. Обитава най-често просветлени широколистни и смесени гори с участие на дъб (*Quercus*), липа (*Tilia*), бук (*Fagus*), върба (*Salix*), топола (*Populus*). Видът е донякъде зависим от гори от стари дървета с възможно най-голям дял мъртви дървета, предимно пънове (с диаметър > 40 см). Ларвата се развива обикновено 5-6 (максимално до 8) години в гнила дървесина на дънери, пънове и корени на нивото на почвата (често в контакт с нея). Възрастните бръмбари най-често се наблюдават през ранното лято. Ларвите се хранят с разлагащата се дървесина на дървото. В обхвата на площите с горскостопански характер попадащи в северната част на находището като цяло не са установени стари загниващи дървета – повечето са с издънков произход и здрави на средна възраст между 10-15 г. До момента видът въобще не е установяван в зоната, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него, нито в други източници (SmartBirds). Не е установен и при теренното проучване за нуждите на настоящата оценка, при което като цяло тук е отчетена липсата на подходящ субстрат за неговото развитие. Съгласно специфичния доклад за еленовия рогач в защитената зона площта на потенциалните му местообитания е 337,57 ха, а на подходящите (т.е. с оптимални условия за развитието му) е 165,57 ха. При направеното проучване през 2021 г. е потвърдено наличието на подходящи хабитати, което предполага, че при детайлни изследвания ще бъдат установени и реални локалитети на присъствие. В случая в най-близкия участък на 33 BG0000614 до находището през 2013 г. са картирани потенциални местообитания на вида, като те са част от един по-голям полигон, в състава на който влизат и горскостопанските подотдели, които са разположени южно от реката и навлизат частично и в обхвата на най-северната част на проектната концесионна площ. Независимо от това, във всички случаи площите на местообитанието в самата зона са извън обхвата на възможните преки въздействия от реализацията на ИП, тъй като отстоят на около 80 м от най-близкия добивен участък от другата страна на речната дига, поради което няма как да бъдат засегнати. Схема с местоположението им е представена в Приложение 3.3. Предвид това изискването на заложената специфична цел за поддържане на площта на потенциалните местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 337,57 ха ще се спази. Не се очаква и някакво съществено влошаване на качеството в резултат на непреки въздействия върху потенциалните местообитания в 33 (видът не е чувствителен към безпокойство от повишени шумови нива, засилено човешко присъствие и др. освен ако не са в непосредствено съседство). Същевременно местообитания с подходящи условия, т.е. с оптимални за развитието на вида, в тази част на зоната не са картирани. Предвид горните обстоятелства очакваната степен на въздействие върху бръмбара рогач по компоненти е представена в следващата таблица.

Таблица № 5.13.

Оценка на степента на въздействие на ИП върху <i>Lucanus cervus</i>					
Въздействие (степен)	Компоненти				
	Обща площ на местооб.	Структура и функции на местооб.	Популация	Б.перспективи	Спец. цели
Нулева алтернатива	0	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0	0

5.1.2.2 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИХТИОФАУНАТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В 33 „РЕКА ОГОСТА“.

За защитена зона BG 0000614 „Река Огоста“ са вписани 14 вида риби включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

- 1) 2522. Сабица (*Pelecus cultratus*).** Полупроходен, пелагичен, мигриращ пасажерен вид. Бърз плувец, често при хранене, изскача над водата. В миналото е установен в р. Дунав и прилежащите блата, както и в притоците ѝ Искър (до с. Долни Луковит) и Янтра (до с. Полско Косово). По-късно е потвърден отново за р. Дунав (от Видин до Силистра), р. Искър (рядко и главно в устието) и р. Янтра (на 3 км от устието). Сега се среща в р. Дунав. Видът не е установен в 33 „Река Огоста“, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 2) 1146. Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*).** Бентосен, реофилен вид. Обитава средните и горни течения на постоянни реки с пясъчно-чакълесто дъно и сравнително бързо течение. В миналото видът е бил с много широко разпространение в страната. Първоначално е публикуван за горните и средни течения на повечето дунавски притоци - Огоста, Искър, Вит, Осъм и Янтра, както и за много от притоците на р. Марица. Видът е установен в 33 „Река Огоста“, както по проекта за картиране от 2013 г., така и през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 3) 5339. Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*).** Малък вид шаранова риба, която е най-многочислена в спокойни или бавно течащи води с гъста водна растителност и дъно със субстрат от пясък и тиня. Наличието на сладководни миди е от жизнено важно значение за размножаването на вида. Видът е установен в 33 „Река Огоста“, както по проекта за картиране от 2013 г., така и през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 4) 1145. Виюн (*Misgurnus fossilis*).** В България виюнът е съобщен за р. Дунав и прилежащите и блата, както и за долното течение на някои от притоците ѝ - Войнишка, Искър, Вит, Огоста, Осъм, Янтра, Русенски Лом. Има данни, че в миналото се изкачвал значително по-нагоре по течението на реките. Рядък вид с намаляваща численост. Понастоящем присъствието му е потвърдено главно в някои крайдунавски блата - не е установен в 33 „Река Огоста“, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.

- 5) **1138. Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*).** Разпространен е в басейна на долното течение на Дунав, в северна и южна България и южна Румъния, както и в басейните на някои черноморски реки като Камчия. Обитава придънните слоеве на реките. Наесен слиза към по-дълбоките им части, а напролет се изтегля нагоре, към по-бързите течения. Обитава горните и средните участъци на потоци с бърза, чиста и добре обогатена с кислород вода. Вид, който се среща в води с пясък, чакъл и камъни. Видът е установен в 33 „Река Огоста“, както по проекта за картиране от 2013 г., така и през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 6) **1130. Распер (*Aspius aspius*).** В българските води расперът е често срещан вид в р. Дунав, представен е също в големите съседни постоянни стоящи водни тела (езерото Сребърна) и в долното течение на някои притоци на р. Дунав (Искър, Янтра). Често срещан вид в долните части на реките Марица и Тунджа. Възрастните обитават долните течения на реките и устията. Те предпочитат да стоят близо до подпори на мостове, в близост до притоци, под бързеи, под пясъчни коси, в части от реката с дълбоки течения и в тихи заливи на речните завои. Хвърлят хайвера си главно в бързо течащи води, върху чакъл или потопена растителност. Расперът е чувствителен към ниско съдържание на разтворен кислород, но не са известни конкретни данни за неговите кислородни предпочитания. Той е застрашен поради изменение на морфологията на реките, особено поради изграждането на миграционни бариери. Видът е установен в 33 „Река Огоста“ по време на мониторингови изследвания по РДВ през 2014-2015 (популационна плътност от 12 до 33 инд./ха), също и при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него (3 до 150 инд./ха).
- 7) **1159. Голяма вретенарка (*Zingel zingel*).** Придънен реофилен вид, среща се само в постоянни големи реки, обитава сравнително дълбоки, бързотечащи, богати на кислород води. В България видът е установен в р. Дунав и някои от притоците ѝ - Искър, Вит, Осъм, Янтра, като в миналото е бил доста често срещан. Понастоящем е рядък вид и е установяван само в р. Дунав и в най-долните участъци на някои по-големи притоци (р. Искър, р. Янтра). Съответно присъствието му в 33 „Река Огоста“ не е установено нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 8) **2555. Високотел бибан (*Gymnocephalus baloni*).** Придънен реофилен вид. В България е съобщаван за целия български участък от р. Дунав и за устията на притоците Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра и Русенски Лом, но през последните години е намиран само в основното русло на р. Дунав от с. Връв до с. Сандрово на изток. Присъствието му в 33 „Река Огоста“ не е установено нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 9) **1160. Малка вретенарка (*Zingel streber*).** Придънен реофилен вид. В България е установен само в р. Дунав и някои от нейните притоците - Искър, Вит, Осъм, Янтра, като в миналото се е изкачвал доста нагоре срещу течението в тях. Понастоящем е изключително рядък вид и е установяван само в р. Дунав. Съответно присъствието му в 33 „Река Огоста“ не е установено нито по проекта за картиране от 2013 г., нито

през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.

- 10) **1149. Обикновен щипок (*Cobitis taenia*).** Възрастните се срещат в предпланинските и низинните водни тела с бавна скорост на течението. Предвид необходимостта от наличие на специфична деликатна растителност (например нишковидни водорасли), дълбочината на водата трябва да е малка (за по-добра осветеност), а температурата на водата трябва да бъде по-висока. В тази връзка целите участъци на р. Дунав и р. Огоста в ЗЗBG0000614 представляват потенциални местообитания за този вид. Той е установен в зоната, както по проекта за картиране от 2013 г., така и през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 11) **4125. Карагъоз (*Alosa immaculata*).** Проходна и пелагична риба. По-голяма част от живота си прекарва в морето, а за размножаване навлиза в р. Дунав и други големи реки. Активен плувец, който обитава отдалечени от брега райони с по-голяма дълбочина. Обект е на стопански риболов в крайбрежните морски води и в р. Дунав. В българските крайбрежни морски води се появява през март-април. В българския участък от р. Дунав, където се размножава, навлиза през май-юни. Видът не е установен в ЗЗ „Река Огоста“, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него, но според информация за уловите от стопанския риболов в р. Дунав в участъка на ЗЗBG0000614 откъм нея популацията на вида е многочислена.
- 12) **5329. Белопера кротушка (*Romanogobio vladykovi*).** Бентосен реофилен вид. Обитава големи или средни по големина низинни реки с умерено течение и пясъчно-чакълест субстрат. Среща се в целия български участък от р. Дунав. В миналото се е изкачвал сравнително нагоре по притоците - в р. Янтра е намиран при Велико Търново. Днес със сигурност обитава само основното течение на р. Дунав, както и приустиевите участъци на по-големите притоци. Видът не е установен в ЗЗ „Река Огоста“, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 13) **1157. Ивичест бибан (*Gymnocephalus schraetzer*).** Придънен реофилен вид, предпочита дълбоки участъци с каменисто-пясъчно дъно. Активен е през нощта, когато излиза към по-плитките места да се храни. Видът е разпространен в басейна на р. Дунав. В България е съобщаван за целия български участък от р. Дунав и за устията на притоците Видбол, Лом, Огоста, Искър, Вит, Осъм и Янтра, както и за р. Камчия. Понастоящем единични екземпляри са улавяни само в основното русло на р. Дунав от с. Връв до с. Ветрен на изток, като не е установен в притоците и в басейна на р. Камчия. Ивичестия бибан не е установен в ЗЗ „Река Огоста“, нито по проекта за картиране от 2013 г., нито през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.
- 14) **2533. Голям щипок (*Cobitis elongata*).** Придънна риба, която се среща в река Дунав и долните участъци на притоците му в места с бавна скорост на течението. Важен елемент от местообитанието ѝ е наличието на гъста растителност като субстрат за отлагане на хайвера, която се среща главно в речни участъци с бавно течение и плитски брегове. Дълбочината на водата трябва да е малка (за по-добра осветеност),

а температурата на водата трябва да бъде по-висока. Видът е установен в ЗЗ „Река Огоста“, както по проекта за картиране от 2013 г., така и през 2021 г. при проучванията за изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели за него.

От представената по-горе информация е видно, че от 14-те вида риби предмет на опазване в ЗЗ BG 0000614 „Река Огоста“ в нея са установени само половината (7). Очакваното въздействие върху техните параметри в ЗЗ е аналогично като това за бисерната мида и ивичестия теодоксус, предвид че реализацията на ИП не влиза в контакт с речното течение, което протича на около 90 м от най-близката точка от контура на проектната концесионна площ и на около 150 м от външната граница на най-близкия блок подлежащ на изземване, като между тях се разполага достатъчно висока дига. Добивната дейност не предполага въздействия върху водния обект, тъй като не е свързана с водовземане от повърхностни или подземни водни тела. Потенциалните замърсявания от аварии свързани с разливи на ГСМ са ограничени в обхвата на концесионната площ. Не се очакват нито преки, нито индиректни въздействия, както върху количествените, така и върху качествените характеристики на р. Огоста, поради което и компонентите на целевите видове риби няма да бъдат повлияни от разработването на находището, като степента на въздействие върху тях може да се обобщи, както следва:

Таблица № 5.14

РИБИ от Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС в ЗЗ BG0000614			
Вид		Оценка за степента на въздействие	
2522	Сабица (<i>Pelecus cultratus</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
1146	Балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	0	Дейността не оказва въздействие
5339	Европейска горчивка (<i>Rhodeus amarus</i>)	0	Дейността не оказва въздействие
1145	Виюн (<i>Misgurnus fossilis</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
1138	Черна мряна (<i>Barbus meridionalis</i>)	0	Дейността не оказва въздействие
1130	Распер (<i>Aspius aspius</i>)	0	Дейността не оказва въздействие
1159	Голяма вретенарка (<i>Zingel zingel</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
2555	Високотел бибан (<i>Gymnocephalus baloni</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
1160	Малка вретенарка (<i>Zingel streber</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
1149	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	0	Дейността не оказва въздействие
4125	Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)	0	Дейността не оказва въздействие
5329	Белопера кротушка (<i>Romanogobio vladykovi</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
1157	Ивичест бибан (<i>Gymnocephalus schraetzer</i>)*	0	Дейността не оказва въздействие
2533	Голям щипок (<i>Cobitis elongata</i>)	0	Дейността не оказва въздействие

Забележка: с * са отбелязани видовете, които не са установени в ЗЗ „Река Огоста“ съгласно наличните източници на информация.

5.1.2.3 ОЧАКВАНИ ВЛИЯНИЯ И СТЕПЕН НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ХЕРПЕТОФАУНАТА ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗЗ „РЕКА ОГОСТА“.

КЛАС ЗЕМНОВОДНИ (AMPHIBIA):

Предмет на опазване в защитена зона BG 0000614 „Река Огоста“ са 4 вида земноводни включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

- 1) **1171. Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)**. Големия (южен) гребенест тритон се среща в почти цялата страна, като в планините се среща спорадично. Не е намиран в северозападните части на страната, крайните североизточни части, прилежащите на р. Дунав части, обширни райони в Западните Родопи и други планински вериги. Обитава блата, езера, микроязовири, крайречни водоеми, канали, оризища, корита на чешми, локви, бавно течащи участъци на реки и др. Такива обекти с постоянни или по-дълго задържащи се водни количества в контура на находище „Даневата воденица“ не са представени – при теренните посещения не са установени. Така или иначе, както вече беше посочено, *Triturus karelinii* не се среща в северозападната част на България, а най-близките до ЗЗ „Река Огоста“ известни находища на вида се намират на около 60 км на юг-югозапад (при с. Зверино - виж Naumov et al. 2016), на около 50 км на югоизток (при с. Карлуково - виж Tzankov & Stojanov 2008) и на около 65 км на изток- югоизток (при гр. Плевен, по Наумов 2012). В района отсъстват и картирани местообитания по проекта за проучване на Натура 2000 от 2013 г. Предвид това е ясно, че видът не присъства в ЗЗ „Река Огоста“, а фактът че фигурира в стандартния формуляр на зоната, може да се обясни с недостатъчната проученост на таксономията и разпространението на видовете от род *Triturus* към 2007 г., когато зоната е предложена за приемане като SCI. Това е отчетено и при изготвянето на специфичните и подробни природозащитни цели на защитена зона „Река Огоста“, като в документа с тях е препоръчано видът да бъде изключен от Стандартния формуляр с данни (СФД) на зоната. Съответно и определянето на степен на въздействие от реализацията на ИП върху вида е безпредметно.
- 2) **Добруджански тритон (*Triturus dobrogicus*)**. Разпространението на вида в България е силно ограничено, като почти всички известни находища се намират в непосредствена близост до р. Дунав (Naumov & Biserkov 2013; Popgeorgiev et al. 2019), която протича на 14,5 км северно от находище „Даневата воденица“. Видът обитава различни типове водоеми, като езера, блата, изкуствени канали, реки с бавно течение и разливите им и др. (Stojanov et al. 2011). Такива обекти с постоянни или по-дълго задържащи се водни количества в контура на находище „Даневата воденица“ не са представени – при теренните посещения не са установени. В района най-подходящи за вида са водоемите северно от с. Софрониево на повече от 1,5 км източно от външния концесионен контур и извън ЗЗ BG0000614, както и тези в близост до с. Крива бара на над 1 км от концесионния контур и от другата страна на реката. Начинът на живот на *Triturus dobrogicus* в България е много слабо проучен. Няма конкретни данни нито за продължителността на размножителния период, нито

за хранителния спектър на вида. Изяснено е само, че масовото напускане на водните местообитания става през октомври-ноември, а хибернацията протича на сушата (Stojanov et al. 2011). В научната литература няма данни за находища на вида в разглежданата защитена зона. Единствено в работата на Wielstra et al. (2013) е посочено едно находище, което се намира на около 100 м от границите на зоната в района на с. Хърлец, което отстои на около 9 км северно по права линия от проекната баластриера. В доклада за вида изготвен по проекта за картиране на Натура 2000 от 2013 г. няма данни за числеността на вида, а дадената обща площ на потенциалните местообитания (изчислена на база индуктивно моделиране) е 622,59 ха, от които 359,35 ха (27,35% от територията на зоната) са категоризирани като слабо пригодни, 169,07 ха (12,87%) - като пригодни и 94,17 ха (7,17%) - като оптимални. В участъка на зоната откъм находището са картирани и трите категории местообитания. Схема с местоположението им е представена в *Приложение 3.4*. Както е видно от нея, най-близко са разположени предимно слабо пригодни местообитания. Оптималните са концентрирани от другата страна на реката откъм с. Бутан. Във всички случаи картираните местообитанията в самата зона остават извън обхвата на възможните преки въздействия от реализацията на ИП, тъй като отстоят минимум на около 80 м от най-близкия добивен участък и от другата страна на речната дига, поради което няма как да бъдат нарушени. Предвид това изискването на заложената специфична цел за поддържане на площта на пригодните и оптимални местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 263 ха ще се спази. Не се очаква и влошаване на качеството им в резултат на непреки въздействия върху тях в 33, тъй като добивната дейност не е свързана с водовземане от повърхностни или подземни водни тела и не предполага въздействия върху количествените и качествените характеристики на р. Огоста.

Таблица № 5.15.

Оценка на степента на въздействие на ИП върху <i>Triturus dobrogicus</i>					
Въздействие (степен)	Компоненти				
	<i>Обща площ на местооб.</i>	<i>Структура и функции на местооб.</i>	<i>Популация</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Спец. цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0	0

- 3) **1193. Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).** Видът е широко разпространен в предпланинските и планинските райони на България (до около 1500 м н.в., а на места и по-високо) с изключение на Странджа и най-източните части на Стара планина. Не се среща в равнинните части на страната, но са известни няколко изолирани находища в Дунавската равнина, вкл. непотвърдени данни за намиране на вида по самото крайбрежие на р. Дунав (Stojanov et al. 2011; Цанков и др. 2014; Popgeorgiev et al. 2019). *Bombina variegata* е активна от март до октомври. Обитава различни типове водоеми: планински потоци, блата, езера, разливи на реки, временни локви, наводнени канавки и коловози, корита на чешми и др. (Бешков и Нанев 2002; Stojanov et al. 2011). Такива обекти с постоянни или по-дълго задържащи се водни количества в контура на находище „Даневата воденица“ не са представени – при теренните

посещения не са установени. В района най-подходящи за вида са водоемите северно от с. Софрониево на повече от 1,5 км източно от външния концесионен контур и извън ЗЗ BG0000614, както и тези в близост до с. Крива бара на над 1 км от концесионния контур и от другата страна на реката. Въпреки това в научната литература няма данни за находища на вида в защитената зона. В доклада за вида изготвен по проекта за картиране на Натура 2000 от 2013 г. няма данни за числеността на вида, а дадената обща площ на потенциалните местообитания (изчислена на база индуктивно моделиране) е 0,11 ха (0,01% от територията на зоната) и те са категоризирани изцяло като слабо пригодни. Видът не е регистриран и при проучването през 2021 г. за изготвянето на специфични и подробни природозащитни цели, както и при посещението във връзка с настоящата оценка. Защитена зона „Река Огоста“ се намира далеч извън основния ареал на *Bombina variegata*, видът никога не е намиран в нея, а площта на потенциалните му местообитания е нищожна, като освен това са категоризирани като слабо пригодни. Поради тези обстоятелства присъствието на жълтокоремната бумка в зоната е малко вероятно. Това е отчетено и в обяснителната записка за нея в документа с природозащитните цели на ЗЗ, като в последния е препоръчано да бъде променена оценката в СФД по популация на D („незначителна популация“) и е посочено, че определянето на специфични цели за вида би било безсмислено. Съответно и определянето на степен на въздействие от реализацията на разглежданото ИП е безпредметно.

- 4) **1188. Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*).** Видът е разпространен само в низинните райони на България (под 400 м н.в.), в т.ч.: Дунавската равнина (и частично в Предбалкана), Тракийската низина и спорадично по Черноморското крайбрежие. Обитава както стоящи водоеми, така и такива със слабо течение: блата, езера, микроязовири, реки, изкуствени канали, разливи, временни локви и др.; Предпочита водоеми с обилна растителност (Бешков и Нанев 2002; Stojanov et al. 2011). Предвид това в района най-подходящи за вида са водоемите северно от с. Софрониево на повече от 1,5 км източно от външния концесионен контур и извън ЗЗ BG0000614, както и тези в близост до с. Крива бара на над 1 км от концесионния контур и от другата страна на реката. В контура на находище „Даневата воденица“ при теренното проучване за целите на оценката не бяха установени водни обекти, в т.ч. изкуствени канали запълнени с вода. *Bombina bombina* е активна от март до началото на ноември. Размножителният период е през април и май, но може да продължи и по-дълго. Активността е предимно дневна и сумрачна, но през размножителния период животните са активни и нощем. Хибернацията се осъществява на сушата. В доклада за вида изготвен по проекта за картиране на Натура 2000 от 2013 г. е посочено, че видът е установен в два квадрата от гريد 1x1 км, като същите са дадени и от Popgeorgiev et al. (2019), а средната стойност на относителната численост на вида в находищата е определена на 2,63 индивида на 1000 м. Едно от находищата в единия квадрат се разполага в уширението на защитената зона от другата страна на р. Огоста и от другата страна на двете речни диги спрямо площ „Даневата воденица“, откъм страната на с. Бутан (вж. Приложение 3.5), като най-близката регистрация е на разстояние малко под 300 м от северния край на източния

блок със запаси подлежащи на изземване и на 240 м от контура на проектната концесионна площ. Предвид това регистрираното находище остава извън обхвата на потенциалните въздействия от добивните дейности. Освен това по време на теренните изследвания през 2021 г. за изготвянето на специфичните му и подробни природозащитни цели видът въобще не е регистриран в защитената зона. За целите на настоящата оценка мястото с регистрации също е посетено, но условия за бумката не са установени – не са отчетени водни стоежи, теренът към момента е зает с рядка храстова растителност и между нея преизпасана тревна покривка с ливаден характер, като само на няколко места са представени неголеми преовлажнени площи обрасли с тръстика. Територията вероятно с течение на времето е загубила режима си на оводняване вследствие допълнително удълбаване на речното корито при с. Бутан с цел увеличаване проводимостта на р. Огоста за защита от наводнения. Съгласно картирането (2013) общата площ на потенциалните местообитания (изчислена на база индуктивно моделиране) на вида в 33 BG0000614 е 865,56 ха, от които 286,55 ха (21,81% от територията на зоната) са категоризирани като слабо пригодни, 297,89 ха (22,67%) - като пригодни и 281,11 ха (21,39%) - като оптимални. Схема с местоположението им спрямо „Даневата воденица“ е представена в Приложение 3.5. Както е видно от нея, в участъка на зоната откъм проектния концесионен контур се разполагат, както пригодни, така и оптимални. Във всички случаи картираните местообитанията в самата зона остават извън обхвата на възможните преки въздействия от реализацията на ИП, тъй като отстоят минимум на около 80 м от най-близкия добивен участък от другата страна на речната дига, поради което няма как да бъдат засегнати. Предвид това изискването на заложената специфична цел за поддържане на площта на пригодните и оптимални местообитания на вида в зоната в размер от най-малко 579 ха ще се спази. Не се очаква и влошаване на качеството им, както и увреждане на биокоридорните им функции в резултат на непреки въздействия върху тях в 33, тъй като добивната дейност не е свързана с водовземане от повърхностни или подземни водни тела и не предполага въздействия върху количествените и качествените характеристики на р. Огоста. Червенокоремната бумка е чувствителна към безпокойство най-вече при човешко присъствие в непосредствена близост, каквото реализацията на ИП не предполага от другата страна на речната дига. Предвид горните обстоятелства очакваната степен на въздействие върху параметрите на вида в 33 е представена в долната таблица.

Таблица № 5.16.

Оценка на степента на въздействие на ИП върху <i>Vombina vombina</i>					
Въздействие (степен)	Компоненти				
	<i>Обща площ на местооб.</i>	<i>Структура и функции на местооб.</i>	<i>Популация</i>	<i>Б.перспективи</i>	<i>Спец. цели</i>
Нулева алтернатива	0	0	0	0	0
ИП	0	0	0	0	0

КЛАС ВЛЕЧУГИ (REPTILIA):

Предмет на опазване в защитена зона BG 0000614 „Река Огоста“ са три вида влечуги включени в Приложение 2 на ЗБР и Приложение II на Директива 92/43. Това са:

- 1) **Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)**. Видът е повсеместно разпространен в България с изключение на средните и високите части на планините, но повечето от известните находища се намират под 500 м н.в. (Stojanov et al., 2011; Kornilev et al., 2017). По отношение на местообитанията видът е изключително пластичен и може да бъде наблюдаван във всевъзможни типове водоеми: реки, потоци, канали, блата, езера, язовири и микроязовири, рибарници, разливни зони, наводнени кариери, бракични води и лимани по морския бряг и др. Подобни в обхвата на проектната концесионна площ отсъстват. Видът проявява много висока толерантност към замърсяване на обитаваните водоеми. Най-предпочитани са бавно течащите реки с тинесто дъно, отводнителните канали и стоящите водоеми с обилна растителност, като в такива местообитания често се наблюдават големи струпвания на индивиди, припичащи се на слънце върху дънери, корени, камъни и др. (Stojanov et al., 2011; Цанков и др., 2014). Предвид това в района най-подходящи за вида са водоемите северно от с. Софрониево на повече от 1,5 км източно от външния концесионен контур и извън 33 BG0000614, както и тези в близост до с. Крива бара на над 1 км от концесионния контур и от другата страна на реката. Местата за яйцеснасяне представляват специфична част от местообитанията на вида. Те могат да се намират както в непосредствена близост до обитавания водоем, така и далеч от него, като понякога в търсене на подходящо място за снасяне женските се отдалечават на стотици метра, а като изключение и до 4 км, от обитавания водоем (Бешков и Нанев 2002; Jablonski & Jablonska 1998). В случая територията на находището не е подходяща за тази цел, тъй като е заета основно от обработваеми селскостопански площи (80%) предназначени за едногодишни култури. Съгласно картирането от 2013 г. и утвърдения документ със специфични и подробни природозащитни цели на 33 „Река Огоста“, *Emys orbicularis* в нея е установен общо в 9 квадрата (UTM грид 1x1 км) с различен брой регистрации в тях (поне 20), които са разсредоточени по цялото течение на реката. Това фактически показва, че цялото ѝ водно тяло е подходящо за вида (средната стойност на относителната му численост е 1,09 индивида на 1000 м). Едно от находищата в единия квадрат се разполага в уширението на защитената зона от другата страна на река Огоста и от другата страна на двете речни диги спрямо площ „Даневата воденица“, откъм страната на с. Бутан (вж. Приложение 3.6), като най-близката регистрация е на разстояние малко под 300 м по права линия от северния край на източния блок със запаси подлежащи на изземване и на 240 м от контура на проектната концесионна площ. Предвид наличието на данни за червенокоремната бумка на същото място, това предполага че тук някога е имало водна площ (вероятно заблатяване), каквато при теренното проучване за настоящата оценка не беше установена – не са отчетени водни стоежи, теренът към момента е зает с рядка храстова растителност и между нея преизпасана

